

صبح جمعه

۱۴۰۰/۱/۲۰

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۲۰ فروردین ماه ۱۴۰۰

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
فارسی	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی زبان قرآن	۶	۴	۳	۲	۱	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	۱	
زبان انگلیسی	۶	۵	۳	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

به اینستاگرام تخصصی گروه دوازدهم انسانی به آدرس [Kanoonir_12e](https://www.instagram.com/Kanoonir_12e) و

کانال تلگرامی [@kanoonir_e](https://www.t.me/kanoonir_e) پیوندید.

۱۵ دقیقه

فارسی ۳

کل مباحث نیم سال اول

درس ۱ تا پایان درس ۹

صفحة ۱۰ تا صفحه ۸۱

۱- معنای چند واژه نادرست آمده است؟

(مشایعت: بدرقه کردن)، (قاش: کوهه زین)، (طفیلی: وابسته)، (نمط: بساط شطرنج)، (طیلسان: نوعی ردا)،

(سریر: اورنگ)، (مدام: می)، (وظیفه: وجه معاش)، (اعراض: شرح دادن)، (جسیم: خوشبو)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲- در کدام گزینه، معانی مقابل واژه‌ها تماماً درست است؟

(۱) (یغما: غارت، تاراج)، (مباهات: افتخار، سرافرازی)، (محب: دوستی، معشوق)

(۲) (فسرده: منجمد، یخ‌زده)، (تاک: رز، انگور)، (سور: جشن، شادی)

(۳) (تاب: فروغ، پرتو)، (ابدونک: ناچار، ناگزیر)، (بازبسته: مرتبط، وابسته)

(۴) (ماورا: ماسوا، آن‌سو)، (مأوا: جایگاه، مکان)، (باسق: بلند، بالیده)

۳- در کدام گزینه غلط املائی وجود ندارد؟

(۱) کوزه‌ها دان تو سوز را و ز هر شربت فکر

(۲) نزد یزدان نه صباح است برادر نه مسا

(۳) باطن ما چو فلک تا به عبد مستسقی است

(۴) از دهنده نظر ارچه که نظر محبوب است

۴- کدام عبارت غلط املائی ندارد؟

(۱) اگر آن را خلاقی روا دارم به تناقض قول و رای منصوب گردم و عهد من در دل‌ها بی‌قدر شود.

(۲) و هرکه خود را در مقام حاجت فروگزارد و در صیانت ذات خویش اهتمام ننماید دیگران را در وی امیدی نماند.

(۳) کسی که بر مراد خود قادر گردد و در حفظ آن اهمال نماید، تا در سوز ندامت افتد و به قرامت مأخوذ گردد.

(۴) پس منادی فرمود که هرکه ستوری را به جوانی در کار داشته باشد، او را به وقت پیری از در نراند و ضایع نگذارد.

۵- کدام عبارات، از لحاظ تاریخ ادبیات نادرست هستند؟

(الف) «کلیله و دمنه» و «تذکره‌الاولیا» هر دو به نثر نوشته شده‌اند و به ترتیب از آثار نصرالله منشی و عطار هستند.

(ب) «فی حقیقة‌العشق» اثر شهاب‌الدین سهروردی و «تمهیدات» اثر عین‌القضاة همدانی از نوع ادبیات غنایی به شمار می‌روند.

(ج) «تی‌نامه» و «فیه‌مافیه» از سروده‌های مولوی هستند و «تی‌نامه» در مثنوی معنوی آمده است.

(د) قطعه «مست و هوشیار» به شیوه طنز سروده شده است و قصیده «دماوندیه» بیانگر اوضاع سال ۱۳۰۱ هجری شمسی است.

(۱) الف، د (۲) ب، ج (۳) ج، الف (۴) د، ب

۶- آرایه‌های ادبی بیت‌های زیر، با حفظ ترتیب، در همه گزینه‌ها درست مشخص شده است، مگر در گزینه

الف) ای شاهد قدسی که کشد بند نقابت	وی مرغ بهشتی که دهد دانه و آبت
ب) خوابم بشد از دیده در این فکر جگرسوز	کاغوش که شد منزل آرامش و خوابت
ج) تا در ره پیری به چه آیین روی ای دل	باری به غلط صرف شد ایام شبابت

- (۱) تشبیه، کنایه، تشخیص
(۲) استعاره، مراعات نظیر، تشبیه
(۳) کنایه، کنایه، ایهام
(۴) استعاره، کنایه، تضاد

۷- آرایه‌های مقابل کدام بیت تماماً درست است؟

(۱) از سرش افتد کلاه عقل در اول نگاه	هر که اندازد نظر بر قامت دلجوی تو (تشخیص- استعاره)
(۲) غنچه در فکر دهانت گوشه‌گیر خسته‌ای است	گوهر از سودای لعلت سر به دامن بسته‌ای است (استعاره- تشبیه)
(۳) طفل بازیگوش آرام از معلم می‌برد	تلخ دارد زندگی بر ما دل خودکام ما (اسلوب معادله- مجاز)
(۴) نیست صحرای علایق جای آرام و قرار	دامن افشان زین ره پر خار می‌باید گذشت (تشبیه- ایهام)

۸- در بیت «ترگس مست که چشمش همه شرم و ناز است/ تا نگاهش به تو افتاد دهانش باز است» همه آرایه‌ها آمده است، به جز

- (۱) حسن تعلیل، جناس
(۲) تناقض، ایهام
(۳) تشخیص، کنایه
(۴) استعاره، واج‌آرایی

۹- نمودار کدام گزینه نادرست است؟

(۱) <u>دل نازک دخترک همسایه</u>	(۲) <u>کدام بیت غزل حافظ</u>
(۳) <u>همین مردم خواهان آزادی</u>	(۴) <u>شعر شاعر سرزمین ما</u>

۱۰- در کدام گزینه «همه» در دو نقش متفاوت «صفت» و «مضاف‌الیه» به کار رفته است؟

(۱) هست از همه عالم به، هست از همه شاهان مه	او بر همه فرمانده او را همه فرمانبر
(۲) ای ماه من و شاه سپاه همه خوبان	خوبان همه شاهند و تو شاه همه خوبان
(۳) تا عهد تو دربستم عهد همه بشکستم	بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها
(۴) همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو ببوشی	همه بیشی تو بکاهی همه کمی تو فزایی

۱۱- در همهٔ گزینه‌ها به جز ... «نهاد» حذف شده است.

(۱) دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما	چیست یاران طریقت بعد از این تدبیر ما
(۲) ای صبا گر به جوانان چمن بازرسی	خدمت ما برسان سرو و گل و ریحان را
(۳) ساغر می بر کفم نه تا ز بر	برکشم این دلق ازرق فام را
(۴) ما را بر آستان تو بس حق خدمت است	ای خواجه باز بین به ترحم غلام را

۱۲- وابستهٔ پیشین «گروه اسمی» در کدام بیت دیده می‌شود؟

(۱) بلای خمار است در عیش مُل	سلح‌دار خار است با شاه گل
(۲) جای سرشک خون چکم لیک کجا اثر کند	قطرهٔ هیچ‌سنگ ما در تو که سنگ صدمنی
(۳) فراغت دارد از ناز طبیبان درد بی‌درمان	پریشان نیستم هرچند حال درهمی دارم
(۴) به اقبال دارای دیهیم و تخت	بهین میوهٔ خسروانی درخت

۱۳- بیت «عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را/ سیل یکسان می‌کند پست و بلند راه را» با کدام بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

(۱) حاجت‌روای شاه و گدا بود درگهم	اکنون فکنده دربه‌درم چرخ چون گدا
(۲) کند تأثیر سوز عشق در شاه و گدا یکسان	که بید و عود را آتش به یک دندان می‌سوزد
(۳) عجز و قدرت نشود مانع بی‌باکی عشق	خانهٔ شاه و گدا در ره سیلاب یکی است
(۴) یکی است نسبت داغ جنون به شاه و گدا	ز آفتاب قیامت کسی مسلم نیست

۱۴- بیت «دردناک است که در دام شغال افتد شیر/ یا که محتاج فرومایه شود مرد کریم» با کدام گزینه قرابت دارد؟

(۱) بدخواه را چه زهره که گردد معارضت؟	با شیر خود چه پنجه تواند زدن شغال
(۲) می‌شود خوار، کند هرکه عزیزان را خوار	عزت مردم پاکیزه گهر باید داشت
(۳) گر خوار کند مهتر، خواری نکند عیب	چون باز نوازد، شود آن داغ جفا سرد
(۴) زاغ گویی محتسب شد کز نهیب زخم او	بلبل رامشگر اندر بوستان ماندست لال

۱۵- مضمون عبارت زیر، به کدام بیت نزدیک‌تر است؟

«یکی از صاحب‌دلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده، آن‌گه که از این معامله بازآمد، یکی از یاران به طریق انبساط گفت:

از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»

(۱) از سر خوانی که رطب خورده‌ای	از پی ما زله (هدیه) چه آورده‌ای
(۲) هر رطبی کز سر این خوان بود	آن نه سخن، پاره‌ای از جان بود
(۳) لب بگشا تا همه شکر خورند	ز آب دهانت رطب تر خورند
(۴) نُزل (هدیه) تحیت به زبانش رسان	معرفت خویش به جانش رسان

۱۶- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دقیق دارد؟

- «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی
 (۱) خاک است هستی تو و خواهی که زر شوی
 (۲) آفتاب نور بخشی وز طریق تربیت
 (۳) از مس وجود خود دمی بیرون بیا
 (۴) مسی است شهوت تو و اکسیر نور عشق
- تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی»
 از کیمیای نیستیش بهره‌مند کن
 کیمیای التفاتت خاک را زر می‌کند
 تا راه بری به کیمیایی که مپرس
 از نور عشق، مس وجود تو زر کنند

۱۷- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) نام دژخیم وطن، دل بشنود خون می‌کند
 (۲) خاک لیلای وطن را جان شیرین بر سر افشان
 (۳) یک نفس گر قرب من می‌بایدت
 (۴) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن
- پس بدین خونخوار، اگر شد روبه‌رو چون می‌کند
 خسروان عشق درس عبرت از مجنون گرفتند
 در میان خون وطن می‌بایدت
 بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است

۱۸- مفهوم بیت «عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را/ دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را» در کدام بیت زیر دیده نمی‌شود؟

- (۱) عقل بازاری بدید و تاجری آغاز کرد
 (۲) عقل گوید پا منه کاندرا فنا جز خار نیست
 (۳) عشق تو آورد شراب و کباب
 (۴) عقل به بازار تو کاسد متاع
- عشق دیده زان سوی بازار او بازارها
 عشق گوید عقل را کاندرا تو است آن خارها
 عقل به یک گوشه نشستن گرفت
 عشق به بزم تو پریشان سماع

۱۹- مفهوم بیت زیر، از کدام گزینه دریافت می‌شود؟

- «تا چشم بشر نبیندت روی
 (۱) حزین از مردم دنیا نه‌ای، پایی به دامن کش
 (۲) مرا از ضعف پرواز است قید آشیان ورنه
 (۳) چون کمان از خانه‌آرایی ندیدم حاصلی
 (۴) فساد طاعت بی‌پرده افزون است از عصیان
- بنهفته به ابر چهر دل‌بند»
 ز باغی که آشیان زاغ شد، کنج قفس بهتر
 نفس گیرم چو بوی غنچه از خلوت‌گزینی‌ها
 وحشتی کو تا جدا از خود به منزل‌ها شوم
 نهان کن چون گناه از چشم مردم طاعت خود را

۲۰- در کدام ابیات به ترتیب به «دشواری راه عشق، فراگیر شدن عشق الهی، ناتوانی حواس ظاهری از درک حقیقت، بازگشت به عالم معنا، طلب

یار درد آشنا» اشاره شده است؟

- (الف) یکی است ترکی و تازی در این معامله حافظ
 (ب) بسیار نازک است سخن‌های عاشقان
 (ج) ای مجلسیان سوز دل حافظ مسکین
 (د) تو را ز کنگره عرش می‌زنند صفیر
 (ه) هر که را برگ بی‌مرادی نیست
- حدیث عشق بیان کن بدان زبان که تو دانی
 بگذار گوش را و سرانجام هوش کن
 از شمع بپرسید که در سوز و گداز است
 ندانمت که در این دامگه چه افتادست
 گو برو گرد کوی عشق مگرد

(۴) ب، د، الف، ه، ج

(۳) ه، الف، ب، د، ج

(۲) ه، ج، د، ب، الف

(۱) الف، ج، ه، ب، د

۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن ۳

کل مباحث نیمسال اول

درس ۱ تا پایان درس ۲

صفحه ۱ تا صفحه ۳۶

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۲۱ - ۲۸)

۲۱- ﴿يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً﴾:

(۱) ای نفس اطمینان کننده، به سوی پروردگارت که راضی است با رضایت برگرد!

(۲) ای نفس اطمینان یافته، به سوی پروردگارت در حالی که رضایت دارم و راضی است برمی گردم!

(۳) ای نفس مطمئن، به سوی پروردگارِ خشنودت بازگرد در حالی که رضایت مندی!

(۴) ای نفس اطمینان یافته، به سوی پروردگارت با رضایت و پسندیده بازگرد!

۲۲- «لَا دَوَاءَ خَارِجَكَ فَابْحَثْ عَنْهُ رَاغِبًا فِي دَاخِلِكَ الَّذِي هُوَ الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ، لَعَلَّكَ تُشْفَى!»:

(۱) هیچ دارویی بیرون از تو نیست، پس با میل آن را در درونت که همان جهان بزرگتر است جستجو کن، امید است شفا یابی!

(۲) دارویی خارج از تو نیست، پس آن را با رغبت در وجود خودت تحقیق کن، زیرا آن دنیای بزرگ است، شاید تو بهبود داده شوی!

(۳) هیچ دوايي بیرون از تو وجود ندارد، پس آن را در خودت که همان جهان بزرگتر است مشتاقانه جستجو کن، کاش درمان یابی!

(۴) هیچ دوايي خارج از تو نیست که با رغبت درباره آن هیچ تحقیقی نکرده باشی، زیرا آن دنیایی بزرگتر است، شاید تو خوب شوی!

۲۳- «إِذَا مَنَعَكَ الدَّهْرُ عَنِ الْوَصُولِ إِلَىٰ مَا تَرِيدُ فَلَا تَشْعُرْ بِخَبِيئَةِ الْأَمَلِ وَلَا تَضْعَفْ لِأَنَّ التَّجَارِبَ الْمُرَّةَ تُسَهِّلُ

الْحَصُولَ عَلَى الْغَايَاتِ!»:

(۱) اگر روزگار مانع رسیدن تو به آنچه دوست داری شد احساس ناامیدی و ضعف نکن، زیرا تجربه های تلخ دست یافتن به هدفها را آسان تر می سازد!

(۲) هرگاه روزگار تو را از رسیدن به چیزهایی که می خواهی بازداشت ناامید نشو و احساس ضعف نکن، قطعاً تجربه های تلخ رسیدن به هدفها را هموار می سازند!

(۳) اگر روزگار تو را از رسیدن به آنچه می خواهی منع کرد احساس ناامیدی نکن و ضعیف نشو، زیرا تجربه های تلخ رسیدن به هدفها را ساده می کنند!

(۴) چنانچه روزگار مانع شد که به خواسته هایت برسی احساس ناامیدی نکن و ضعیف نباش، زیرا قطعاً تجربه های تلخ دست یافتن به آرزوها را ساده تر می کنند!

۲۴- «كُنْتُ أَتَصَوَّرُ أَيَّامَ شَبَابِي وَ أَقُولُ فِي نَفْسِي يَا لَيْتَنِي كُنْتُ فِي الْمَاضِي!»:

(۱) روزهای جوانی ام را تصوّر می کردم و با خود می گویم، ای کاش در گذشته بودم!

(۲) ایام جوانی ام را تصوّر می کردم و با خود می گفتم، ای کاش در گذشته بودم!

(۳) ایام جوانی ام را تصوّر کردم و با خود می گفتم، ای کاش در گذشته می ماندم!

(۴) روزهای جوانی را تصوّر می کردم و با خود می گویم، ای کاش در گذشته بودم!

۲۵- «لو طلبت السعادة بدلاً من المال لأنطوى في حياتك السرور و النجاح و إن كنت فقيراً!»:

- ۱) اگر به جای خوشبختی مال را طلب می کردی، در زندگی تو شادی و موفقیت به هم پیچیده می شد، گرچه از فقر باشی!
- ۲) چنانچه در عوض ثروت به دنبال خوشبختی بودی، زندگی با سرور و موفقیت برایت همراه می شد، گرچه در فقر به سر ببری!
- ۳) اگر به جای ثروت سعادت را طلب می کردی، در زندگی ات شادی و موفقیت به هم پیچیده می شد، هرچند که فقیر بودی!
- ۴) هرگاه سعادت مندی را در عوض پول در دنیايت طلب کنی، زندگی را با شادمانی و موفقیت به هم پیچیده ای، ولو آنکه ندار باشی!

۲۶- عین الخطأ:

- ۱) لقد تأثر بأفكار صديقه، لكنه لا علم له بها!: او تحت تأثیر ایده های دوستش قرار گرفته، اما به آن هیچ دانشی ندارد!
- ۲) لیت الناس علموا قيمة العلم حتى يتابعوه مشتاقين له!: کاش مردم ارزش علم را می دانستند تا با اشتیاق به آن، آن را دنبال کنند!
- ۳) هو شعر بالذنب و خاف أن يشتهر بالسوء!: او احساس گناه کرد و ترسید که به بدی شهرت یابد!
- ۴) تعلم أن تلفظ «ب» موجود في اللهجات العربية الدارجة!: بی گمان می دانی که تلفظ «ب» در لهجه های عامیانه عربی وجود دارد!

۲۷- عین الخطأ:

- ۱) لا يهن الإنسان و لا يحزن و هو يعتقد أن الناس خلُقوا من طينة!: انسان نباید درمانده و ناراحت شود در حالی که معتقد است که مردم تنها از یک تکه گل آفریده شده اند!
 - ۲) ليتني أفهم أن الدنيا لذة فانية لا تبقى و الآخرة خير و أبقى!: کاش درک کنم که دنیا لذتی نابودشونده است که باقی نمی ماند و آخرت بهتر و پایدارتر است!
 - ۳) إن تكتنوا ما في قلوبكم أو تُظهِروه فإنَّ الله محيط بما تعملون!: اگر آنچه را در دل هایتان هست پنهان کنید یا آشکارش سازید قطعاً خداوند به آنچه انجام می دهید احاطه دارد!
 - ۴) كثرة الطعام و الشراب تُميت القلوب كالزَّرْع الَّذِي كَثُرَ عليه الماء!: زیادی خوراک و نوشیدنی قلبها را می میراند همچون کاشته ای که آب بر آن فزون گشته است!
- ۲۸- «قطعاً نوبل ناامید نشد و با پشتکار تلاشش را ادامه داد!»:

۱) إن نوبل لم يبأس و واصلَ جهده دؤبياً! (۲) إن نوبل ما صارَ خائباً و اجتهدَ و هو دؤبٌ!

۳) إتما نوبل ما يبأس و واصلَ عمله دؤبياً! (۴) لا يخيبُ نوبل قطعاً و هو واصلَ الجهدَ دؤبياً!

■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۲۹ - ۳۳) بما يُنَاسِبُ النَّصَّ:

شجرة الزيتون من الأشجار المُعمّرة و دائمة الخضرة، ثمارها تؤكل و يستخرج منها زيت غني بالقيمة الغذائية و الصحية، و أخشابها تستخدم في صناعة الأثاث و...

أنسب الأماكن لزراعة الزيتون هي الأماكن ذات الارتفاع من أربعمئة إلى سبعمئة متر فوق مستوى سطح البحر، لا يُنصح بزراعة الزيتون في المناطق ذات الارتفاع الذي يصل إلى تسعمئة متر عن سطح البحر أو يزيد عن ذلك، حيث إن هذه المناطق معرضة للتلوج المتراكمة. أشجار الزيتون مُحبة للضوء، إن الضوء يلعب دوراً مهماً في عملية نضج الثمار و تلونها. بعض أصناف الزيتون حاجتها للمياه قليلة، فيمكن زراعتها في المناطق التي تُمطر بشكل كافٍ لسد حاجتها، أما الأصناف الأخرى فتحتاج إلى الماء أكثر.

من أهم المشاكل التي يُواجهها المزارعون هي جني (برداشت) الثمار، فهي أكثر العمليات صعوبةً، و ذلك لأن حجم الثمار صغير و وزنها قليل و قوّة إرتباطها بالعصون عالية، و تزيد صعوبة الحصاد عندما تكون العصون عالية و مُتداخلة.

٢٩- عَيْنَ الصَّحِيحِ حَسَبِ النَّصِّ:

- (١) الغصون العالية لشجرة الزيتون تحمل أثماراً أكثر!
- (٢) بعض أصناف الزيتون تنمو في منطقة لا ماء فيها!
- (٣) لا يستطيع المزارعون أن يجنوا أثمار الزيتون إلا قليلاً منها!
- (٤) لزراعة الزيتون يجب إختيار مكان تصل أشعة الشمس إليه جيداً!

٣٠- عَيْنَ الخَطَأِ عَنِ شَجَرَةِ الزَّيْتُونِ أَوْ ثَمَرَتِهَا:

- (١) تبقى الشجرة طوال العام خضراء!
 - (٢) لها أنواع متعدّدة يختلف بعضها عن بعض!
 - (٣) الزيت المستخرج منها يُستخدم في صناعة الأثاث!
 - (٤) من الأفضل أن لا تُزرع في بعض المناطق المرتفعة!
- ٣١- عَيْنَ الصَّحِيحِ حَسَبِ النَّصِّ: مَتَى تُصْبِحُ عَمَلِيَّةُ الحِصَادِ أَصْعَبُ؟ - عِنْدَمَا . . .

- (١) تنزل التلوج و تتراكم على الشجرة و غصونها!
- (٢) تدخل غصون شجرة الزيتون بعضها في بعض!
- (٣) تكون شجرة الزيتون في منطقة جافة لا تُمطر كثيراً!
- (٤) تكون الشجرة في منطقة بارتفاع أكثر من ٧٠٠ م فوق سطح البحر!

■ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٢ وَ ٣٣)

٣٢- «يُواجِه»:

- (١) للمفرد المذكّر الغائب - مصدره «توجّه» على وزن: تَفَعَّلَ / فعل و فاعله: «المزارعون»
- (٢) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (له حرف زائد واحد؛ مصدره: مُواجِهَةٌ) - معلوم / فاعله: ضمير «ها»
- (٣) مضارع - له ثلاثة حروف أصلية: و ا ج؛ و له حرفان زائدان - مجهول / نائب فاعله: «المزارعون»؛ الجملة فعلية
- (٤) للمفرد المذكّر الغائب - ماضيه على وزن: فاعل؛ مصدره على وزن: مُفاعلة / مفعوله: ضمير «ها» والجملة فعلية

٣٣- «الأماكن»:

- (١) جمع تكسير (مفردة: مكان؛ و هو مذكّر) / مبتدأ و مرفوع؛ والجملة إسمية
- (٢) جمع مكسّر (مفردة: مكان) - اسم مكان / مضاف إليه و مجرور و مضافه: «أنسب»
- (٣) اسم مكان (حروفه الأصلية: م ك ن) - معرفّ بأل / مضاف إليه و مجرور؛ مضافه: «أنسب»
- (٤) اسم مفعول (مأخوذ من مصدر «إمكان») - معرفة / مبتدأ و مرفوع، موصوف و صفتاه: «أنسب»

٣٤- عَيْنَ الخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الحُرُوفِ:

- (١) كَأَنَّ الدِّينَامِيَّتَ يُسَهِّلُ أَعْمَالَ الإِنْسَانِ صَعِبَةً!
- (٢) مُعِنَتْ عَنِ الخُرُوجِ مِنَ المَنْزِلِ لِأَنَّ الكُرُونَا يُهَدِّدُنَا!
- (٣) إِنَّ العَصَبَ خَيْطٌ أبيضٌ فِي الجِسْمِ يَجْرِي فِيهِ الحِيسُ!
- (٤) لا تَطْلُبُ بِالْعِلْمِ بَدَلًا وَ أَنْتَ كَأَهْلِ العِلْمِ حَيًّا!

٣٥- عَيْنِ الْخَطَا فِي التَّرَادِفِ لِمَا تَحْتَهُ خَطٌّ:

- (١) هل تعلم أنّ دَاءَكَ عندك و الدَّوَاءُ أيضاً!: مرض
 - (٢) إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ!: يُجَاهِدُونَ
 - (٣) كَأَنَّكَ مُتَرَدِّدٌ فِي إِخْتِيَارِ الْكُتُبِ لِلْقِرَاءَةِ!: مَشْكُوك
 - (٤) ﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ﴾: فَازَ
- ٣٦- «... كَمْ تُعِينُونَ مَحْرُومِينَ ... يُطْعِمُوا أَوْلَادَهُمْ إِطْعَامًا كَامِلًا فِي الْأَشْهُرِ الْمَاضِيَةِ!» عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاعَيْنِ:

- (١) لَيْتَ / لَمْ (٢) لَعَلَّ / لَنْ (٣) لَيْتَ / لَا (٤) إِنَّ / مَا

٣٧- عَيْنِ حَرْفِ «لَا» لَيْسَ لِلنَّفْيِ الْمُطْلَقِ:

- (١) هذه الأيام لا خطر يُهدِّدُ حدود بلادنا!
- (٢) لا يشغلنا عن ذكر الله بيع و لا تجارة!
- (٣) لم يحاول الحيوان النجاة لأنّه ظنّ أنّه لا رجاء له!
- (٤) هؤلاء العمّال لا عمل لهم اليوم لأنّ الرئيس لم يحضر!

٣٨- عَيْنِ عِبَارَةٍ تُبَيِّنُ حَالَةَ جَمْعِ سَالِمٍ لِلْمَذْكَرِ:

- (١) الثَّمَارِينَ لم تكن سهلة و هي ذُكِرَتْ فِي الْكِتَابِ!
- (٢) أَقْبَلَ رُؤْسَاءَ الشَّرَكَاتِ عَلَى شِرَاءِهِ وَ هُم مَشْتَاقُونَ!
- (٣) وَصَلَ الْمَسَافِرِينَ إِلَى مَوْقِفِ الْحَافِلَاتِ مُتَأَخِّرِينَ!
- (٤) تَرَكَ الْمَتَفَرِّجُونَ الْمَلْعَبَ مَحْزُونِينَ لِقَشَلِ فَرِيقِهِمْ!

٣٩- عَيْنِ «الْوَاوِ» تَكُونُ حَالِيَةً:

- (١) قَمْتُ مَعَ أَصْدِقَائِي وَ زَمَلَانِي بِتَنْظِيفِ مَدْرَسَتِنَا!
- (٢) نَادَى قَوْمَهُ قَانِلًا وَ اللَّهُ بُعِثْتُ لِهَدَايَتِكُمْ فَاتَّبِعُونِي!
- (٣) تَرَكَ الْمَدِيرَ الْجَلِيسَةَ وَ هُوَ يَتَكَلَّمُ بِجَوَالِهِ بِصَوْتٍ مَرْتَفِعٍ!
- (٤) هُوَءَاءَ رِجَالٍ يُحِبُّونَ أَسْرَتَهُمْ كَثِيرًا وَ يُكْرَمُونَهَا تَكْرِيمًا!

٤٠- عَيْنِ «مُسْتَعِينَةً» يَكُونُ حَالًا:

- (١) اِتَّخَذَتْ امْرَأَةٌ مُسْتَعِينَةً بَرِيهَا أَسْوَةً فِي كُلِّ حَالٍ!
- (٢) كَانَتْ هَذِهِ الطَّالِبَةُ فِي أَيَّامِ الْإِمْتِحَانَاتِ مُسْتَعِينَةً بِأُمِّهَا!
- (٣) كُنْتُ أَتَحَمَّلُ مَشَاكِلَ حَيَاتِي مُسْتَعِينَةً بِاللَّهِ دَائِمًا!
- (٤) تَطَالَعَتْ فَاطِمَةُ دُرُوسَهَا لَيْلًا وَ هِيَ مُسْتَعِينَةٌ بِاللَّهِ لِلنَّجَاحِ!

۱۵ دقیقه

دین و زندگی ۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

کل مباحث نیم‌سال اول

درس ۱ تا پایان درس ۷

صفحه ۲ تا صفحه ۹۰

۴۱- بنابر کلام حضرت زینب (س) در شام در برابر یزید، پندار کافران به ترتیب در مورد «اسارت اولیای خدا» و

«مهلت دادن خدا به آنان» چیست؟

(۱) نشانه کرامت و عظمت جایگاه کافران است - به نفع کافران است.

(۲) نشانه کرامت و عظمت جایگاه کافران است - برای افزودن گناه است.

(۳) مایه خواری و ذلت نفس کافران است - برای افزودن گناه است.

(۴) مایه خواری و ذلت نفس کافران است - به نفع کافران است.

۴۲- رابطه بین کدام عبارات به درستی بیان شده است؟

(الف) آشنایی با نشانه‌های الهی ← شناخت قوانین جهان خلقت

(ب) ساخته شدن و شناخته گردیدن هویت و شخصیت انسان ← «و لو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا»

(ج) حق‌پذیری ← عامل درونی کسب توفیق الهی

(د) فراهم شدن امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌ها و اهداف ← «و الّذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا»

(۴) ج، د

(۳) الف، ج

(۲) ب، ج

(۱) الف، ب، ج

۴۳- چه تعداد از عبارات‌های زیر درست است؟

- قدر و قضای الهی با اختیار انسان ناسازگار است.

- تقدیر چیزی غیر از قانون‌مندی‌های جهان و نظم در آن است.

- امام علی (ع) از قدر به قضای الهی پناه بردند.

- امام علی (ع) با رفتار و سپس گفتار خود نگرش صحیح از قضا و قدر الهی را نشان دادند.

(۴) چهار

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۴۴- هریک از موارد زیر با کدام عبارت قرآنی به درستی تبیین می‌شود؟

- کامل بودن خداوند

- علت خالقیت انحصاری خداوند

- سرچشمه اعتقاد به مدیریت خداوند

(۲) «الله الصمد» - «الله خالق کل شیء» - «هو الواحد القهار» - «الله خالق کل شیء»

(۱) «الله الصمد» - «الله خالق کل شیء» - «هو الواحد القهار»

(۴) «قل هو الله احد» - «الله خالق کل شیء» - «هو الواحد القهار»

(۳) «قل هو الله احد» - «الله خالق کل شیء»

۴۵- هر یک از اوصاف زیر، به ترتیب مربوط به کدام اصطلاحات است؟

- خدایی که جایی برای غیر باقی نگذاشته است تا آن غیر، خود را نشان دهد.

- برای قبول آن، لازم نیست که هرگونه اثر را از اشیا و یا انسان‌ها سلب کنیم.

- هر انسانی که در این مسیر پیش رود، در پیشگاه خدا منزلت و قدرتی برتر از قدرت‌های طبیعی می‌یابد.

(۲) «هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» - توحید در ربوبیت - بندگی خدا

(۱) «خالق کل شیء» - توحید در ولایت - قرب الهی

(۴) «خالق کل شیء» - توحید در ربوبیت - بندگی خدا

(۳) «هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» - توحید در ولایت - قرب الهی

۴۶- چه نکاتی از آیه شریفه «الله نور السماوات و الأرض» قابل برداشت است؟

- (الف) هر موجودی در حدّ خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است.
 (ب) تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند.
 (ج) شناخت کُنه وجود خداوند، معرفتی والا و عمیق است که در نگاه نخست مشکل ولی هدفی قابل دسترس است.
 (د) خداوند نور هستی است و همه موجودات عالم تکوین تنها در مرحله پیدایش وجود خود را از او می‌گیرند.
- (۱) الف، د (۲) الف، ب (۳) ب، ج (۴) ج، د

۴۷- اعتراف به گناهکاری زلیخا و سوءاستفاده او از قدرت خویش به ترتیب از دقت در کدام عبارات شریفه مفهوم می‌گردد؟

- (۱) «و لقد راودته عن نفسه» - «و لیکوناً من الصاغرين»
 (۲) «و الا تصرف عتی کیدهن» - «و لیکوناً من الصاغرين»
 (۳) «و الا تصرف عتی کیدهن» - «و اکن من الجاهلین»
 (۴) «و لقد راودته عن نفسه» - «و اکن من الجاهلین»

۴۸- بیت حافظ «برو این دام بر مرغی دگر نه/ که عنقا را بلند است آشیانه» به کدام ثمره اخلاص اشاره دارد و حضرت علی (ع) در وصف خداوند

او را دوست دل‌های چه کسانی معرفی می‌کند؟

- (۱) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - عارفان
 (۲) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات - عارفان
 (۳) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات - صادقان
 (۴) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان - صادقان

۴۹- بیت «هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟/ هیچ با سنگی عتابی کس کند؟» با پیام کدام آیه شریفه ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) «حسب الناس ان یترکوا ان یقولوا آمنا و هم لا یفتنون»
 (۲) «و لو ان اهل القرى آمنوا و اتقوا لفتحنا علیهم»
 (۳) «ذلک بما قدمت ایدیکم و ان الله لیس بظلام للعبید»
 (۴) «کل نفس ذائقة الموت و نبلوکم بالشر و الخیر فتنه»

۵۰- نفی مصداق داشتن ولادت در مورد خداوند، در کدام عبارت شریفه طرح گردیده است و معنای اعتقاد به اصل توحید چیست؟

- (۱) «الله لا اله الا هو» - خداوند تنها مبدأ جهان است و در آفرینش شریکی ندارد.
 (۲) «الله لا اله الا هو» - خداوند یگانه است و همتایی ندارد.
 (۳) «لم یلد و لم یولد» - خداوند تنها مبدأ جهان است و در آفرینش شریکی ندارد.
 (۴) «لم یلد و لم یولد» - خداوند یگانه است و همتایی ندارد.

۵۱- معنای «ولایت» در هر یک از فقرات قرآنی «لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء» و «قل افاتخذتم من دونه اولیاء» به ترتیب کدام است؟

(۱) دوستی - دوستی (۲) سرپرستی - دوستی

(۳) دوستی - سرپرستی (۴) سرپرستی - سرپرستی

۵۲- از دیدگاه انسان موحد، کدام مورد بستری مناسب برای رشد و شکوفایی است و روی گردانی از حضرت حق تعالی، ویژگی کدام دسته از

افراد است؟

(۱) دشواری‌های زندگی - «من اتَّخذ الهه هواة»

(۲) دشواری‌های زندگی - «من یعبد الله علی حرفٍ»

(۳) بی‌حکمت نبودن حوادث عالم - «من یعبد الله علی حرفٍ»

(۴) بی‌حکمت نبودن حوادث عالم - «من اتَّخذ الهه هواة»

۵۳- کدام عبارت قرآنی به این موضوع اشاره دارد که «تنها خداوند است که شایستگی مقصود بودن را دارد.»؟

(۱) «اللهم لاتکلی الی نفسی طرفه عین ایدا»

(۲) «یسأله من فی السماوات و الأرض کل یوم...»

(۳) «الله نور السماوات و الارض»

(۴) «ما رأیت شیئاً الا و رأیت الله قبله...»

۵۴- ثمره درک فقر و نیازمندی به خداوند چیست و این‌که تدبیر و پرورش همه مخلوقات تنها در اختیار خداست، مربوط به کدام یک از مراتب

توحید است؟

(۱) قوت یافتن بندگی و عبودیت در پیشگاه خدا - توحید در ولایت

(۲) قوت یافتن بندگی و عبودیت در پیشگاه خدا - توحید در ربوبیت

(۳) تقویت خودشناسی و معرفت انسان به نیازمندی خود به خدا - توحید در ربوبیت

(۴) تقویت خودشناسی و معرفت انسان به نیازمندی خود به خدا - توحید در ولایت

۵۵- دل به مهر خداوند ندادن و نیافتن نشانه‌های الهی پیامد چیست و راه برون‌رفت از آن در کدام کلام نبوی مشهود است؟

(۱) نفوذ وسوسه‌های شیطانی و عدم کارایی اخلاص در بندگی - «لا تفکروا فی ذات الله»

(۲) نفوذ وسوسه‌های شیطانی و عدم کارایی اخلاص در بندگی - «ادمان التفکر فی الله و فی قدرته»

(۳) گرفتار شدن به غفلت و چشم اندیشه به روی جهان بستن - «لا تفکروا فی ذات الله»

(۴) گرفتار شدن به غفلت و چشم اندیشه به روی جهان بستن - «ادمان التفکر فی الله و فی قدرته»

۵۶- سنت مستولی بر زندگی فرورفتگان در گناه و دشمنی با خدا چیست و عاقبت آنان چگونه بیان شده است؟

(۱) استدراج- «و لکن کذبوا فاخذناهم بما كانوا یکسبون»

(۲) ابتلاء- «و لکن کذبوا فاخذناهم بما كانوا یکسبون»

(۳) استدراج- «و املی لهم ان کیدی متین»

(۴) ابتلاء- «و املی لهم ان کیدی متین»

۵۷- کدام آیه مبارک متضمن این مفهوم است که: «اگر انسان ایمان ضعیف خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود، به تدریج به جایی می‌رسد

که همه حقایق را انکار می‌کند.»؟

(۱) «و یرید الذین یتبعون الشهوات ان تمیلوا میلاً عظیماً»

(۲) «ان الذین یحبون ان تشیع الفاحشه فی الذین آمنوا لهم عذاب الیم»

(۳) «ثم کان عاقبة الذین اساءوا السوائ ان کذبوا بآیات الله»

(۴) «و قد خاب من دساها»

۵۸- آن‌جا که «بعد اجتماعی توحید عملی و ثمرات آن» مورد بررسی قرار می‌گیرد چه زمانی یک جامعه توحیدی خواهد بود و چرا یک انسان

موحد شخصیتی ثابت و پایدار دارد و از آرامش روحی برخوردار است؟

(۱) حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد- حاکمیت طاغوت و دستوراتش را بر نمی‌تابد.

(۲) شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد- اگر خیری به او برسد، دلش به آن آرام می‌گیرد.

(۳) شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد- میان بعد فردی و اجتماعی توحید توازن و رابطه متقابل وجود دارد.

(۴) حاکم آن براساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد- زندگی خویش را بر اساس رضایت الهی تنظیم کرده است.

۵۹- عامل کاهنده غفلت چیست و ارزشمندی و تقدس عمل وابسته به کدام عامل است؟

(۱) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان- داشتن معرفت و آگاهی در عمل

(۲) نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خدا- داشتن معرفت و آگاهی در عمل

(۳) نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خدا- اهمیت دادن به کیفیت در عمل

(۴) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان- اهمیت دادن به کیفیت در عمل

۶۰- دیدگاه آن صحابی امام علی (ع) درباره قضا و قدر آن‌جا که این ایراد را وارد می‌کند که «آیا از قضای الهی می‌گریزی؟» چگونه توصیف

می‌شود؟

(۱) هر قضایی مبتنی بر تقدیر خاص خود است.

(۲) هر تقدیری مبتنی بر قضای خاص خود است.

(۳) قضایی یکسان از هر نوع تقدیری پدید می‌آید.

(۴) تقدیری یکسان از هر نوع قضایی حاصل می‌گردد.

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1

The meaning of health has changed over time. For much of recent history, health has been defined as being physically well. According to this view, creating health for people means providing medical care to prevent diseases. In 1946, the World Health Organization challenged this view of health and suggested that health is a complete state of physical and mental wellness. In fact, in this new definition, health included human mind in addition to human body. The 1970s was a time of emphasizing the prevention of diseases by explaining the importance of lifestyle. Creating health, then, meant providing not only medical health care but developing programs and policies which would help people have a healthy lifestyle. Poor people who did not have much control over the conditions of their daily lives, however, gained little from these policies. This was because they did not pay any attention to the social conditions influencing the health of people. Therefore, during the 1980s and 1990s, while lifestyle factors were still important, health was being viewed also in terms of the social contexts in which people lived. The creation of health, in this view, was much more than having a healthy lifestyle and included attention to wider social factors such as receiving education and finding a good job. The general goal of health in the social view was giving people the ability to improve their own health.

73- What is the best title for the passage?

- 1) The Social View of Health
- 2) Changes in the Meaning of Health
- 3) World Health Organization's Definition of Health
- 4) The Physical, Mental, and Social Factors of Health

74- The pronoun "they" in the passage refers to ...

1) conditions	2) poor people
3) policies	4) factors

75- The passage discusses ... different views of health.

1) three	2) five
3) six	4) four

76- Which of the following is Not true, according to the passage?

- 1) For a long time, the definition of health included human body only.
- 2) Health improvement policies during the 1970s were useful for everyone.
- 3) The importance of lifestyle in creating health has been identified since the 1970s.
- 4) Recently, it is believed that a good job and education help people take care of their health.

PASSAGE 2

Economic circumstances also affect life expectancy, which is, in the statistical sense, the number of years that a person can expect to live. It is the most common measure to describe population health. Life expectancy in the wealthiest countries is longer than in the poorest areas. With a life expectancy of 85 years, Hong Kong leads the ranking of the 20 countries with the highest life expectancy as of 2018. The country with the lowest life expectancy in 2018 is the Central African Republic. People from the Central African Republic born in 2018 can expect to live 53 years on average.

The gender differences in life expectancy are significant. Women tend to live several years longer than men. The average life expectancy worldwide of those born in 2020 suggests that women had an average life expectancy of 75 years at birth, while men were expected to live 70 years. According to a statistic by the World Health Organization (WHO), in 2013, a child born in a high-income household had an average life expectancy of 79 years at birth, whereas a child born in a low-income household was expected to live 62 years at birth. Therefore, the average life expectancy worldwide also depends on the income of the household people live in.

77- What does the paragraph before this passage most probably discuss?

- 1) Definition of life expectancy
- 2) Social changes influencing people's income
- 3) People's economic conditions in different countries
- 4) A factor or factors influencing life expectancy

78- The word "significant" in paragraph 2 is closest in meaning to

- 1) considerable
- 2) essential
- 3) unimportant
- 4) countless

79- Why has the author referred to a statistic by WHO in paragraph 2?

- 1) To provide an example for an earlier statement
- 2) To define a new term associated with people's life expectancy
- 3) To introduce another factor influencing life expectancy
- 4) To prove his earlier claims about factors influencing life expectancy

80- Which of the following has NOT been mentioned in the passage as a factor influencing life expectancy?

- 1) Economic conditions of the country in which one lives
- 2) Health condition of the country in which one lives
- 3) Income of the family in which one is born and raised
- 4) One's gender

صبح جمعه

۱۴۰۰/۱/۲۰

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۲۰ فروردین ماه ۱۴۰۰

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز‌ی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی	۱	۲	۳	۴	۶	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
عربی (زبان قرآن)	۱	۲	۳	۵	۷	
تاریخ	۱	۲	۴	۶	۷	
جغرافیا	۱	۲	۴	۵	۷	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	

نام و نام خانوادگی:	شمارنده:
تعداد سؤال: ۱۴۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	۲۰	۸۱	۱۰۰	۳۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	
۴	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۲۵
۵	عربی، زبان قرآن (۳) - سؤال‌های آشنا	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	
۶	تاریخ (۳)	۲۰	۱۴۱	۱۶۰	۳۵
۷	جغرافیا (۳)	۲۰	۱۶۱	۱۸۰	
۸	جامعه‌شناسی (۳)	۲۰	۱۸۱	۲۰۰	۲۰
۹	فلسفه دوازدهم	۲۰	۲۰۱	۲۲۰	۲۰

دوره مباحث نهم سال اول
صفحه‌های (۵۳ تا ۵۴)

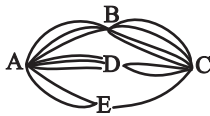
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۸۱- چند عدد سه رقمی بخش‌پذیر بر ۵ با استفاده از رقم‌های ۱، ۳، ۵، ۷، ۹ وجود دارد؟

(۱) ۱۸ (۲) ۴۰ (۳) ۶۰ (۴) ۲۵

۸۲- بین پنج شهر A, B, C, D, E مطابق شکل زیر راه‌هایی وجود دارد که همه دو طرفه‌اند. به چند طریق می‌توان از شهر A به شهر C، از طریق شهر B مسافرت رفت و برگشت انجام داد به طوری که از هر مسیر حداکثر یکبار عبور کرد؟

(۱) ۱۸

(۲) ۲۴

(۳) ۷۲

(۴) ۱۴۴

۸۳- تعداد جایگشت‌های حروف کلمه mobil که در آن‌ها (i) بلافاصله بعد از (b) آمده باشد، کدام است؟

(۱) ۲۴ (۲) ۴۸ (۳) ۳۲ (۴) ۱۶

۸۴- تعداد زیرمجموعه‌های سه عضوی مجموعه $\{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ که شامل عضو ۳ باشند ولی شامل عضو ۱ نباشند، چند تاست؟

(۱) ۲۰ (۲) ۱۰ (۳) ۴ (۴) ۶

۸۵- چند عدد چهار رقمی با ارقام متمایز داریم که شامل ارقام ۱ و ۳ نبوده و از ۴۰۰۰ بزرگتر باشد؟

(۱) ۱۶۸۰ (۲) ۱۲۶۰ (۳) ۷۲۰ (۴) ۴۸۰

۸۶- به چند طریق می‌توان از بین ۱۰ سؤال امتحانی، فقط ۵ سؤال را جهت پاسخگویی انتخاب کرد به طوری که پاسخ دادن به دو سؤال اول اجباری باشد؟

(۱) ۲۵۲ (۲) ۳۵ (۳) ۵۶ (۴) ۱۲۰

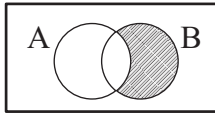
۸۷- از یک ساختمان ۶ واحدی در ۶ طبقه قرار است یک شورای ۳ نفره تشکیل شود که از هر خانواده که در هر طبقه زندگی می‌کنند، فقط زن یا فقط شوهر می‌تواند عضو شورا شود. چند حالت برای تشکیل شورا وجود دارد؟

(۱) ۱۶۰ (۲) ۲۰ (۳) ۴۰ (۴) ۸۰

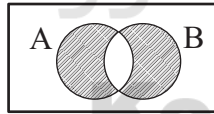
۸۸- با n نقطه متمایز روی محیط یک دایره ۲۰ مثلث متمایز می‌توان ساخت که این نقاط رأس‌های مثلث باشند، مقدار n کدام است؟

(۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۸

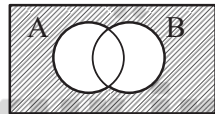
۸۹- نمودار ون پیشامد «A یا B رخ دهند ولی A و B همزمان رخ ندهند» کدام است؟

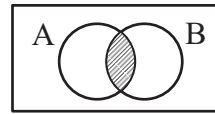
(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

۹۰- در یک کیسه ۳ مهره سبز، ۲ مهره آبی و ۵ مهره زرد رنگ وجود دارد. از این کیسه یک مهره به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال اینکه مهره خارج شده زرد یا سبز باشد، کدام است؟

(۱) $\frac{2}{5}$ (۲) $\frac{4}{5}$ (۳) $\frac{1}{10}$ (۴) $\frac{3}{10}$

۹۱- در یک اداره هر روز صبح همکاران دو به دو با یکدیگر دست می‌دهند. اگر تعداد کل دست دادن‌ها ۱۰ عدد باشد، وقتی ۲ همکار جدید به جمع آن‌ها اضافه شود، تعداد دست دادن‌ها چند برابر می‌شود؟

(۱) $\frac{2}{1}$ (۲) $\frac{2}{4}$ (۳) $\frac{2}{8}$ (۴) ۲

محل انجام محاسبات

۹۲- اگر دو پیشامد A و B ناسازگار باشند، $P(A') = 0/3$ و $P(A \cup B) = 0/8$ باشد، مقدار $P(B)$ کدام است؟

- (۱) $0/1$ (۲) $0/2$ (۳) $0/3$ (۴) $0/4$

۹۳- احتمال قبولی فردی در آزمون عملی رانندگی $\frac{2}{5}$ بیشتر از احتمال قبولی نشدن اوست. احتمال قبولی او چند برابر احتمال قبولی نشدن اوست؟

- (۱) ۲ (۲) $\frac{5}{2}$ (۳) $\frac{7}{3}$ (۴) ۳

۹۴- از بین ۵ مهره سیاه و ۴ مهره سفید به چند طریق می‌توان ۳ مهره انتخاب کرد به طوری که حداکثر یک مهره سفید باشد؟

- (۱) ۴۰ (۲) ۴۵ (۳) ۴۸ (۴) ۵۰

۹۵- در آزمایشگاهی ۷ موش سفید و ۵ موش سیاه نگهداری می‌شود. اگر سه موش در آزمایشگاه به طور تصادفی بیمار شده باشند، احتمال اینکه فقط یکی از موش‌های بیمار، موش سیاه باشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{30}{53}$ (۲) $\frac{21}{44}$ (۳) $\frac{11}{32}$ (۴) $\frac{7}{18}$

۹۶- خانواده‌ای دارای شش فرزند است. اگر دو فرزند اول این خانواده دختر باشد، با کدام احتمال این خانواده دارای دقیقاً دو پسر می‌باشد؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{3}{8}$ (۳) $\frac{5}{12}$ (۴) $\frac{7}{16}$

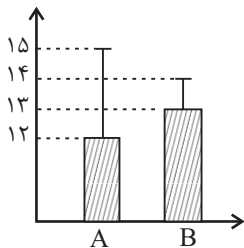
۹۷- در یک سری داده، اگر داده‌های دور افتاده داشته باشیم، ... و ... شاخص‌های مناسبی برای توصیف داده‌ها نخواهند بود و بهتر است از ... و ... استفاده کنیم.

- (۱) میانگین و انحراف معیار - میانه و دامنه میان چارکی
(۲) میانگین و میانه - انحراف معیار و دامنه میان چارکی
(۳) دامنه میان چارکی و میانه - میانگین و انحراف معیار
(۴) میانه و انحراف معیار - میانگین و دامنه میان چارکی

۹۸- کدام گزینه از موارد اقدامات در گام دوم از چرخه آمار در حل مسائل است؟

- (۱) بیان مسئله - تبدیل اطلاعات کمی به کیفی
(۲) انتخاب معیار اندازه‌گیری مناسب - ارائه نمودارها و دیگر نتایج آماری
(۳) تبدیل اطلاعات کیفی به کمی - انتخاب معیار اندازه‌گیری مناسب
(۴) تبدیل اطلاعات کیفی به کمی - ارائه نمودارها و دیگر نتایج آماری

۹۹- نمودار زیر برای نمرات درس ریاضی دو کلاس A و B هر دو با ۲۰ دانش‌آموز رسم شده است. با توجه به نمودار، کدام گزینه قطعاً درست است؟

(۱) در درس ریاضی وضعیت دانش‌آموزان کلاس A بهتر از دانش‌آموزان کلاس B است.

(۲) نمرات ریاضی کلاس B پراکندگی کمتری دارند.

(۳) میانگین نمرات ریاضی کلاس A ، ۲ واحد از میانگین کلاس B بیشتر است.

(۴) واریانس نمرات ریاضی کلاس A ، ۳ برابر واریانس نمرات ریاضی کلاس B است.

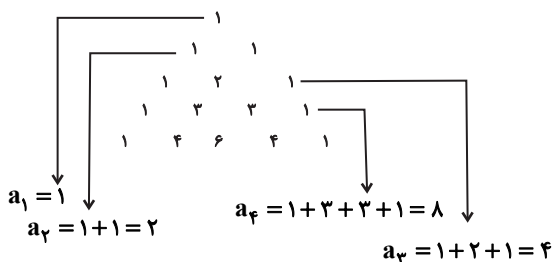
۱۰۰- جمله n ام و رابطه بازگشتی الگوی زیر کدام است؟

(۱) $a_1 = 1, a_{n+1} = 2a_n$ و $a_n = n^2$

(۲) $a_1 = 1, a_{n+1} = (a_n)^2$ و $a_n = 2^n$

(۳) $a_1 = 1, a_{n+1} = (a_n)^2$ و $a_n = 2^{n-1}$

(۴) $a_1 = 1, a_{n+1} = 2a_n$ و $a_n = 2^{n-1}$

دورهٔ مباحث نیم‌سال اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۶۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۰۱- کدام آثار همگی از محمدتقی بهار هستند؟

- (۱) شمس‌الدین و قمر - مجلهٔ دانشکده - سبک‌شناسی
- (۲) روزنامهٔ قرن بیستم - مجلهٔ نوبهار - تاریخ تطور نظم فارسی
- (۳) مجلهٔ بهار - تاریخ بیداری ایرانیان - سبک‌شناسی
- (۴) سبک‌شناسی - تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران - تاریخ تطور نظم فارسی

۱۰۲- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) فتحعلی‌خان صبای کاشانی شاخص‌ترین شاعر دورهٔ بازگشت ادبی و از گروه غزل‌سرایان این دوره (مقلد سبک عراقی) است.
- (۲) میرزا عبدالوهاب نشاط اصفهانی در بین هم‌روزگاران خود به ویژه از نظر سرودن مثنوی‌های بلند کم‌نظیر بود.
- (۳) فرخی یزدی تحت تأثیر شاعران گذشته، خصوصاً مسعود سعد و سعدی بود و به سبب آزادی‌خواهی به زندان افتاد و به قتل رسید.
- (۴) صبای کاشانی آثاری چون «گلشن صبا» (به تقلید از گلستان سعدی) و حماسه‌ای مذهبی به نام «خداوندنامه» از خود به یادگار گذاشت.

۱۰۳- کدام گزینه دربارهٔ ویژگی‌های شعر دورهٔ بیداری نادرست است؟

- (۱) به علت گرایش به محتوا، شاعران توجهی خاص به کاربرد جملات و ترکیب‌های زبانی داشتند.
- (۲) عارفانه‌سرایي و غزل‌گویی که پیشتر با فرهنگ جامعهٔ ما هماهنگ بود، کارایی‌اش را از دست داد.
- (۳) شعر در این عصر عمومیت یافت و به عنوان زبان برندهٔ نهضت مشروطه در اختیار روزنامه‌ها قرار گرفت.
- (۴) گروهی که مطابق زبان کوچه و بازار شعر می‌سرودند، پابندی کمتری به قوانین موسیقی و عروض نشان دادند.

۱۰۴- در کدام بیت «لف و نشر» دیده می‌شود؟

- (۱) روشنست گردد اگر خال و خطش را بینی که چرا روز فراق و شب هجران تار است
- (۲) از بناگوش تو هر شب گله سر خواهم کرد شب خود را به همین شیوه سحر خواهم کرد
- (۳) شبی بی‌روی آن مه روز کردن بیرون از حد امکان است ما را
- (۴) دوش گشودی به چهره زلف شب‌آسا شرح نمودی حدیث نور و ظلم را

۱۰۵- آرایه‌های «تضاد، تلمیح، تناقض، تشبیه» به ترتیب در کدام ابیات به چشم می‌خورد؟

الف) سفر اهل شوق در وطن است	خلوت اهل دل در انجمن است
ب) رخنه‌اش سد باب طوفان است	عشق، خضر سفینهٔ بدن است
ج) آفتابی است بی‌زوال، سخن	مغربش گوش و مشرقش دهن است
د) یوسف شرمگین معنی را	لفظ نازک به جای پیرهن است

(۴) د، ب، الف، ج

(۳) ج، ب، د، الف

(۲) د، ج، الف، ب

(۱) ج، د، ب، الف

١٠٦- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

«خون بود شرابی که ز مینای تو خوردم غم بود نشاطی که به دوران تو کردم»

(١) تضاد، تکرار، تشبیه، واج‌آرایی (٢) مراعات‌نظیر، تلمیح، موازنه، تکرار

(٣) واج‌آرایی، تناقض، تلمیح، لف و نشر (٤) تناقض، موازنه، مراعات‌نظیر، تشبیه

١٠٧- اختیار «حذف همزه» در کدام بیت بیشتر صورت گرفته است؟

(١) به تخت کیان اندر آورد پای همی خواندندیش خاور خدای

(٢) چون شود بیمار از ایشان سرخرو چون به زردی همچو دینار آمدند

(٣) مدعی را دل برد از چشم مست شیرگیر هر که باشد شیرگیر آسان بگیرد یوز را

(٤) دمی چون کوره آتش چرا چون شمع نگدازم عزیز من دل عاشق که از آهن نخواهد شد

١٠٨- وزن کدام ابیات قابل دو گونه تقسیم‌بندی هجایی است؟

(الف) شب نیست که فریاد به گردون نرسانم لیکن چه توان کرد که فریادرسی نیست

(ب) می‌رفت و می‌گفت ای گداز من بیازدی چرا گر زانکه داری ماجرا باز آ که من باز آمدم

(ج) قصه لیلی مخوان و غصه مجنون عهد تو منسوخ کرد ذکر اوایل

(د) گو چشمه آب کوثر و بستان بهشت باش ما را مقام بر سر این کوی خوش‌تر است

(١) الف، ج (٢) ب، د (٣) الف، د (٤) ب، ج

١٠٩- وزن بیت «افسون مسیح بر تو می‌خوانم / افسوس که کارگر نمی‌آید» کدام است؟

(١) مفعول فاعلات مفاعیلن (٢) مستفعل فاعلات مستفعل

(٣) فاعلاتن مفاعیلن فعلن (٤) مفعول مفاعیلن فعولن

١١٠- مفهوم همه ابیات با بیت زیر قرابت دارد؛ به‌جز:

«آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی دست خود ز جان شستم از برای آزادی»

(١) نقد جان را رایگان در راه آزادی دهیم گر به جیب و کیسه ما مفلسان نقدینه نیست

(٢) به پیش اهل جهان محترم بود آن کس که داشت از دل و جان احترام آزادی

(٣) رسم و ره آزادی یا پیشه نباید کرد یا آن‌که ز جان‌بازی اندیشه نباید کرد

(٤) طعم آزادی ز بس شیرین بود در کام جان بهر آن از خون خود فرهاد گلگون می‌شویم

۱۱۱- هر سه عامل کدام گزینه، در ایجاد نهضت بازگشت ادبی، تأثیرگذار بودند؟

- (۱) ضعف حکومت صفویه - ورود فرهنگ و ادبیات اروپاییان به ایران - ناکارآمدی ادبیات آن دوره در منعکس کردن مسائل روز
- (۲) تأسیس انجمن‌های ادبی متعدد - ورود افراد عامی و ناآشنا به ادبیات در این حوزه - ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه
- (۳) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه - ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه - غارت کتابخانهٔ اصفهان
- (۴) شکست و عقب افتادگی ایران در اثر جنگ‌های پی‌درپی و سرخوردگی فرهیختگان - استفادهٔ شاعران تأثیرگذار این دوره از ادبیات کهن - ورود فرهنگ اروپاییان به ایران

۱۱۲- کدام گزینه دربارهٔ زبان شعر عصر بیداری نادرست است؟

- (۱) دایرهٔ واژگانی شعر با توجه به ارتباط با اروپا و ظهور علوم و فنون جدید گسترش یافت.
- (۲) در شعر برخی شاعران این دوره باستان‌گرایی دیده می‌شود.
- (۳) گروهی از شاعران مانند ادیب‌الممالک، با آگاهی از سنت‌های ادبی به زبان گذشته وفادار ماندند.
- (۴) شعر این دوره برای عوام چندان قابل فهم نیست.

۱۱۳- آرایه یا آرایه‌های مقابل کدام دو بیت نادرست ذکر شده است؟

الف) عیش اگر هم رو دهنده بی تلخی آندوه نیست	هم چو نوروزی که واقع در محرم می‌شود (تلمیح - تشبیه)
ب) شعاع آفتاب من، اگر در خانه‌ها گردم	عقیق و زر و یاقوت، ولادت ز آب و طین دارم (تشبیه - مراعات نظیر)
ج) ذرهٔ ناچیز ما بر گردن همت گرفت	بار سنگین امانت را که گردون برنتافت (تشخیص - تلمیح)
د) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم	کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی (استعاره - تضمین)

(۱) د - الف (۲) ج - ب (۳) الف - ج (۴) ب - د

۱۱۴- در کدام بیت آرایهٔ «لف و نشر» و «مراعات نظیر» وجود دارد؟

- (۱) به قول عارف رومی سخن را ختم کن، صائب
 - (۲) کمند جذبۀ حبّ الوطن از وادی غربت
 - (۳) مشو غمگین در میخانه را گر محتسب گل زد
 - (۴) مکرر بود وضع روز و شب، آن ساقی جان‌ها
- که ساقی هر چه دریابد، تمام آورد مستان را
 به دریا همچو سیل خوش خرام آورد مستان را
 که جوش گل شراب لعل فام آورد مستان را
 ز زلف و عارض خود صبح و شام آورد مستان را

۱۱۵- در کدام گزینه هر دو آرایهٔ «تضاد و تشبیه» وجود ندارد؟

- (۱) پستهٔ شیرین او شور دل عاشقان
 - (۲) چهره شد نیلوفری از سیلی اخوان مرا
 - (۳) برتری‌ها منصب اقبال هر ناهل نیست
 - (۴) در غم و عیش تفاوت نگرفتم که چو شمع
- شور دل عاشقان زین شکرستان خوش است
 خوش گلی آخر شکفت از گلشن احزان مرا
 سرنگونی دید تا زلف از رخس بالا گرفت
 خنده و گریه همان آتش جانکاه من است

۱۱۶- بیت کدام گزینه «فائد» اختیار زبانی است؟

- (۱) شکر فروش که عمرش دراز باد چرا
تفقدی نکنند طوطی شکرخا را
- (۲) دعای جان تو ورد زبان مشتاقان
همیشه تا که بود متصل مسا و صباح
- (۳) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را
که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را
- (۴) اگر چه دوست به چیزی نمی‌خرد ما را
به عالمی نفروسیم مویی از سر دوست

۱۱۷- در ابیات همه گزینه‌ها به جز بیت گزیده ... اختیار زبانی تغییر کمیت مصوت‌ها وجود دارد.

- (۱) شب یار من تب است و غم سینه‌سوز هم
تنها نه شب در آتشم ای گل، که روز هم
- (۲) گفتم که با تو شمع طرب تابناک نیست
گفتا که سیم‌گون مه گیتی‌فروز هم
- (۳) ای اشک همتی که به کشت وجود من
آتش فکنده آه و دل سینه‌سوز هم
- (۴) ای غم مگر تو یار شوی، ورنه با رهی
دل دشمن است و آن صنم دل‌فروز هم

۱۱۸- وزن کدام مصراع در کمانک مقابل آن درست آمده است؟

- (۱) نه مهر راست زوال و نه شوق راست، نهایت (مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلن)
(۲) زنده شود هر که پیش دوست بمیرد (مفعول فاعلاتن مفاعیلن فاعلن)
(۳) جز گوش تو نشنود حدیث من (مستفعل فاعلاتن فعلن)
(۴) آن سرو دو صد گلشن و گلزار مرا یافت (مفعول مفاعیلن مفاعیلن فاعلن)

۱۱۹- مفهوم عبارت زیر در همه گزینه‌ها به جز ... آمده است.

«از شدت جهل، جهال ما مثل بوزینه فوراً به هرجا رفتند و هر کس را دیدند، مقلد او می‌شوند و لباس و زبان و رسوم و عادت خودشان را فراموش می‌کنند.»

- (۱) از پی تقلید و معقولات نقل
پانهاده بر سر این پیر عقل
- (۲) زان که تقلید آفت هر نیکویی است
که بود تقلید اگر کوه قوی است
- (۳) گیرم که مارچوبه کند تن به شکل مار
کو زهر بهر دشمن و کو مهره بهر دوست
- (۴) خبر رشک تو می‌آرد اشک تر من
نه به تقلید بل از دیده دهد پیغامم

۱۲۰- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... بیانگر مضمونی واحد در شعر عصر بیداری هستند.

- (۱) ز جور کارفرما کارگر آن سان به خود لرزد
که گردد روبه‌رو کبک دری باز شکاری را
- (۲) کلبه بی‌سقف دهقان را چو آرم در نظر
کاخ‌های سر به کیوان را کنم ایوان خون
- (۳) مالک غریق نعمت جاه و جلال و قدر
زارع اسیر زحمت و رنج و بلا هنوز
- (۴) چون تافت روی تربیت از این خجسته ملک
فرسوده گشت ملک و دگرگونه گشت حال

عربی زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

دورهٔ مباحث نیم‌سال اول
صفحه‌های (۳۶ تا ۳۹)

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۲۱ - ۱۲۴)

۱۲۱- « لِكُلِّ اخْتِرَاعٍ عِلْمِيٍّ وَجِهَانٍ فَعَلِينَا أَنْ نَسْتَفِيدَ مِنَ الْوَجْهِ النَّافِعِ لِتَيْسِيرِ حَيَاةِ الْإِنْسَانِ! »:

- (۱) همهٔ اختراعات علمی دو جنبه دارند، پس ما از جنبهٔ مفید برای آسان کردن زندگی انسان بهره می‌بریم!
- (۲) هر اختراع علمی دو جنبه دارد، پس ما باید از جنبهٔ سودمند برای آسان کردن زندگی انسان بهره ببریم!
- (۳) هر اختراع علمی دارای دو وجه است، ما باید از وجه سودمند برای آسان کردن حیات انسان‌ها بهره ببریم!
- (۴) برای هر اختراع علمی جنبه‌های مختلفی است، پس ما باید از جنبهٔ مفید آن استفاده کنیم تا زندگی انسان آسان شود!

۱۲۲- « قُلْتُ فِي نَفْسِي مَرَّاتٍ: لَيْتَنِي أَسْتَطِيعُ أَنْ أَسَاعِدَ مُوَاطِنِي فِي الْمَجَالَاتِ الْعِلْمِيَّةِ وَ هُمْ مُشْتَاقُونَ إِلَى الْقِيَامِ بِهَذَا الْعَمَلِ! »:

- (۱) بارها با خود گفتم: کاش من بتوانم در زمینه‌های علمی هموطنانم را حمایت کنم زیرا آنان به اقدام به این کار علاقمندند!
- (۲) بارها با خود گفتم: کاش من بتوانم در زمینه‌های علمی به هموطنانم یاری برسانم در حالی که آنان مشتاق به انجام این کار هستند!
- (۳) من بارها با خود گفتم: ای کاش می‌توانستم در زمینه‌های علم و دانش به مانند هم‌میهنان بودم در حالی که آنان به این کار مشتاقند!
- (۴) من بارها با خود گفتم: امید است بتوانم در زمینه‌های علمی به هم‌میهنان خود یاری برسانم حال آن که خودشان به انجام این مشتاقند!

۱۲۳- عَيْنُ الصَّحِيحِ (بِالنَّظَرِ إِلَى الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ):

- (۱) ﴿ لَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴾: گفتار آنان که ارجمندی همه از آن خداست نباید تو را اندوهگین کند!
- (۲) ﴿ إِنَّا نَتَمَنَّى أَنْ نَبْقَى كَالْمُحْسِنِينَ حَيًّا! ﴾: بی‌گمان ما آرزو می‌کنیم که هم‌چون نیکوکاران زنده باقی بمانیم!
- (۳) ﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴾: خداوند قطعاً پاداش نیکوکاران را تباه نمی‌کند!
- (۴) ﴿ إِنِّي أَتَذَكَّرُ تِلْمِيزِي الْقُدَمَاءِ! ﴾: من دانش‌آموزان قدیمی‌ام را بی‌شک به یاد می‌آورم!

۱۲۴- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْمَفْهُومِ: « مَنْ لَا يُحِبُّ صَعُودَ الْجِبَالِ / يَعْشُ أَبَدَ الدَّهْرِ بَيْنَ الْحَقْرِ! »

- (۱) همت بلنددار که با همت بلند هر جا روی به توسن گردون سواره‌ای
- (۲) تا پای بر فلک نگذاری ز مهد خاک مویت اگر چو شیر شود شیرخواره‌ای
- (۳) همت بلند دار که مردان روزگار از همت بلند به جایی رسیده‌اند
- (۴) غلام همت آنم که زیر چرخ کبود ز هر چه رنگ تعلق پذیرد آزاد است

۱۲۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) تِلْكَ السَّمَكَةُ مِنْ أَعْرَابِ أَسْمَاكِ تَعِيشُ فِي شَمَالِ إِفْرِيقِيَا!
- (۲) الْإِسْتِعَانَةُ بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ تُعِينُ الْإِنْسَانَ فِي الشَّدَائِدِ!
- (۳) كَانَ الْمُتَفَرِّجُونَ يُشَجِّعُونَ فَرِيقَهُمُ الْمَحْبُوبَ فِي الْمَلْعَبِ!
- (۴) يُطَالَعُ إِبْرَاهِيمُ وَ زَمِيلُهُ دُرُوسَهُمَا مُجَدِّينَ!

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (١٢٦ - ١٢٧)

١٢٦- « يَنْصَحُنَا الْمُعَلِّمُ: لَا تَمْتَنِعُوا عَنِ مُطَالَعَةِ الْكُتُبِ وَ لَا تَتْرَكُوا التَّدْبِيرَ فِي مَطَالِبِهَا! »

(١) مُطَالَعَةُ: مفرد مؤنث - اسم مفعول (حروفه الأصليّة: ط ل ع) - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ عن مطالعة: جارّ و مجرور

(٢) يَنْصَحُ: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي (من باب «إفعال») - متعدّد / فعل و فاعله: المُعَلِّمُ

(٣) لَا تَمْتَنِعُوا: مضارع للثّهي - مزيد ثلاثي (مصدره على وزن: إنفعال) - معلوم / فعل و فاعل والجملة فعليّة

(٤) التَّدْبِيرُ: اسم - مفرد مذكّر - مصدر (ماضيه: تَدَبَّرَ؛ مضارعه: يَتَدَبَّرُ) / مفعول (مفعول به) و منصوب

١٢٧- « إِنَّ الْمُؤْمِنَ السَّاعِيَّ إِلَى نَشْرِ مَبَادِيئِ الإِسْلَامِ هُوَ الأَعْلَى مَكَانَةً مِنْ غَيْرِهِ! »

(١) الْمُؤْمِنُ: اسم - مفرد - اسم مفعول (من مصدر «إيمان») - معرفة / اسم إنّ و منصوب

(٢) الأَعْلَى: مؤنث - اسم تفضيل (على وزن: فُعْلَى) - معرّف بأل - معرب / خبر إنّ و مرفوع

(٣) السَّاعِي: مفرد مذكّر - اسم فاعل (على وزن: فاعِلٌ؛ من مصدر مجرّد ثلاثي) / صفة و موصوفها: المؤمن

(٤) مَبَادِيئُ: جمع مكسّر (مفردة: مَبْدَأٌ؛ مذكّر) - اسم مكان (حروفه الأصليّة: ب د ء) - مبني / مضاف إليه و مجرور

١٢٨- فِي أَيِّ الأَجْوِبَةِ تَحَقِّقُ الفِعْلُ كَامِلًا؟:

(١) كَادَ المُعَلِّمُ أَنْ يَكُونَ رَسولًا ...!

(٢) لَعَلَّ البِشْرَ لَا يُلَوِّثُ البِيئَةَ أَكْثَرَ مِنْ هَذَا!

(٣) اقْتَرَبَ العِيدُ وَ النَّاسُ يَتَهَيَّئُونَ لِإِحْتِفَالٍ كَبِيرٍ!

(٤) لَيْتَ المُوَاطِنِينَ يَتَخَلَّصُونَ مِنْ فَيروسِ الكورونا!

Konkur.in

١٢٩- عَيْنُ الحَالِ:

(١) أ لَا تَعْلَمُ أَنَّ الإِنْسَانَ خُلِقَ مُكْرَمًا!

(٢) لَمْ يَكُنِ الرِّمِيلُ عِنْدَ مُوْاجِهَتِي مَسْرورًا!

(٣) جَعَلَ اللهُ المُؤْمِنِينَ مُخْلِصِينَ فِي الدُّنْيَا!

(٤) إِنَّ اللهَ أَرْسَلَ نَبِيًّا مُرْشِدًا لِقَوْمِنَا الضَّالِّينَ!

١٣٠- عَيْنُ مَا فِيهِ جَمَلَةٌ تُبَيِّنُ حَالَةَ اسْمٍ مَعْرِفَةٍ:

(١) أُعْطِيَ رَئِيسَ المُؤَسَّسَةِ عَامِلًا جَائِزَةً ثَمِينَةً!

(٢) إِنَّ أَوْلَئِكَ التَّلْمِيزَاتِ يَجْلِسْنَ فِي القَاعَةِ صَامِتَاتٍ!

(٣) يَحْصِدُ المُزَارِعُونَ مَحَاصِيلَهُمْ وَ هُمْ رَاجُونَ بَيْعَهَا!

(٤) يُشَاهِدُ العَمَالُ مُهَنْدِسِينَ يَأْتُونَ إِلَيْهِمْ لِلإِشْرَافِ عَلَى عَمَلِهِمْ!

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۳۱ - ۱۳۵)

۱۳۱- «لَا أَمَلٌ لِمَنْ يَتَكَلَّمُ عَنْ آمَالِهِ وَ لَا يُحَاوِلُ فِي حَيَاتِهِ لِأَنَّ الْأَقْوَالَ لَا تُحَقِّقُ الْأَمَالَ!»:

- ۱) کسی که از آرزوهایش حرف می‌زند و در زندگیش تلاش نمی‌کند، هیچ آرزویی ندارد، چون حرف‌ها آرزوها را محقق نمی‌کنند!
- ۲) هیچ امیدی نیست برای کسی که از امیدهایش سخن می‌گوید و در زندگیش سعی نمی‌کند، زیرا امیدها با سخن‌ها محقق نمی‌شود!
- ۳) کسی که از آرزوهایش در زندگی خود سخن می‌گوید و سعی و تلاش نمی‌کند، آرزویی ندارد، زیرا سخن‌ها آرزوها را محقق نمی‌گردانند!
- ۴) هیچ آرزویی وجود ندارد برای آن که در مورد آرزوهایش حرف می‌زند ولی در زندگی تلاش نمی‌کند، چون آرزوها با سخن گفتن تحقق نمی‌یابند!

۱۳۲- «لَا شَيْءَ أَحْسَنُ مِنَ النَّقُوشِ وَ الرَّسُومِ وَ التَّمَاثِيلِ لِئُشَجَّعَنَا إِلَى كَشْفِ الْحَضَارَاتِ الْقَدِيمَةِ!»:

- ۱) هیچ چیزی بهتر از نقش‌ها و نقاشی‌ها و مجسمه‌ها نیست برای اینکه ما را به کشف تمدن‌های قدیم تشویق کند!
- ۲) چیزی بهتر از نقوش و رسم‌ها و تمثال‌ها وجود ندارد که ما را به یافتن تمدن‌های قدیم ترغیب کرده باشد!
- ۳) هیچ چیزی نیست که بهتر از نقش‌ها و نقاشی‌ها و تندیس‌ها ما را به کشف تمدن‌های قدیم تشویق کند!
- ۴) چیزی نیست که ما را به کشف تمدن‌های قدیم بهتر از نقوش و نقاشی‌ها و تمثال‌ها ترغیب کرده باشد!

۱۳۳- «لَيْتَ الطَّلَابُ يَعْرِفُونَ أَنَّ الطَّالِبَ الْمُجْتَهِدَ يَقْدِرُ أَنْ يُعَوِّضَ قَلَّةَ اسْتِعْدَادِهِ بِالْإِجْتِهَادِ!»:

- ۱) شاید دانشجویان بدانند که دانشجوی کوشا می‌تواند کم بودن استعدادش را با تلاش جبران نماید!
- ۲) ای کاش دانش‌آموزان بدانند که دانش‌آموز کوشا می‌تواند کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!
- ۳) شاید دانش‌آموزان بفهمند که دانش‌آموز تلاشگر توانایی دارد که کم بودن استعداد را با تلاش جبران نماید!
- ۴) ای کاش دانشجویان می‌فهمیدند که دانشجوی تلاشگر توانمند است که کمی استعدادش را با تلاش جبران کند!

۱۳۴- **عَيْنُ الْخَطَا:**

- ۱) الإِعْتِمَادُ عَلَى النَّفْسِ مِنْ أَهَمِّ شُرُوطِ النَّجَاحِ،: اعتماد به نفس از مهم‌ترین شرط‌های موفقیت است،
- ۲) مِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْتَمِدُونَ عَلَى الْغَيْرِ مِثْلَ الْأَقْرَابِ،: از میان مردم کسانی هستند که بر دیگری مثل نزدیکان تکیه می‌کنند،

۳) وَ لَا يَقُومُونَ بِأَيِّ عَمَلٍ خَطِيرٍ،: و به هیچ کار مهمی اقدام نمی‌کنند،

۴) فَإِنَّهُمْ لَا يَنْتَقِمُونَ خَطْوَةَ وَاحِدَةٍ إِلَى الْأَمَامِ،: پس آنان یک قدم هم نمی‌توانند به جلو بروند!

۱۳۵- «خَفَّاشُ تَنْهَا حَيَوَانَ پستانداری است که قادر به پرواز می‌باشد!»:

۱) الخَفَّاشُ الَّذِي حَيَوَانَ لَبُونٍ وَحِيدٍ وَ هُوَ قَادِرٌ عَلَى الطَّيْرَانِ!

۲) الْحَيَوَانَ الْوَحِيدِ اللَّبُونِ لَا يَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ هُوَ الْخَفَّاشُ!

۳) الْخَفَّاشُ هُوَ الْحَيَوَانَ اللَّبُونِ الْوَحِيدِ الَّذِي يَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ!

۴) الْحَيَوَانَ اللَّبُونِ الْوَحِيدِ وَ هُوَ قَادِرٌ عَلَى الطَّيْرَانِ لَيْسَ الْخَفَّاشُ!

١٣٦- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: «الاهتمام بغرس الأشجار واجبٌ على كلِّ فردٍ منا!»

- (١) واجب: مفرد مذكّر - اسم فاعل (من الفعل المجرد الثلاثي) - معرفة (علم) / خبر و مرفوع
- (٢) غرس: اسم - مفرد مذكّر - اسم تفضيل - معرب / مجرور بحرف الجرّ؛ بغرس: جار و مجرور
- (٣) الأشجار: جمع مكسّر أو تكسير (مفرده: شجر، مذكر) - معرّف بأل - مبني / مضاف إليه و مجرور
- (٤) الاهتمام: اسم - مفرد مذكّر - مصدر (من باب افتعال) - معرّف بأل - معرب / مبتدأ و مرفوع، و الجملة اسمية

١٣٧- عَيْنَ مَا فِيهِ المُتْرَادِفُ:

- (١) كان والدي أقام مصنعاً و أسس مُستشفىً هناك!
 - (٢) قد سُهِّلَ تحويل التلال إلى سهول صالحة للزراعة!
 - (٣) قال الإمام الحسن: إنَّ أحسنَ الحسن الخلق الحسن!
 - (٤) إنَّ الحوادث لا تُضعف عزمها فتواصل عملها دؤوبةً!
- ١٣٨- عَيْنَ العبارة الَّتِي فِيهَا حرفٌ يُفيدُ إزالة الإبهام مِنَ الجملة:

- (١) لَعَلَّنِي أُسْتَطِيعُ أَنْ أَحْصِلَ عَلَى درجات عالية في امتحان دخول الجامعة!
- (٢) لَيْتَنِي كُنْتُ عَزِمْتُ سَرِيعاً وَ فَعَلْتُ أَعْمَالاً حَمِيدَةً بِلا صَبْرٍ!
- (٣) ﴿الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا﴾
- (٤) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾

١٣٩- عَيْنَ الصَّحِيحِ عَنِ «لَا» النَّافِيَةِ لِلْجِنْسِ:

- (١) لا حياءً و عفافاً و أدباً إلا لعقلٍ ثابت!
- (٢) لا العزة إلا لربنا الرحيم الذي له كلُّ شيء!
- (٣) لا أتذكّر زمانَ ذهبنا إلى تلك الجولة العلميّة!
- (٤) لا شعبٌ من شعوب العالم إلا و له طريقةٌ للعبادة!

١٤٠- عَيْنَ الْحَالِ يَخْتَلِفُ نَوْعُهَا:

- (١) يا أيّها الأولياء علموا أولادكم و أنتم مُشفقون عليهم!
- (٢) واجهتُ صديقي في المسجد مسروراً!
- (٣) كانَ النَّاسُ يواصلون طريقهم إلى الحقِّ راغبين!
- (٤) دخلت المعلمة الصفَّ حاملةً محفظتها!

دورهٔ مباحث نهم سال اول
صفحه‌های ۳۲ تا ۳۹

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۳۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۴۱- کدامیک از وقایع زیر، سبب شد تا هندسهٔ سیاسی بخش‌های بزرگی از دنیا تغییر کند و صورت تازه‌ای به خود بگیرد؟

- (۱) تشکیل جامعهٔ ملل
(۲) آزادی‌خواهی تعدادی از کشورها
(۳) آغاز جنگ بین‌الملل اول
(۴) گسترش استعمارگری‌های اروپایی

۱۴۲- چرا کشور روسیه با وقوع نهضت مشروطهٔ ایران به شدت مخالفت می‌کرد؟ زیرا ...

- (۱) وقوع این انقلاب را مانعی برای دستیابی به موقعیتی بهتر از انگلستان می‌دید.
(۲) پیروزی این انقلاب، دسترسی روسیه را به آبراهه‌های گرم جهان دشوار می‌کرد.
(۳) دمکرات‌ها به رهبری سیدحسن تقی‌زاده، توان مقابله با اعتدالیون را از دست می‌دادند.
(۴) با پیروزی مشروطه‌خواهان، قیام ملت‌های منطقهٔ قفقاز برای گرفتن آزادی اوج می‌گرفت.

۱۴۳- در کدامیک از شهرهای زیر در عصر قاجار، سرمایه‌گذاران خارجی کارگاه‌های فرش‌بافی دایر کرده بودند؟

- (۱) همدان و اصفهان
(۲) کرمان و اراک
(۳) تبریز و اراک
(۴) تبریز و اصفهان

۱۴۴- کدام گزینه از مفاد معاهدهٔ ترکمانچای که در دورهٔ قاجار با روسیه منعقد گردید، نمی‌باشد؟

- (۱) محرومیت ایران از داشتن کشتی جنگی در دریای خزر
(۲) پرداخت مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه
(۳) تسلط تجاری و اقتصادی بر بازار نیمهٔ شمالی ایران
(۴) اعطای حق مصونیت قضایی به اتباع کشور روسیه در ایران

۱۴۵- کدامیک از گزینه‌های زیر از اقدامات منتسب به شیخ فضل‌الله نوری، از روحانیون مبارز عصر مشروطه، نمی‌باشد؟

- (۱) وی در جریان نهضت تنباکو، به عنوان نمایندهٔ میرزای شیرازی در ایران، به حمایت جدی از نهضت پرداخت.
(۲) ایشان به همراه مردم تهران در یک شورش عمومی، بانک استقراضی روس را با خاک یکسان کردند.
(۳) با تلاش‌های پیگیر و مجاهدت‌های این روحانی بود که اصل دوم متمم قانون اساسی تصویب شد.
(۴) حضور ایشان به عنوان روحانی طراز اول تهران در مهاجرت علمای تهران به قم، بر استحکام قیام افزود.

۱۴۶- کدام کشور اروپایی در قرن ۱۹م به رغم عقب‌ماندگی علمی و فرهنگی، قدرت نظامی خود را به طور فوق‌العاده‌ای تقویت کرد؟

- (۱) ایتالیا
(۲) آلمان
(۳) اتریش
(۴) روسیه

۱۴۷- تشکیلات نظامی منسجم بریگاد قزاق در دورهٔ ناصرالدین شاه قاجار، بیشتر با چه هدفی عمل می‌کرد؟

- (۱) ایجاد ارتش منظم برای مقابله با هجوم خارجی
(۲) دفع شورش‌ها و اعتراض‌های داخلی
(۳) تأمین‌کنندهٔ اهداف نظامی انگلستان در مواقع ضروری
(۴) جایگزینی با ارتش ایللیاتی قاجار در حفاظت از مرزها

۱۴۸- نتیجهٔ سیاسی نوگرایی کشور در عصر ناصرالدین شاه قاجار، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) افول صنایع دستی و رکود اقتصادی کشور
(۲) کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه
(۳) دادن امتیازهای فراوان به انگلیس و روس تزاری
(۴) اخذ تمدن بیگانه و به ظاهر متجدد اروپایی

۱۴۹- کدام گزینه از مفاد قرارداد گلداسمیت در دورهٔ قاجار می‌باشد؟

- (۱) واگذاری مناطقی در شرق دریای کاسپی (خوارزم و ماوراءالنهر)
(۲) جدا کردن مناطقی از سیستان و بلوچستان و ضمیمه کردن آن به هندوستان
(۳) اعزام هیئتی نظامی از فرانسه برای تعلیم و تجهیز سپاه ایران
(۴) واگذاری امتیازات رویترو و بانک شاهنشاهی به انگلستان

۱۵۰- کدام گزینه از دلایل بروز تنش میان دو کشور ایران و عثمانی در عصر قاجار نمی‌باشد؟

- (۱) بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی
(۲) مشکلات تجاری
(۳) نفوذ و دخالت‌های روسیه و انگلستان
(۴) اختلافات مرزی

۱۵۱- کدامیک از عوامل زیر در عصر قاجار، موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به کشور روسیه شد؟

- (۱) فشار اقتصادی عمال انگلیس بر ایران
(۲) پایان یافتن جنگ در اروپا
(۳) جنگ داخلی آمریکا
(۴) تغییر فنون کشاورزی در ایران

۱۵۲- کدام گزینه در خصوص تأسیس مراکز آموزشی جدید در دوره قاجار نادرست است؟

- (۱) برخی از زنان فاضل در این دوره مانند بی بی خانم استرآبادی در تأسیس مدارس جدید مشارکت داشتند.
(۲) دارالفنون با هدف فراهم کردن شرایط سوادآموزی به فرزندان تمامی قشرهای مختلف جامعه تأسیس شد.
(۳) نخستین مدرسه‌ها در ایران عصر قاجار به دست مسیونرهای اروپایی و آمریکایی تأسیس شد.
(۴) غالب مدارس تازه تأسیس شده در این دوران، تفاوت‌های جدی با سبک تعلیم و تربیت در ایران اسلامی داشت.

۱۵۳- یکی از مشهورترین روزنامه‌های فارسی‌زبان که در خارج از کشور چاپ و وارد ایران می‌شدند، در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) شرف (۲) تربیت (۳) اختر (۴) ادب

۱۵۴- اولین نشانه‌های اندیشه‌های نوین غربی در ایران، در کدامیک از منابع تاریخی زیر دیده می‌شود؟

- (۱) روزنامه‌ها (۲) سفرنامه‌ها (۳) آثار ادبی (۴) کتاب‌های تاریخی

۱۵۵- کدامیک از علمای زیر، رهبری اعتراضات مردم در جریان اقدام نوز بلژیکی را بر عهده داشت؟

- (۱) آیت‌الله سیدمحمد طباطبایی (۲) آیت‌الله سیدعبدالله بهبهانی
(۳) آیت‌الله محمدکاظم خراسانی (۴) آیت‌الله شیخ‌عبدالله مازندرانی

۱۵۶- کدامیک از وقایع زیر به عنوان اولین مرحله اتحاد نیروهای ضد استبداد در ایران عصر قاجار محسوب می‌شود؟

- (۱) نهضت تحریم تنباکو (۲) مهاجرت مردم و علما به شهر مقدس قم
(۳) اعتراض عمومی به ماجرای تأسیس بانک استقراضی روس (۴) تحسن در صحن حرم حضرت عبدالعظیم

۱۵۷- کدامیک از کشورهای زیر در جریان جنگ جهانی اول، در جبهه اتفاق مثلث قرار داشت؟

- (۱) آلمان (۲) ایتالیا (۳) روسیه (۴) عثمانی

۱۵۸- چرا دولت آلمان در دوران جنگ جهانی اول به رهبران تبعیدی بلشویک کمک می‌کرد تا به روسیه بازگردند؟ زیرا ...

- (۱) لنین، رهبر بلشویک‌ها، وعده داده بود متصرفات حاصل از جنگ را به متحدین واگذار کند.
(۲) درگیری داخلی در روسیه باعث ضعف این کشور در جبهه جنگ جهانی اول با متحدین می‌شد.
(۳) آنان برخلاف سایر مارکسیست‌های معترض به دنبال انقلابی بنیادافکن برای اصلاحات بودند.
(۴) با پیروزی آن‌ها و واگذاری مالکیت کارخانه‌ها به کارگران، اقتصاد روسیه عملاً از بین می‌رفت.

۱۵۹- پس از کدام واقعه در بحبوحه جنگ جهانی اول، دولت موقت ملی در ایران فروپاشید؟

- (۱) تعطیلی نابهنگام مجلس شورای ملی (۲) شکست عثمانی از نیروهای اتفاق مثلث
(۳) تشکیل نیروی پلیس جنوب توسط انگلستان (۴) نزدیک شدن ارتش روسیه به تهران

۱۶۰- در ارتباط با ارتش ایران در قرارداد ۱۹۱۹، چه مواردی مقرر شده بود؟

- (۱) هر نوع اقدام نظامی ایران منوط به تصویب پارلمان انگلستان خواهد بود.
(۲) دولت انگلستان، با پرداخت وام و اعزام نیرو در ایجاد ارتش ایران کمک کند.
(۳) مسئولیت ایجاد ارتش یکپارچه و تأمین اسلحه و تدارکات آن به افسران انگلیسی واگذار شود.
(۴) اداره ارتش ایران در بخش‌های شمالی و جنوبی در اختیار ارتش انگلیس قرار گیرد.

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

دورهٔ مباحث نیم‌سال اول
صفحه‌های (۵۸ تا ۵۷)

۱۶۱- انتخاب هستهٔ اولیهٔ یک سکونتگاه بر چه اساسی صورت می‌گیرد و کدام عوامل بیشترین نقش را در این زمینه داشته‌اند؟

- (۱) نیاز مردم - عوامل طبیعی
(۲) نیاز مردم - عوامل انسانی
(۳) میزان توانمندی‌های مردم - عوامل طبیعی
(۴) میزان توانمندی‌های مردم - عوامل انسانی

۱۶۲- «دسترسی روستای فارسبان در استان همدان به یک چشمهٔ بزرگ طبیعی و همیشه جوشان، رونق گردشگری و مشاغل مربوط به آن را به دنبال

داشته است.» این اطلاعات، کدام گزینه را یادآور می‌شود؟

- (۱) تأثیر موقعیت در به‌خطرافتادن حیات سکونتگاه‌ها
(۲) مقرّ روستاها و نقش عوامل انسانی در توسعه و گسترش آن
(۳) تأثیر موقعیت در ادامهٔ حیات یا گسترش سکونتگاه‌ها
(۴) مقرّ روستاها و وابستگی مردم آن به عوامل طبیعی شکل‌گیری آن

۱۶۳- کدام یک از ویژگی‌های شهرها است؟

- (۱) گستردگی فضای باز و چشم‌اندازهای متنوع طبیعی
(۲) اشتغال بالای مردم شهر در بخش‌های صنعتی و کشاورزی
(۳) تراکم فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدودتر
(۴) خدمات و تسهیلات کمتر به‌دلیل جمعیت زیاد

۱۶۴- در کدام گزینه بخشی از سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها در اروپا به‌درستی آمده است؟ (به‌ترتیب، از قاعده به‌سمت بالای هرم)

- (۱) شهر کوچک - شهر منطقه‌ای
(۲) شهر منطقه‌ای - شهر متوسط
(۳) روستا - هاملت
(۴) شهر منطقه‌ای - پایتخت

۱۶۵- کدام نمودار روند روستانشینی را از سال ۱۹۵۰ تاکنون بهتر نمایش می‌دهد؟

۱۶۶- توضیح مقابل کدام یک از سکونتگاه‌های زیر درست است؟

- (۱) متروپل: با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها به وجود می‌آید.
(۲) مگاسیتی: از گسترش زنجیره‌وار دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل پدید می‌آید.
(۳) منطقهٔ ابرشهری: همان کلان‌شهر است و در ایران به شهرهایی می‌گویند که بیش از ۱ میلیون نفر جمعیت داشته باشد.
(۴) جهان‌شهر: شهرهایی هستند که به‌سبب نقش مهم آن‌ها در اقتصاد و تجارت جهانی، حوزهٔ نفوذ بسیار وسیعی در سطح جهان دارند.

۱۶۷- نتیجهٔ سرمایه‌گذاری شهرنشینان در نواحی روستایی و تلاش برای ایجاد کشت تجاری در کشورهای توسعه‌یافته چه بوده است؟

- (۱) افزونی جمعیت روستایی
(۲) کاهش روستانشینی
(۳) رشد و رونق فزایندهٔ روستاها
(۴) افزایش مشکلات روستاییان

۱۶۸- عبارتهای زیر اطلاعاتی را درباره تغییر جمعیت شهری و روستایی ایران بیان می کنند؛ کدامیک از آنها صحیح نیستند؟

- (۱) تا سال ۱۳۳۵ مهاجرت از روستاها به شهرها به کندی صورت می گرفت و محصولات کشاورزی بخش عمده تولیدات داخلی را تشکیل می داد.
- (۲) رشد شهرهای بزرگ و کوچک و شهرکهای اقماری در اطراف تهران این شهر را به یک منطقه کلان شهری بزرگ تبدیل کرد.
- (۳) در پی مهاجرت های گسترده، جمعیت تهران همواره بیش از دو برابر دومین شهر پرجمعیت ایران، یعنی مشهد بوده است.
- (۴) پس از انقلاب اسلامی، مهاجرت از روستا به شهر و از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ متوقف شد.

۱۶۹- «بازتوزیع تجهیزات و خدمات عمومی»، «توسعه امکانات گردشگری» و «بهبود روشنائی معابر» به ترتیب به حل کدام نیازها و مشکلات شهرها کمک می کنند؟

- (۱) مبلمان شهری - محیط زیست - شهر هوشمند
- (۲) نابرابری فضای - اشتغال شهری - امنیت شهری و آسیب های اجتماعی
- (۳) نابرابری فضای - اشتغال شهری - شهر هوشمند
- (۴) کمبود مسکن - امنیت شهری و آسیب های اجتماعی - مبلمان شهری

۱۷۰- نقشه زیر به کدامیک از بخش های برنامه ریزی شهری اشاره دارد؟

(۲) حوزه نفوذ خدمات گوناگون

(۴) کاربری اراضی

(۱) دسترسی نقاط مختلف به یکدیگر

(۳) مکان ها و مسیرهای مهم

۱۷۱- مشکلات اقتصادی روستاییان در زمینه کشاورزی، کدامیک از گزینه های زیر را در بر نمی گیرد؟

- (۱) یکپارچگی زمین های کشاورزی بدون وجود سرمایه لازم برای کشت
- (۲) نداشتن مالکیت زمین در بیشتر روستاها
- (۳) تولید پایین و فصلی بودن درآمد حاصل از آن
- (۴) وابستگی به واسطه ها برای فروش محصولات کشاورزی

۱۷۲- کدام گزینه به ترتیب توجه برنامه آمایش سرزمین به «ظرفیت های همه مناطق کشور» و «عدالت در توسعه» را بیان می کند؟

- (۱) از توزیع نامساوی ثروت و سرمایه در برخی مناطق و فقر و محرومیت در مناطق دیگر جلوگیری می شود - در کدام منطقه باید بخش کشاورزی توسعه یابد و کدام منطقه برای گسترش بازارها مناسب است.
- (۲) در برنامه ریزی های عمرانی مانند احداث صنایع، نیازهای جمعیتی حال و آینده مناطق مختلف کشور در نظر گرفته می شود - بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار شود.
- (۳) ظرفیت ها و تأثیر هر منطقه در پیشرفت و توسعه عمومی کشور شناسایی می شود - بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می شود.
- (۴) در کدام مناطق باید به گسترش بازارها اهمیت داد و در کدام منطقه باید بخش کشاورزی توسعه یابد - از تمرکز و انبوهی جمعیت در یک یا چند مادرشهر پیشگیری شود.

۱۷۳- مؤلفه کدامیک از اطلاعات جغرافیایی زیر با بقیه متفاوت است؟

- (۱) قلعه تاریخی فلک الافلاک در مرکز شهر خرم آباد قرار گرفته است.
- (۲) جنگل های حرای ایران در سواحل خلیج فارس و دریای عمان می روید.
- (۳) پوشش گیاهی و ویژگی های طبیعی و آب و هوایی زاگرس در میان کوهنوردان استقبال زیادی را به دنبال داشته است.
- (۴) اغلب کلان شهرهای کشور ما در نیمه غربی آن قرار گرفته اند.

۱۷۴- تقدم رویدادهای مربوط به حمل و نقل با توجه به عبارت‌های زیر، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(الف) اختراع موتور بخار و تحول در حمل و نقل آبی و ریلی

(ب) تبدیل انگلستان به زادگاه قطار

(ج) کشف و استخراج نفت

(۲) ج - ب - الف

(۱) ج - الف - ب

(۴) الف - ب - ج

(۳) الف - ج - ب

۱۷۵- دو عبارت زیر، به ترتیب، بیانگر کدام جنبه از اهمیت‌های حمل و نقل هستند؟

(الف) در طی هشت سال جنگ تحمیلی رژیم بعث عراق علیه ایران، حمل و نقل نقش مهمی در جابه‌جایی نیروهای نظامی داشته است.

(ب) مردم برای جابه‌جایی بین محل کار و سکونت، گذران اوقات فراغت و امور تفریحی به حمل و نقل مناسب نیاز دارند.

(۲) سیاسی و دفاعی - اقتصادی

(۱) اجتماعی - اقتصادی

(۴) اجتماعی - اجتماعی

(۳) سیاسی و دفاعی - اجتماعی

۱۷۶- کدام گزینه به ویژگی‌های حمل و نقل جاده‌ای نزدیک است؟

(۱) پوشش محدود در جهان - انعطاف‌پذیری بالا - هزینه زیاد - قابلیت جابه‌جایی تعداد فراوان مسافر

(۲) متداول بودن - انعطاف‌پذیری بالا - هزینه پایین - قابلیت جابه‌جایی تعداد کمتر مسافر

(۳) پوشش محدود در جهان - انعطاف‌پذیری کم - هزینه زیاد - قابلیت جابه‌جایی تعداد کمتر مسافر

(۴) متداول بودن - انعطاف‌پذیری کمتر - هزینه پایین - قابلیت جابه‌جایی فراوان مسافر

۱۷۷- امتیاز حمل و نقل ریلی نسبت به حمل و نقل جاده‌ای کدام است؟

(۱) امنیت - مصرف سوخت کمتر - آلاینده‌گی کمتر محیط‌زیست

(۲) امنیت - هزینه کمتر برپایی و احداث ایستگاه - ظرفیت بالای حمل مسافر و بار

(۳) تراکم ترافیکی پایین‌تر - مصرف سوخت کمتر - بی‌نیازی از زمین‌های هموار

(۴) تراکم ترافیکی پایین‌تر - مناسب برای مسافت‌های دورتر - هزینه کمتر برپایی و احداث

۱۷۸- تنها خط ریلی برقی کشور کدام مسیر است؟

(۱) مسیر تهران به مشهد به طول ۱۰۰۰ کیلومتر

(۲) مسیر جلفا به تبریز به طول ۱۴۸ کیلومتر

(۳) مسیر تهران به قم و اصفهان به طول ۴۱۰ کیلومتر

(۴) مسیر اصفهان به یزد به طول ۲۵۰ کیلومتر

۱۷۹- مشکل توقف طولانی کشتی‌ها در بندرها برای تخلیه و بارگیری چگونه برطرف شد؟

(۱) با سرمایه‌گذاری گسترده در احداث بنادر و اسکله‌ها

(۲) تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر

(۳) کاربرد فناوری‌های پیشرفته و با هزینه کم در نحوه بارگیری

(۴) کم کردن حجم کالاهای در حال جابه‌جایی

۱۸۰- حمل و نقل مناسب برای هریک از اهداف زیر کدام است؟

«وارد کردن واکسن کرونا به کشور، صادرات گاز به پاکستان، حمل خودروهای صادراتی به کشورهای مقصد، صادرات غلات»

(۱) هواپیما - کشتی - کشتی - قطار

(۲) کشتی - خط لوله - قطار - قطار

(۳) کشتی - کشتی - قطار - کشتی

(۴) هواپیما - خط لوله - کشتی - کشتی

دورهٔ مباحث نیم‌سال اول
صفحه‌های ۲ تا ۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۱۸۱- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با معنای علم در اوایل قرن بیستم، نادرست و دربارهٔ دانش عمومی، درست است؟

- (۱) عده‌ای در جهان غرب، پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند. - یادگیری دانش عمومی از بدو تولد آغاز می‌شود و تا دوران بزرگسالی ادامه دارد.
- (۲) پدیده‌های طبیعی، موضوع علوم فیزیکی و موجودات زنده، موضوع علوم زیستی هستند. - انسان‌ها خودشان به تنهایی و جداگانه، دانش لازم را برای تک‌تک کنش‌هایشان تولید می‌کنند و در تعامل با یکدیگر، آن را به کار می‌برند.
- (۳) برخی از علوم مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی و تجربی، غیرعلمی دانسته شد. - گسترده‌ترین بخش ذخیرهٔ دانشی ماست که دربارهٔ آن، کمتر می‌اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می‌کنیم.
- (۴) تعاریف متفاوتی از علم ارائه دادند و هر دانش علمی را با هر دانش عمومی سازگار می‌دانستند. - انسان‌ها دربارهٔ آن بیشتر می‌اندیشند و کمتر از آن استفاده می‌کنند.

۱۸۲- کدام گزینه به ترتیب در جای «الف، ب و ج» قرار می‌گیرد؟

تعارض در ذخیرهٔ دانشی جوامع	دانش علمی	دانش‌ها بازسازی واقعیت هستند
ب	ج	الف

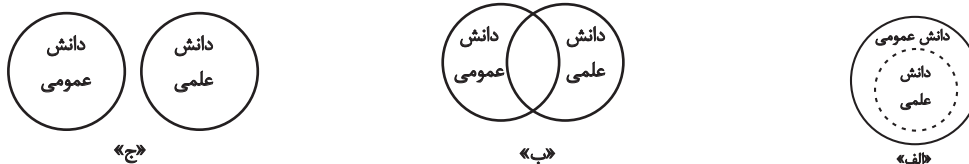
- (۱) دانش‌های فراتجربی مانند دانش عقلانی و وحیانی را نیز دانش علمی می‌دانند. - شکل‌گیری دانشی که همسو با هویت فرهنگی جوامع و ناظر به حل مسائل جامعه باشد - شکل‌گیری و رشد علم اقتصاد پیامد بروز مسائل اقتصادی در یک جامعه است.
- (۲) انسان‌ها دانش‌ها را برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند. - تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد - مانند هوا برای زندگی انسان است زمانی متوجه آن می‌شود که تغییری در آن رخ می‌دهد.
- (۳) دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند. - اعضای جهان اجتماعی با تلاش خود این تعارض‌ها را حل می‌کنند - با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.
- (۴) دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است. - دانش علمی دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد - هر وقت در یک جامعه مسئلهٔ خاصی مطرح می‌شود، زمینه برای پیدایش و رشد دانش علمی فراهم می‌شود.

۱۸۳- هریک از عبارات زیر به ترتیب مصداق کدام مفهوم یا موضوع است؟

- جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، آن را در اختیار ما قرار می‌دهد.
- گاهی با دست برداشتن از بخشی از راهنمای زندگی به نفع بخشی دیگر، حل می‌شود.
- هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی آن را دارد.
- علت تعاریف متفاوت از دانش علمی در جهان‌های اجتماعی مختلف

- (۱) دانش حاصل از زندگی - تعارض میان جهان‌های اجتماعی دربارهٔ دانش عمومی و دانش علمی - آگاهی مشترک - هویت دنیوی
- (۲) شناخت عمومی - تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی در یک جهان اجتماعی - ذخیرهٔ دانشی - هویت فرهنگی
- (۳) دانش علمی - تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی در یک جهان اجتماعی - آگاهی مشترک - هویت دنیوی
- (۴) شناخت علمی - تعارض میان جهان‌های اجتماعی دربارهٔ دانش عمومی و دانش علمی - ذخیرهٔ دانشی - هویت فرهنگی

۱۸۴- کدام گزینه به ترتیب با نمودارهای زیر مرتبط است؟

- (۱) دانش عمومی دانش غیرموقوت و نامعتبر نیست، بلکه کم و بیش در آن، دانش‌های حقیقی و صحیح نیز وجود دارد - دانش علمی تنها از راه حس و تجربه و به صورت نظام‌مند به دست می‌آید - دانش‌ها پدیده‌هایی هستند که انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود آن را تولید می‌کنند.
- (۲) برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند - دانش علمی ضمن ریشه داشتن در دانش عمومی امکان انتقاد از دانش عمومی و تصحیح آن را دارد - دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.
- (۳) تفاوت دانش علمی با دانش عمومی در روش آن‌هاست - دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی افراد است که از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید - دانش عمومی و دانش علمی رابطه متقابل دارند و بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند.
- (۴) در برخی از نسل‌های این دیدگاه مرز دانش علمی و دانش عمومی فرو می‌پاشد - دانش علمی تجربی راه کشف واقعیت و تنها دانش معتبر است - هر دانش علمی با هر دانش عمومی سازگار نیست.

۱۸۵- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

«فرض کنید به پیشنهاد دوستی به یک مهمانی دعوت شده‌اید که در آن کسی را نمی‌شناسید، در چنین موقعیتی دقت و احتیاط شما بیشتر می‌شود.»

- (۱) در کنش‌های روزمره، آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارد که به سبب عادت از نظر انسان پنهان می‌ماند.
- (۲) کنش انسان وابسته به آگاهی است ولی انسان اغلب از نقش این آگاهی در زندگی غافل است.
- (۳) اگر آگاهی‌ها و دانسته‌ها در جهان اجتماعی وجود نداشته باشد، به تدریج جهان اجتماعی دیگر شکل خواهد گرفت.
- (۴) انسان در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها با دیگران سهیم و شریک است که دانش عمومی نامیده می‌شود.

۱۸۶- به ترتیب هریک از موارد زیر، نتیجه چیست؟

«بیشتر به چشم آمدن بی‌نظمی از نظم»، «نظم اجتماعی» و «تقلیل دادن انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی»

- (۱) عادت - قواعد زندگی اجتماعی - یکسان دانستن نظم طبیعت و نظم جامعه
- (۲) عادت - پویایی نظام اجتماعی - متفاوت دانستن نظم طبیعت و نظم جامعه
- (۳) آشنایی‌زدایی - پویایی نظام اجتماعی - یکسان دانستن نظم طبیعت و نظم جامعه
- (۴) آشنایی‌زدایی - قواعد زندگی اجتماعی - متفاوت دانستن نظم طبیعت و نظم جامعه

۱۸۷- به ترتیب هریک از عبارات زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

- حاکم و شکل‌دهنده به اقدامات افراد

- عبور از جامعه‌شناسی تبیینی به جامعه‌شناسی تفسیری

- پدیدآورنده پدیده‌های خرد و کلان جامعه

- (۱) نظم اجتماعی - برجسته کردن برخی از ویژگی‌های کنش - کنش اجتماعی
- (۲) نظام اجتماعی - تأکید بر رویکرد و روش تجربی - کنش انسانی
- (۳) نظم اجتماعی - برجسته کردن برخی از ویژگی‌های کنش - کنش انسانی
- (۴) نظام اجتماعی - تأکید بر رویکرد و روش تجربی - کنش اجتماعی

۱۸۸- بررسی و مطالعه پدیده‌های انسانی و اجتماعی چه زمانی به نتیجه‌گیری‌های غلط و اشتباه، منجر می‌شود؟

- (۱) شناخت نادرست تفاوت‌های فردی و اجتماعی
- (۲) دشواری فهم پدیده‌های اجتماعی
- (۳) عدم توجه به عمق پدیده‌ها
- (۴) ناتوانی در فهم معنای زندگی و کنش انسان‌های دیگر

۱۸۹- کدام گزینه در رابطه با پیامد یکسان‌نگاری نظم جامعه و نظم طبیعت بر روی جوامع، درست است؟

- (۱) انسان در رویکرد تبیینی صرفاً یک موجود طبیعی پیچیده‌تر از سایر موجودات طبیعی دانسته می‌شود.
- (۲) انسان می‌تواند بر جامعه غالب شود و جامعه یک پدیده طبیعی پیچیده است.
- (۳) برخی جوامع از برخی دیگر پیچیده‌ترند، در رفع نیازهای خود تواناترند و به همین دلیل پیشرفته‌ترند.
- (۴) نظم اجتماعی، پدیده‌ای درونی و مستقل از ما خواهد بود و انسان باید خود را با نظم اجتماعی تطبیق و سازگار کند.

۱۹۰- هریک از عبارات زیر به ترتیب به کدام مورد اشاره دارد؟

- در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم.

- چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است.

- پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید.

- همانند یک موجود زنده، تلاش می‌کند با تغییر خود و محیط، نیازهای خود را تأمین کند.

- (۱) نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی - نظام اجتماعی - نظم اجتماعی
- (۲) نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی - نظم اجتماعی - نظام اجتماعی
- (۳) نظام اجتماعی - نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی - نظم اجتماعی
- (۴) نظام اجتماعی - نظم اجتماعی - نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی

۱۹۱- هریک از عبارات زیر به ترتیب با کدام مورد مرتبط است؟

- علت ایجاد یک پدیده یا زوال آن

- هدف جامعه‌شناسان تبیینی

- وحدت روش علوم

- تشخیص مجرم بودن یا نبودن انسان با مشاهده ویژگی‌های جسمانی توسط لمبرزو

(۱) جامعه‌شناسی تبیینی - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - پوزیتیویسم - هدف جامعه‌شناسی تبیینی

(۲) تبیین - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند - پوزیتیویسم - روش انتقادی

(۳) یکسان دانستن طبیعت و جامعه - نگاه از بیرون - جامعه‌شناسی تبیینی - موضوع جامعه‌شناسی تبیینی

(۴) تبیین - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - پوزیتیویسم - روش تبیینی

۱۹۲- کدام گزینه در رابطه با جامعه‌شناسی تبیینی درست نیست؟

(۱) جامعه‌شناسی تبیینی همان جامعه‌شناسی پوزیتیویستی است؛ یعنی در همه دانش‌های علمی، روش مطالعه یکسان است و آن هم روش تجربی است.

(۲) پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود.

(۳) نظریه پردازان جامعه‌شناسی تبیینی این چنین می‌پنداشتند که دانش علمی تنها از راه حس و تجربه به دست می‌آید.

(۴) جامعه‌شناسی تبیینی می‌خواست جامعه بر انسان مسلط شود ولی آن را مغلوب انسان ساخت.

۱۹۳- هر یک از عبارات زیر به ترتیب به کدام یک از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی اشاره دارد؟

- بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم میان کشورهای توسعه‌یافته

- با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی و خودخواهی، ردیلت اخلاقی است.

- ماکس وبر از سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد به قفس آهنین تعبیر می‌کند.

- در دیدگاه جامعه‌شناسان تبیینی گرایش افراطی افراد به بازی‌های رایانه‌ای و اینترنت صرفاً به عوامل قابل مشاهده بستگی دارد.

(۱) رکود اراده‌ها - سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها - افول معانی

(۲) افول معانی - سقوط ارزش‌ها - سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها

(۳) سقوط ارزش‌ها - سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها - افول معانی

(۴) سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها - رکود اراده‌ها - افول معانی

۱۹۴- کدام گزینه، نادرست است؟

(۱) ساختارهای اجتماعی با کنش‌های افراد به وجود می‌آیند و برقرار می‌مانند.

(۲) در جنگ‌های نامنظم افراد از نظم موجود، فراتر می‌روند و با ارزش‌ها و معانی پیوند می‌خورند.

(۳) سربازان جنگ‌های نامنظم متناسب با موقعیت خاص جغرافیایی و فرهنگی خود عمل می‌کنند.

(۴) در مبارزه نظامی، از نظم مشخصی پیروی نمی‌شود بلکه بر اساس آگاهی‌های فرهنگی و جغرافیایی سربازان محلی یک منطقه مقاومت صورت می‌گیرد.

۱۹۵- کدام گزینه در رابطه با همراهی همدلانه، نادرست است؟

(۱) باید با جوانان همراه شد تا مسائل زندگی و آرزوهای آن‌ها را فهمید و آنان را یاری رساند.

(۲) همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران است یعنی به معنای نگاه کردن به مسائل آنان از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.

(۳) همراهی همدلانه، تلاشی برای فهم کنشگرانی است که نمی‌توان با روش‌های تجربی انگیزه‌ها و آرمان‌های آن‌ها را درک و فهم کرد.

(۴) ما در جهان اجتماعی با افراد آگاه سر و کار داریم و لازم است با توجه به تفسیر آن‌ها از خودشان به فهم همدلانه کنش‌های آن‌ها دست پیدا کنیم.

۱۹۶- به ترتیب کدام گزینه جاهای خالی عبارات زیر را به درستی پر می کند؟

- نظریه پردازان کنش اجتماعی، ... را مهم ترین ویژگی کنش اجتماعی می دانند.
- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر ... به حذف ... از زندگی اجتماعی می انجامد.
- (۱) اراده و هدف دار بودن - نظم و ساختار اجتماعی - آگاهی و معنا
- (۲) آگاهی و معناداری - نظم و قواعد اجتماعی - ارزش و اخلاق
- (۳) آگاهی و معناداری - نظم و ساختار اجتماعی - اراده و خلاقیت
- (۴) آگاهی و ارادی بودن - ساختار و قواعد اجتماعی - اراده و ارزش ها

۱۹۷- پیامد موارد زیر در ارتباط با پدیده های اجتماعی به ترتیب در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- نظریه های متفاوت در مورد پدیده های اجتماعی
- دستیابی به پاسخ های ساده درباره چرایی پدیده های اجتماعی
- شناخت صحیح پدیده های اجتماعی
- (۱) دشواری در فهم پدیده ها - هویت زدایی - دستیابی به ظاهر پدیده های اجتماعی
- (۲) پیچیدگی و عمق پدیده ها - رویکرد تفهیمی تفسیری - دستیابی به معنای پدیده ها
- (۳) دشواری در فهم پدیده ها - هویت زدایی - شناخت وجوه مشترک و تفاوت ها
- (۴) پیچیدگی و عمق پدیده ها - رویکرد تفهیمی تفسیری - دسترسی به تمام ابعاد اجتماعی و فردی پدیده ها

۱۹۸- به سؤالات زیر در ارتباط با جامعه شناسی تفهیمی - تفسیری پاسخ دهید.

- بر چه اساسی کنشگران دست به عمل می زنند؟
- دلالت های کنش، در کدام بخش پدیده اجتماعی بررسی می شود؟
- نتیجه فعالیت و خلاقیت کنشگران چیست؟
- روش مورد استفاده در رویکرد تفهیمی - تفسیری چیست؟
- (۱) معنای پدیده ها - ذهن کنشگر - پیدایش معانی گوناگون - روش کیفی
- (۲) قصد و هدف کنش - معنای کنش - شکل گیری خرده فرهنگ ها - روش کمی، کیفی
- (۳) معنای پدیده ها - زمینه فرهنگی کنش - پیدایش معانی گوناگون - روش کیفی
- (۴) قصد و هدف کنش - زمینه فردی و فرهنگی کنش - پیدایش جهان های اجتماعی متفاوت - روش کمی، کیفی

۱۹۹- درستی یا نادرستی موارد زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- برای نشان دادن معانی نهفته در کنش ها از روش مطالعه موردی استفاده می کنیم.
- قوم نگاری نوعی پژوهش کیفی بر اساس مشاهده فردی و مشارکتی است.
- پیچیدگی کنش های انسانی موجب تنوع و تکثر معانی و دشواری فهمیدن آن ها می شود.

(۱) ص - ص - غ (۲) غ - غ - غ (۳) ص - غ - ص (۴) غ - غ - ص

۲۰۰- در ارتباط با یک پدیده اجتماعی (مانند طلاق)، به ترتیب هریک از رویکردهای جامعه شناسی «تبیینی» و «تفسیری» چگونه به مطالعه این پدیده

می پردازند؟

- (۱) مطالعه طلاق به روش تجربی و یافتن راه حل هایی برای کنترل آن - مطالعه پدیده طلاق به منظور داوری ارزشی و هنجاری در مورد آن بدون استفاده از روش تجربی
- (۲) پرداختن به علت رواج طلاق در جامعه و یافتن راه هایی برای کنترل آن - فهم این پدیده و داوری درباره ارزش ها و هنجارهای آن
- (۳) مطالعه پدیده طلاق به منظور پیش بینی روند و چگونگی کنترل آن در جامعه - ورود به جمع کسانی که طلاق گرفته اند و تلاش در جهت فهم عقاید و رفتارهای آن ها
- (۴) نشان دادن علت ایجاد آن و چگونگی افزایش طلاق در جامعه - مطالعه طلاق با روش تجربی و نقد وضعیت موجود جامعه

دورهٔ مباحث نیم‌سال اول
صفحه‌های (۵ تا ۸)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

فلسفهٔ دوازدهم

۲۰۱- کدام مورد نشانه‌ای از نخستین قدم در ادراک مفاهیم وجود و ماهیت است؟

- (۱) اشاره کردن به اشیاء با ضمائر «این» یا «آن»
(۲) ابهام ذات تعینات علی‌رغم اذعان به هستی‌شان
(۳) پرسش از چیستی یا چرایی پدیده‌های خارجی
(۴) استفاده‌های گوناگون از اشیاء برای رفع نیازها

۲۰۲- کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) هر موجودی مرکب از دو مفهوم وجود و ماهیت است.
(۲) در ذهن از مفاهیم دو جنبهٔ وجود و ماهیت دریافت می‌شود.
(۳) هر پدیدهٔ واحد می‌تواند یا وجود داشته باشد یا ماهیت.
(۴) منشأ انتزاع وجود و ماهیت پدیدهٔ واحدی است.

۲۰۳- کدام گزینه جای خالی زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

- «اگر مفهوم وجود جزو مفهوم ماهیت بود»
(۱) تصور هر ماهیتی برای موجود شدن آن کافی بود.
(۲) مفهوم ممکن‌الوجود بی‌معنا خواهد بود.
(۳) همهٔ ماهیت‌ها نسبت به هم غیرمتباین بودند.
(۴) صفت ماهیت هر شیء برابر با صفت وجود آن شیء بود.

۲۰۴- عبارت زیر می‌تواند دربارهٔ کدام متفکر قرون وسطی باشد و او در فلسفه‌اش بیشتر از چه کسی متأثر بود؟

«از نظر او ذات فقط به واسطهٔ وجود موجود است و وجود مخلوق همواره وجود این یا آن نوع ذات است. وجود و ذات مخلوق با هم پدید می‌آیند؛ و هرچند این دو اصل مقوم دارای تمایزی عینی هستند، وجود اساسی‌تر است.»

- (۱) قدیس آکوئینی - ابن‌سینا
(۲) قدیس آگوستینوس - ابن‌رشد
(۳) قدیس آکوئینی - ابن‌رشد
(۴) قدیس آگوستینوس - ابن‌سینا

۲۰۵- کدام گزینه توصیف درست‌تری از رابطهٔ امکانی به دست می‌دهد؟

- (۱) بین موضوع و محمول هنوز ارتباطی برقرار نشده است.
(۲) موضوع در واقعیت قادر به خروج از حالت تساوی بین طرفین نیست.
(۳) عقل نه ناگزیر از قبول آن است و نه ناگزیر از رد آن.
(۴) حمل در آن هم در حالت موجهه و هم در حالت سالبه صادق است.

۲۰۶- در قضایای زیر به ترتیب چه رابطه‌ای بین محمول و موضوع برقرار است؟

«شریک‌الباری ممتنع‌الوجود است - انسان ناطق نیست - وجود خداوند غیرامکانی است»

- (۱) وجوبی - امتناعی - امتناعی
(۲) وجوبی - امتناعی - وجوبی
(۳) امتناعی - وجوبی - وجوبی
(۴) وجوبی - امکانی - امتناعی

۲۰۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) واجب‌الوجود واحد است.
(۲) ممکن‌الوجود بالغیر معنا ندارد.
(۳) موجودات جهان آفرینش ممکن‌الوجود هستند.
(۴) مفهوم ممتنع‌الوجود را نمی‌توان تصور کرد.

۲۰۸- با توجه به رابطهٔ علیت نمی‌توان گفت ...

- (۱) آنچه علت از معلول طلب می‌کند، هستی‌یابی است.
(۲) آنچه معلول از علت طلب می‌کند هستی‌بخشی است.
(۳) یک طرف رابطهٔ علیت خود این رابطهٔ وجودبخشی است.
(۴) اگر قائم بر وجود طرفین باشد تحصیل حاصل اتفاق می‌افتد.

۲۰۹- کدام گزینه مطابق با نظر دکارت دربارهٔ ادراک رابطهٔ علیت نمی‌باشد؟

- (۱) بدون دخالت تجربه و با ابزار عقل به دست می‌آید.
(۲) اصلی است که در نهاد و فطرت انسان یافت می‌شود.
(۳) درک این اصل به‌طور انتسابی و مستقل از آموزش است.
(۴) توانایی انسان در یافتن مصادیق آن قوه‌ای قابل پرورش است.

۲۱۰- از نظر دیوید هیوم ...

- (۱) رابطهٔ علیت تکرار متوالی دو حادثه می‌باشد.
(۲) رابطهٔ علیت یک عادت ذهنی از تعاقب پدیده‌ها است.
(۳) حکم دادن به یک رابطهٔ ضروری میان علت و معلول غیرممکن است.
(۴) اصل علیت یک اصل عقلانی نیست بلکه بر اساس تجربه ادراک می‌شود.

۲۱۱- از نظر فلاسفهٔ مسلمان هنگام بررسی مصادیقی از رابطهٔ علیت در جهان خارج ...

- (۱) تجربه علت را در نسبت با معلول تمییز می‌دهد.
(۲) حس خود رویداد علیت و تجربه علت را ادراک می‌کند.
(۳) عقل انسان است که منشأ وجودبخشی را تشخیص می‌دهد.
(۴) تجربه مصادیق علیت و به دنبال آن اصل علیت را نتیجه می‌گیرد.

۲۱۲- به ترتیب هر کدام از موارد زیر به طور دقیق ناظر بر کدام اصل از رابطه علت است؟

- فردی با فشار دادن دکمه کنترل تلویزیون و روشن نشدن آن مواردی نظیر اتصال برق و سلامت باتری‌های کنترل را بررسی می‌کند.
- فردی برای موفقیت در کنکور سراسری با مراجعه به رتبه‌های برتر سال‌های گذشته منابع مناسب و برتر هر درس کنکور را جویا می‌شود.

- (۱) سنخیت علت و معلول - وجوب علی و معلولی
(۲) سنخیت علت و معلول - سنخیت علت و معلول
(۳) وجوب علی و معلولی - سنخیت علت و معلول
(۴) وجوب علی و معلولی - وجوب علی و معلولی

۲۱۳- کدام گزینه به مضمون اصل سنخیت علت و معلول اشاره دارد؟

- (۱) هوای ساحل از سر چون حباب پوچ بیرون کن / که چندین کشتی نوح است سرگردان این دریا
(۲) زمین شوره سنبل برنیارد / در او تخم عمل ضایع مگردان
(۳) هر دم به خون دیده چه حاجت وضو چو نیست / بی طاق ابروی تو نماز مرا جواز
(۴) یاقوت روان بخش تو تا قوت روانست / چشمم ز غمت چشمه یاقوت روانست

۲۱۴- در یونان باستان به ترتیب کدام موارد خدای خورشید و باران و عفت بودند؟

- (۱) آپولون - آرتمیس - زئوس
(۲) آرتمیس - زئوس - آپولون
(۳) زئوس - آپولون - آرتمیس
(۴) آپولون - زئوس - آرتمیس

۲۱۵- از نظر تیلور کدام وجه نظر افلاطون در باب خداست که می‌تواند نشانه گسست او از نظام چندخدایی یونانی باشد؟

- (۱) راه نبردن صیوروت به ذات خداوند
(۲) نظام هدفمند و حکیمانه خلقت
(۳) روشن شدن هر چیزی در پرتو مثال خیر
(۴) معقول و غیر محسوس بودن صورت خداوند

۲۱۶- کدام عبارت در نظرات ارسطو در باب خداوند یافت نمی‌شود؟

- (۱) وجود خداوند برتر از همه موجودات و در مرتبه‌ای بالاتر از آن‌ها قرار دارد.
(۲) بقا و حرکت در عالم نیازمند محرکی است که خود وابسته به عامل دیگری نیست.
(۳) خداوند بالضرورة موجودی زنده است که تغییر و دگرگونی در آن راه ندارد.
(۴) خداوند، عالی‌ترین عقل در جهان است که پس از آن جهان آفریده شده و پیدا گشته است.

۲۱۷- عبارات زیر برهانی از قدیس آنسلم کنتبری، از متفکرین دوره قرون وسطی در اثبات خداوند است. در برهان کدام یک از فیلسوفان یونان و عصر

جدید شباهت‌هایی با این برهان یافت می‌شود؟

«خدا آن چیزی است که بزرگتر از آن قابل تصور نباشد؛ هر انسانی تصور آن را در ذهن دارد. حتی کسانی که وجود خدا را انکار می‌کنند از آن تصویری دارند. اگر چیزی که بزرگتر از آن قابل تصور نباشد فقط در ذهن وجود داشت، نمی‌توانست آن چیزی باشد که بزرگتر از آن قابل تصور

نیست، زیرا چیز بزرگتری قابل تصور می‌بود؛ موجودی که هم در خارج از ذهن وجود داشت و هم در ذهن به صورت تصور.»

- (۱) ارسطو (۲) هیوم (۳) دکارت (۴) کانت

۲۱۸- کدام گزینه ترتیب مقدمات برهان فارابی در اثبات علت‌العلل را به درستی بیان می‌کند؟

- (۱) تقدم وجودی علت بر معلول - وجود واقعیات مستقل از ذهن - معلول بودن اشیای جهان - نفی تسلسل
(۲) معلول بودن اشیای جهان - تقدم وجودی علت بر معلول - نفی تسلسل - وجود واقعیات مستقل از ذهن
(۳) وجود واقعیات مستقل از ذهن - معلول بودن اشیای جهان - تقدم وجودی علت بر معلول - نفی تسلسل
(۴) نفی تسلسل - تقدم وجودی علت بر معلول - معلول بودن اشیای جهان - وجود واقعیات مستقل از ذهن

۲۱۹- کدام مفهوم در برهان وجوب و امکان ابن‌سینا جایگزین بطلان تسلسل در برهان فارابی است؟

- (۱) امکان ذاتی موجودات
(۲) ضرورت بخشی واجب‌الوجود
(۳) وصف بیرونی بودن علت‌العلل
(۴) توجه به نیازمندی و فقر وجودی

۲۲۰- کدام گزینه تبیین مناسب‌تری از ابیات زیر ارائه می‌دهد؟

- «بخوان تو آیه نورالسموات که تا دانی که در هر ذره خاک
که چون خورشید یابی جمله ذرات یکی نوری است تابان گشته، زان پاک»

- (۱) رفع امکان ماهوی موجودات از جانب ذاتی با وجود ضروری صورت می‌گیرد.
(۲) جهان هستی در نسبت با ذات خداوند هیچ استقلالی از خود ندارد.
(۳) عشقی الهی در کنه و ذات جهان هستی به ودیعت نهاده شده است.
(۴) جهان به واسطه حقیقت وجودش، همیشه مشتاق کمالات و خیرات است.

ویژه دوران جمع بندی

۱۲ کنکور رشته انسانی منتشر شد

۳۳۶۰ سؤال شامل ۸ آزمون شبیه سازی شده منطبق با بودجه بندی و چیدمان کنکور سراسری رشته انسانی به همراه ۴ دوره کنکور سراسری داخل و خارج از کشور ۹۸ و ۹۹

۱۲ مجموعه نکات جامع برای بازیابی و مرور

امکان دریافت کارنامه چند از ۱۰ از طریق اپلیکیشن کانونی ها

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۰ فروردین ۱۴۰۰

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
محسن اصغری، احسان برزگر، داود تالشی، هامون سبئی، عرفان شفاعتی، محسن فدایی، سعید گنج‌بخش‌زمانی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، حسن وسکری	فارسی	
نوید امساکي، کاظم غلامی، مرتضی کاظم‌شیرودی، پیمان کشاورز صدر، مرتضی محسنی کبیر، سیدمحمدعلی مرتضوی، الهه مسیح‌خواه	عربی زبان قرآن	
محمد آقاصالح، امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، محمد رضایی‌بقا، فردین سماقی، محمدعلی عبادتی، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی	دین و زندگی	
تیمور رحمتی کله‌سرایي، میرحسین زاهدی، نوید مبلغي، عقيل محمدی‌روش، عمران نوری	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
حمید اصلانی، محمد بحیرایی، کورش داودی، حمیدرضا سجودی، نسترن صدقی، علیرضا عبیدی، حامد نصیری	ریاضی و آمار	
سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، نسرين حق‌پرست، وحید رضازاده، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، سمیه قان‌بیلی، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های علوم و فنون ادبی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	علوم و فنون ادبی (۳) - سؤال‌های آشنا	
ولی برجی، عمار تاج‌بخش، حسین رضایی، محمدرضا سوری، مرتضی کاظم‌شیرودی، سیدمحمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن	
منتخب از سؤال‌های کتاب آبی پیمان‌های عربی جامع کنکور انسانی (دهم، یازدهم و دوازدهم)	عربی زبان قرآن - سؤال‌های آشنا	
میلاد باغ‌شیخی، علیرضا رضایی، علی محمد کریمی، میلاد هوشیار	تاریخ	
محمدعلی خطیبی بایگی، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی	جغرافیا	
آرژتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، محمدابراهیم سلیمانی	جامعه‌شناسی	
نیما جواهری	منطق و فلسفه	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	محسن اصغری، مرتضی منشاری
عربی زبان قرآن	نوید امساکي	نوید امساکي	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، اسماعیل علی‌پور
دین و زندگی	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی‌بقا	محمد آقاصالح، سکینه گلشنی، محمدابراهیم مازنی
معارف اقلیت	دیورا حاتانیان	دیورا حاتانیان	معصومه شاعری
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	سعید آقچه‌لو، رحمت‌اله استیری، محدثه مرآتی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارمضانی، علی ارجمند
علوم و فنون ادبی	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، نازنین زهرا افشار، رضا نوروزبگی
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	مریم بوستان، زهرا دامیار
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
فلسفه	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی ۳

۱- گزینه ۲

(الهام ممری)

اعراض: روی گرداندن از کسی یا چیزی، روی گردانی / جسیم: خوش اندام

(فارسی ۳، لغت، واژه نامه)

۲- گزینه ۴

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: محبت: یار، دوستدار، عاشق

گزینه «۲»: تاک: درخت انگور، رز

گزینه «۳»: ایدونک: ایدون که؛ ایدون: این چنین

(فارسی ۳، لغت، ترکیبی)

۳- گزینه ۴

(حسن وسکری - ساری)

تشریح گزینه های دیگر

غلط های املائی به کار رفته عبارت اند از:

گزینه «۱»: سوز ← صور

گزینه «۲»: طبع ← تنع

گزینه «۳»: عبد ← ابد

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۴- گزینه ۴

(الهام ممری)

املا صحیح واژگان، منسوب، گذارد، گرامت است.

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۵- گزینه ۳

(مرتضی منشاری - اردبیل)

عبارت «الف»: «کلیله و دمنه» ترجمه نصرالله منشی است.

عبارت «ج»: «فیه ما فیه» از آثار منثور مولوی است.

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۶- گزینه ۱

(هامون سبطی)

در بیت «الف» تشبیهی دیده نمی شود.

«شاهد قدسی» و «مرغ بهشتی» استعاره از دلدار زیاروی است.

«کشیدن بند نقاب» کنایه از «دیدار و وصال یار» و «دادن دانه و آب» کنایه از «مراقبت» است.

بیت ب: «جگرسوز بودن» کنایه از «دردناکی بسیار» است. «رفتن خواب از دیده» کنایه از «بی قراری و پریشانی» و «در آغوش کسی خفتن» کنایه از «همدمی و هم خانگی» است. تناسب (مراعات نظیر) میان «دیده»، «جگر»، «آغوش» و ... آشکار است.

بیت ج: «ره پیروی» اضافه تشبیهی است. «باری» ایهام دارد و در دو معنایش پذیرفتنی است: ۱- یکبار ۲- به هر حال، تضاد میان «پیروی- شیب» برقرار است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۷- گزینه ۲

(مفسن اصغری)

استعاره: «لعل» استعاره از «دهان» / «در فکر بودن غنچه» و «سودا داشتن و سر به دامن بودن گوهر» (تشخیص و استعاره) / تشبیه: تشبیه دهان معشوق به غنچه و تشبیه لب معشوق (لعل) به گوهر (و برتر دانستن هر دو مشبه)

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «کلاه عقل» تشبیه است. تشخیص و استعاره به کار نرفته است.

گزینه «۳»: «مصرع اول مصداق و مثالی برای مفهوم مصرع دوم است. / مجاز ندارد.

گزینه «۴»: «صحرای علائق تشبیه است. ایهام ندارد.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۸- گزینه ۲

(داور تالشی)

حسن تعلیل: «دلیل غیر علمی و ادبی زیبا برای گل نرگس بیان شده است: نگاهش به زیبایی تو افتاد دهانش باز شده است و متعجب مانده است. / کنایه: «دهان باز ماندن» کنایه از «متعجب شدن» / جناس ناهمسان: «مست و است» و «باز و ناز» / تشخیص و استعاره: «چشم نرگس پر از ناز و شرم است.» و «نگاهش (نرگس) به تو افتاد» / واج آرای: تکرار صامت «ش»
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۹- گزینه ۲

(عرفان شفاعتی - تبریز)

در گزینه «۲»، کدام (وابسته پیشین)، بیت (هسته)، غزل (وابسته هسته)، حافظ (وابسته وابسته)

کدام بیت غزل حافظ

(فارسی ۳، دستور، صفحه های ۷۴ و ۷۵)

۱۰- گزینه ۳

(مفسن اصغری)

«همه» در ترکیب «عهد همه» مضاف الیه و در «همه پیمان ها» صفت مبهم است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «همه» در مصرع اول «صفت» و در مصرع دوم به ترتیب «متمم» و «نهاد» واقع شده است.

گزینه «۲»: به ترتیب «صفت»، «بذل» و «صفت» است.

گزینه «۴»: در هر چهار مورد «صفت» است.

(فارسی ۳، دستور، صفحه ۴۸)

۱۱- گزینه ۱

(سعید گنج بخش زمانی)

در گزینه «۱» در مصرع اول «پیر ما» و در مصرع دوم «تدبیر ما» نهاد هستند و حذفی صورت نگرفته است. / اما در گزینه «۲»، در مصرع اول «تو» و در مصرع دوم هم «تو» حذف شده است. / در گزینه «۳»، «تو» و «من» / در گزینه «۴»، در مصرع دوم «تو» حذف شده است.
(فارسی ۳، دستور، صفحه ۱۵)

۱۲- گزینه ۴

(هامون سبطی)

بهین (بهترین) صفت برترین (عالی) برای «میوه» در گروه اسمی «بهین میوه» خسروانی درخت است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: «سلح دار خار» و «شاه گل»، اضافه تشبیهی هستند؛ یعنی «خار» به سلاح دار (نگهبان) و «گل» به «پادشاه» مانند شده است؛ بنابراین با توجه به معنا و خوانش درست، «شاه» شاخص و وابسته پیشین در گروه اسمی نیست.

گزینه «۲»: هیچ سنگ (بی وزن و بی مقدار) و «صدمن»، در این جا یک واژه هستند (صفت مرکب) و از «صفت پیشین + هسته» تشکیل نشده اند.

گزینه «۳»: «هرچند» این جا برابر با «اگرچه» و پیوند وابسته ساز است نه صفت پیشین در گروه اسمی.

(فارسی ۳، دستور، صفحه های ۶۵ و ۶۶)

۱۳- گزینه ۱

(سعید گنج‌بفش زمانی)

تمام ابیات گزینه‌ها و بیت صورت سؤال به جز گزینه «۱»، اشاره به این دارد که همه در برابر عشق یکسان هستند و تمایزی در این بین نیست اما در گزینه «۱»، گفته شده است: درگاه من برای همگان باز بود و من نیاز همه را برطرف می‌ساختم ولی اکنون خودم به گدایی افتادم و روزگار مرا به گدایی انداخته است.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۹)

۱۴- گزینه ۴

(نرگس موسوی - ساری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: وارونگی ارزش‌هاست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: کسی قدرت مخالفت با تو را ندارد.

گزینه «۲»: توصیه به احترام به بزرگان

گزینه «۳»: خواری کشیدن از بزرگان ننگ نیست.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۶)

۱۵- گزینه ۱

(هامون سبطی)

در این بند از گلستان سعدی، عارفی به میهمانی عالم غیب رفته است و پس از بازگشت، دوستی از او می‌خواهد که از اسرار غیبی که بر او آشکار گشته، شمه‌ای بازگو کند. در بیت نخست نیز نظیر چنین مضمونی را داریم و گوینده از مخاطب انتظار دارد که از خوان نعمتی که برایش گسترده بودند، هدیه‌ای برای او آورده باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: به ارزشمندی اسرار عشق اشاره دارد.

گزینه «۳»: عارف را به افشای اسرار عشق فرامی‌خواند.

گزینه «۴»: به برخورداری از لطف خدا در راه شناخت و ستایش او اشاره دارد.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۱۴)

۱۶- گزینه ۴

(کلاطم کاطمی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴»: کمال‌بخش بودن عشق برای انسان با ترک تعلقات و خواسته‌های مادی و نفسانی است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: با نادیده گرفتن وجود فانی خود، می‌توان به کمال و تعالی رسید.

گزینه «۲»: توجه و عنایت ممدوح بسیار اثربخش و کمال‌آفرین است.

گزینه «۳»: ترک تعلقات و نادیده گرفتن وجود مادی خود موجب ارزش و کمال است.

دقت کنید که گزینه‌ای با بیت صورت سؤال قرابت دقیق دارد که هم به ترک تعلقات و مادیات و هم به عشق کمال‌بخش اشاره کرده باشد.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۲۲)

۱۷- گزینه ۳

(سعید گنج‌بفش زمانی)

در این بیت، عطار می‌گوید کسی که قرب الی الله و نزدیکی به خداوند را می‌خواهد، باید آمادگی کشته شدن را داشته باشد، در حالی که ابیات دیگر همگی به مفهوم وطن‌پرستی و کشته شدن برای سرزمین و مام میهن اشاره دارند.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۲۶)

۱۸- گزینه ۴

(هامون سبطی)

در بیت گزینه «۴»، عقل و عشق هردو در برابر یار، چیزی برای عرضه ندارند. مفهوم مشترک سه بیت دیگر برتری عشق بر عقل (تقابل عقل و عشق) است.

معنای بیت گزینه «۳»: وقتی عشق بساط خود را گسترده، جان آدمی با چنان لذتی آشنا شد که دیگر توجهی به عقل نشان نداد و عقل سرخورده و دلگیر، گوشه‌نشین شد.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۹)

۱۹- گزینه ۱

(نرگس موسوی - ساری)

بیت صورت سؤال و گزینه «۱» بر خلوت و دوری از خلق تأکید دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: خلوت و انزوا من به خاطر ضعف پرواز است.

گزینه «۳»: بی‌ثمر بودن خلوت و عزلت

گزینه «۴»: نکوهش طاعت و عبادتی که از سر ریاکاری و تظاهر است.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۳۴)

۲۰- گزینه ۳

(اهسان بزرگر - رامسر)

الف) یکی است ترکی و تازی ← فراگیر شدن عشق الهی

ب) بگذار گوش را ← ناتوانی حواس ظاهری از درک حقیقت

ج) سوز دل را از شمع که در سوز است بپرس ← فقط عاشق، حال عاشق را درک می‌کند.

د) مصراع دوم ← تو به درگاه الهی باز خواهی گشت که این دنیا، جایگاه تو نیست.

ه) مصراع اول ← بیانگر دشواری راه عشق

(فارسی ۳، مفهوم ۳، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن ۳

۲۱- گزینه ۴

(پیمان کشاورز صدر)

«المطمئنة»: اطمینان یافته (رد گزینه ۱) / «ارجعی»: بازگرد (رد گزینه ۲) / «راضية» مرضیه: با رضایت و پسندیده (رد سایر گزینه‌ها)

نکته مهم درسی

«راضية» و «مرضیه» هر دو حال مفرد هستند و به شکل قید حالت ترجمه می‌شوند. اما دقت شود که در معنا یکی اسم فاعل و دیگری اسم مفعول است و هر دو یک مرجع (صاحب حال) دارند که به (نفس) برمی‌گردد.

(ترجمه)

۲۲- گزینه ۱

(مرتضی کلاطم‌شیروری)

«لا ذواء خارجک»: هیچ دارویی خارج از تو نیست (رد گزینه ۲) / «بخث عن»: جستجو کن (رد گزینه ۴) / «اغبا»: با میل و رغبت / «العالم الأكبر»: جهان بزرگ‌تر (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «لعل»: امید است، شاید (رد گزینه ۳) / «تشفی»: بهبود داده شوی، شفا یابی.

(ترجمه)

۲۳- گزینه ۳

(کلاطم غلامی)

«ما ترید»: آنچه می‌خواهی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «لا تشعر بخيبة الأمل»: احساس ناامیدی نکن (رد گزینه ۲) / «لا تضعف»: ضعیف نشو (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لأن»: زیرا (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «تسهل»: آسان می‌کنند (رد سایر گزینه‌ها) / «الغايات»: هدف‌ها (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۲۴- گزینه ۲

(مرتضی مهنی‌کبیر)

«كنت آنصوّر»: تصوّر می‌کردم (رد گزینه ۳) / «أقول»: می‌گفتم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «شبابی»: جوانی‌ام (رد گزینه ۴) / «كنت»: بودم (رد گزینه ۳)

نکته مهم درسی

دقت شود فعل «أقول» معطوف بر فعل «آنصوّر» است و باید به صورت ماضی استمراری ترجمه شود؛ چراکه «كنت» در ابتدای جمله آمده و روی هر دو فعل مضارع تأثیر گذاشته و معنای آن‌ها را به ماضی استمراری تبدیل کرده است.

(ترجمه)

۲۵- گزینه ۳»

(اللهه مسیح فواه)

«لو طلبت»: اگر طلب می‌کردی (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «بدلاً من المال»: به جای ثروت / «لانطوی»: به هم پیچیده می‌شد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «فی حیاتک»: در زندگی‌ات (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «و إن كنت فقيراً»: هر چند که فقیر بودی (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «المال» و «السعادة» جایجا ترجمه شده و «ز فقرا» معادل صحیح عبارت عربی نیست.

گزینه «۲»: «طلبت» و «انطوی» دقیق ترجمه نشده، ضمیر در «حیاتک» نیز ترجمه نشده است.

گزینه «۴»: فعل شرط و جواب شرط مضارع معنا شده در حالی که «لو» شرط مخصوص ماضی است و باید فعل بعد از آن ماضی استمراری ترجمه شود و نیز «دنیایت» در جمله اول اضافی ترجمه شده است و ضمیر در «حیاتک» نیز ترجمه نشده است.

(ترجمه)

۲۶- گزینه ۴»

(مر تفضی کاظم شیرووری)

«آن» از حروف مشبّهة بالفعل است و برای ایجاد اتصال و پیوند میان دو جمله می‌آید و به معنای «که» است، «بی‌گمان» در ابتدای جمله اضافی است.

(ترجمه)

۲۷- گزینه ۱»

(کلاظم غلامی)

در این عبارت «لا یهن» از ریشه «وهن: سست شد» بوده و معنای صحیح آن «نباید سست شود» است. هم‌چنین «تنها» در ترجمه اضافی است.

(ترجمه)

۲۸- گزینه ۱»

(مر تفضی کاظم شیرووری)

«قطعا»: این (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «نامید نشد»: لم یبأس، ما یبأس (رد گزینه ۴) / «با پشتکار»: دوؤباً، و هو دوؤب / «تلاشش را»: جهده (رد سایر گزینه‌ها) / «دامه داد»: واصل (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

درخت زیتون از درختان کهنسال و همیشه سبز است، میوه‌هایش خورده می‌شود و از آن روغنی سرشار از ارزش غذایی و سلامتی گرفته می‌شود و چوب‌هایش در ساخت وسایل و ... به کار گرفته می‌شود.

مناسب‌ترین مکان‌ها برای کاشت زیتون، مکان‌هایی دارای ارتفاع از ۴۰۰ تا ۷۰۰ متر بالای سطح دریا است، کاشت زیتون در مناطق دارای ارتفاعی که به ۹۰۰ متر از سطح دریا یا بیش از آن می‌رسد، توصیه نمی‌شود، از آنجا که این مناطق در معرض برف‌های مکرر هستند. درختان زیتون علاقمند به نورند، نور نقشی مهم را در فرایند رسیدن میوه‌ها و رنگ‌گرفتشان بازی می‌کند. برخی گونه‌های زیتون نیازشان به آب کم است، پس کاشت آن‌ها در مناطقی که باران به شکلی کافی برای رفع نیازشان می‌بارد، ممکن است، اما گونه‌های دیگر بیشتر به آب احتیاج دارند.

از مهم‌ترین مشکلاتی که کشاورزان با آن روبه‌رو می‌شوند، برداشت میوه‌هاست، پس آن دشوارترین کارهاست، و آن بدین خاطر است که اندازه میوه‌ها کوچک و وزنشان کم و قدرت اتصالشان به شاخه‌ها زیاد است، و دشواری برداشت هنگامی زیاد می‌شود که شاخه‌ها بلند و در هم تنیده باشند.

۲۹- گزینه ۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«باید برای کاشت زیتون مکانی انتخاب کرد که نور خورشید به خوبی به آن می‌رسد» طبق متن درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «شاخه‌های بلند درخت زیتون میوه‌های بیشتری را حمل می‌کند» طبق متن نادرست است.

گزینه «۲»: «بعضی از انواع زیتون در منطقه‌ای رشد می‌کنند که هیچ آبی در آن وجود ندارد!» طبق متن نادرست است.

گزینه «۳»: «کشاورزان نمی‌توانند میوه‌های زیتون را برداشت کنند به‌جز مقدار کمی از آن را!» طبق متن نادرست است.

(درک مطلب)

۳۰- گزینه ۳»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

در گزینه «۳» آمده است که: «روغن استخراج‌شده از آن در ساخت وسایل استفاده می‌شود» که طبق متن نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «درخت در طول سال سبز باقی می‌ماند» طبق متن صحیح است.

گزینه «۲»: «انواع مختلفی دارد که با یکدیگر تفاوت دارند» طبق متن صحیح است.

گزینه «۴»: «بهتر است که در برخی مناطق مرتفع کشت نشود» طبق متن صحیح است.

(درک مطلب)

۳۱- گزینه ۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«چه زمانی فرایند برداشت دشوارتر می‌شود؟ زمانی که ...»

طبق متن: «شاخه‌های درخت زیتون در یکدیگر می‌روند (می‌تنند)» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «برف‌ها می‌بارند و بر درخت و شاخه‌های آن مکرر می‌شوند» طبق متن نادرست است.

گزینه «۳»: «درخت زیتون در منطقه خشکی است که زیاد (باران) نمی‌بارد» طبق متن نادرست است.

گزینه «۴»: «درخت در منطقه‌ای با ارتفاع بیش از ۷۰۰ متر بالای سطح دریا است!» طبق متن نادرست است.

(درک مطلب)

۳۲- گزینه ۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مصدره «تَوْجَه» ... نادرست است. مصدر آن «مُؤَاجَهَة» است.

گزینه «۲»: «فاعله: ضمیر «ها» نادرست است. فاعل آن ضمیر «ها» نیست و «ها» مفعول آن است.

گزینه «۳»: «له ثلاثة حروف أصلية: و ا ج؛ و له حرفان زائدان» نادرست است. سه حرف اصلی آن «و ج ه» است و چون از باب مفاعلة است، تنها یک حرف زائد دارد.

هم‌چنین فعل معلوم است، نه مجهول.

(تلیل صرفی و ممل اعرابی)

۳۳- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «لأماکن» مضاف‌الیه است، نه مبتدا. (مبتدای جمله «أنسب» است).
گزینه ۳: «حروفه الأصلية: م ک ن» نادرست است. سه حرف اصلی آن «ک ا ن» (یا: ک و ن) است.
گزینه ۴: «اسم مفعول...» نادرست است. «مکان» اسم مکان است. هم‌چنین «مبتدا و...» نادرست است.

(تلیل صرخی و ملل اعرابی)

۳۴- گزینه ۱»

(مرتضی کاظم شیروری)

«یَسْئَلُ» به عنوان فعل مجهول خطاست، زیرا پس از آن مفعول آمده است (صحیح: یَسْئَلُ) / «صعبة»: حال برای «أعمال» است و باید منصوب شود (صحیح: صعبة) (ضبط مرکبات)

۳۵- گزینه ۳»

(اللهه مسیح فواه)

«متردد» به معنای کسی است که شک دارد ولی «مشکوک» به کسی یا چیزی می‌گویند که مورد شک واقع شده است (چون اسم مفعول است). پس مترادف نیستند.

(واژگان)

۳۶- گزینه ۱»

(ولی برهی- ابهر)

با توجه به معنای عبارت: «کاش شما یاری کنید محرومانی را که در ماه‌های گذشته به فرزندان خود به‌طور کامل غذا نخوراندند!»، گزینه ۱ صحیح است.
دقت کنید که «لم + فعل مضارع» بر گذشته منفی دلالت دارد، پس با توجه به «الأشهر الماضية: ماه‌های گذشته» باید «لم» انتخاب شود.

(انواع جملات)

۳۷- گزینه ۲»

(نویر امسکی)

صورت سؤال، حرف «لا» بی‌را می‌خواهد که برای نفی مطلق (نفی جنس) نیامده باشد.

در «لا یَشغَلُ»، حرف «لا» بر سر فعل مضارع آمده، پس از نوع نفی جنس نیست. هم‌چنین در «لا تجارة»، حرف «لا» بر روی یک اسم دارای علامت ضمه آمده است.

نکته مهم درسی

دقت کنید که «لا» نفی جنس، همواره بر سر یک اسم نکره دارای علامت فتحه ظاهر می‌شود.

(انواع جملات)

۳۸- گزینه ۴»

(اللهه مسیح فواه)

صورت سؤال موردی را خواسته که در آن «حال»، حالت جمع مذکر سالم را بیان می‌کند. یعنی مرجع حال، جمع مذکر سالم است.

مرجع حال در گزینه‌ها به ترتیب عبارت است از:
۱- التّمارین ۲- رؤساء ۳- المسافران ۴- المتفرجون

همان‌طور که می‌بینید مرجع حال در گزینه‌های ۱ و ۲ جمع مکسر و در گزینه ۳ مثنی می‌باشد و فقط در گزینه ۴ جمع مذکر سالم است.

(حال)

۳۹- گزینه ۳»

(سیر مفعولی مرتضوی)

«واو» حالیه هنگامی به کار می‌رود که پس از آن یک جمله اسمیه (مبتدا+خبر) داشته باشیم که حالت اسم معرفه به کار رفته قبل از «واو» را بیان کند. در این گزینه، «و هو یتکلم» حالت اسم معرفه «المدير» را بیان می‌کند.

(حال)

۴۰- گزینه ۳»

(ولی برهی- ابهر)

در گزینه ۱ «مستعينة» صفت برای «امراه» واقع شده است. در گزینه ۲ «مستعينة» شرایط حال و قید حالت را ندارد (جزء زاید جمله نیست) و خبر برای افعال ناقصه واقع شده است. در گزینه ۳ «مستعينة» حال است و شرایط حال را دارد. ترجمه عبارت: (مشکلات زندگیم را همواره با یاری جستن از خداوند تحمل می‌کردم). در گزینه ۴ «مستعينة» خبر و «هی» مبتدا است و جمله «هی مستعينة» حال واقع شده است.

(حال)

دین و زندگی ۳

۴۱- گزینه ۱»

(مهمم رضایی بقا)

در خطبه‌ای که حضرت زینب (س) در شام و در برابر یزید ایراد کرد، این‌گونه یزید را مورد خطاب قرار داد: «ای یزید، آیا گمان برده‌ای، حال که جای جای زمین و آفاق آسمان را بر ما گرفتگی و بستگی و ما چونان کنیزان رانده شدیم (اسارت اولیای خدا)، مایه خواری ما و موجب کرامت توست و حکایت از عظمت جایگاه تو دارد، که چنین باد در بینی انداخته‌ای، و برق شادی و سرور از دیدگانت می‌جهد؟! اندکی آرام گیر، مگر سخن خدای را فراموش کرده‌ای که فرمود: «آنان که کافر شدند، تصور نکنند که اگر به آن‌ها مهلت می‌دهیم، (این مهلت) به نفع آن‌هاست...».

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه ۷۵)

۴۲- گزینه ۳»

(فردین سماقی- لرستان)

آشنایی با نشانه‌های الهی پیامد شناخت قوانین جهان خلقت است. در کسب توفیق الهی، عوامل درونی مانند داشتن روحیه حق‌پذیری، نقش تعیین‌کننده‌ای دارند.

دلیل نادرستی «ب»: ساخته شدن و شناخته‌گردیدن هویت و شخصیت انسان‌ها پیامد سنت ابتلاء است.

دلیل نادرستی «د»: فراهم شدن امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌ها و اهداف برای سنت امداد عام الهی «کلاً تُمد هؤلاء و هؤلاء من عطاء ربک...» می‌باشد.

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۹ تا ۷۲)

۴۳- گزینه ۱»

(مهمم آقاصالح)

فقط عبارت «۴»، صحیح است و سایر عبارت‌ها نادرست می‌باشند.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۴۴- گزینه ۲»

(مهمم بیاتی)

معنی «صمد» خداوند بزرگی است که نیازهای دیگران را رفع می‌کند و کامل و بی‌نیاز است.

- علت خالقیت انحصاری خداوند ← «هو الواحد القهار» است که شامل همه مراتب توحید است.

- سرچشمه اعتقاد به مدیریت خداوند (توحید ربوبیت) توحید خالقیت است (الله خالق کل شیء) چرا که هرکس خالق و مالک و ولی چیزی باشد می‌تواند آن را تدبیر کرده و اداره نماید.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۱۹، ۲۰، ۲۲ و ۲۳)

۴۵- گزینه ۲»

(مفسر رضایی بقا)

«واحد قهار» بودن خداوند که در آیه «... وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» بیان شده، به معنای آن است که جای خالی برای غیر باقی نگذاشته است تا آن غیر، خود را نشان دهد. برای قبول توحید در ربوبیت ضرورتی ندارد که هرگونه اثر را از اشیا و یا انسان‌ها سلب کنیم. می‌توان با قبول اثر مخلوقات، این اثر را از خداوند بدانیم، نه مستقل و بی‌نیاز از خداوند. هر انسانی که در مسیر بندگی پیش رود، در پیشگاه خداوند منزلتی می‌یابد و قدرتی پیدا می‌کند که برتر از قدرتهای طبیعی است و این توانایی جزء قانونمندی الهی و زیبایی نظام هستی است.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۱، ۲۵ و ۲۶)

۴۶- گزینه ۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

در آیه ۳۵ سوره نور می‌خوانیم: «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ: خداوند نور آسمان‌ها و زمین است.»

خداوند نور هستی است، یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند، به سبب او پیدا و آشکار شده و پا به عرصه هستی می‌گذارند و وجودشان به وجود او وابسته است. به همین جهت، هر چیزی در این جهان، بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود، در واقع، هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند و نشانگر حکمت، قدرت، رحمت و سایر صفات الهی است، از این رو آنان که با دقت و اندیشه در جهان هستی می‌نگرند، در هر چیزی خدا را مشاهده می‌کنند و علم و قدرت او را می‌بینند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۹ و ۱۱ و ۱۲)

۴۷- گزینه ۱»

(سیدراسان هنری)

اعتراف زلیخا به گناهکاری خود ← «و لقد راودته عن نفسه»
«و لیکوناً من الصاغرين» ← سوءاستفاده از قدرت توسط زلیخا و تهدید حضرت یوسف (ع)

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه ۳۹)

۴۸- گزینه ۴»

(امین اسیران پور)

بیت حافظ به نفوذناپذیری انسان مخلص در برابر وسوسه‌های شیطان اشاره دارد و بنا به تعبیر امیر مؤمنان (ع) خداوند نهایت آرزوی عارفان، دوست دل‌های صادقان، ولی مؤمنان و معبود عالمیان است.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۴۹- گزینه ۳»

(امین اسیران پور)

بیت صورت سؤال و آیه شریفه «ذلک بما قدمت ایدیکم...» هر دو به مسئولیت‌پذیری از شواهد وجود اختیار اشاره دارند.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۵۰- گزینه ۴»

(مفسر رضایی بقا)

در عبارت «لم ید و لم یولد» به نفی زایش و زاییده شدن در مورد خداوند اشاره گردیده است. اعتقاد به اصل و حقیقت توحید، اعتقاد به این است که خداوند یگانه است و هیچ شریک و همتایی ندارد.

(دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۱۹ و ۲۲)

۵۱- گزینه ۳»

(مفسر رضایی بقا)

در عبارت قرآنی «لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء»، از دوستی با دشمنان خدا و مسلمانان نهی شده است اما در آیه «قل اأفأخذتم من دونه اولیاء» سرپرست قرار دادن غیر خدا زیر سؤال برده شده است.

(دین و زندگی ۳، درس ۲ و ۳، صفحه‌های ۲۲ و ۳۵)

۵۲- گزینه ۲»

(مفسر علی عبارتی)

انسان موحد باور دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست، بلکه بستری برای رشد و شکوفایی است.

در ادامه آیه «من الناس من یبعد...»، می‌خوانیم که «و ان اصابته فتنة انقلب علی وجهه: و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود.»

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌های ۳۲ و ۳۴)

۵۳- گزینه ۲»

(مفسر علی عبارتی)

در آیه «یسأله من فی السماوات و الأرض...» به این مطلب اشاره شده که تنها وجودی که توجه همه مخلوقات به سوی اوست، خداوند است و تنها وجود شایسته عرض نیاز و قصدکردن، اوست.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۰)

۵۴- گزینه ۲»

(مفسر رضایی بقا)

هرچه انسان‌ها فقر و نیازمندی خود به خداوند را بهتر درک می‌کنند، بندگی و عبودیتشان در پیشگاه خداوند قوی‌تر و بیشتر می‌شود.

توحید در ربوبیت به این معناست که تدبیر و پرورش همه مخلوقات تنها در اختیار خداست.

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۱ و ۲، صفحه‌های ۱۰ و ۲۰)

۵۵- گزینه ۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

در موضوع راه‌های تقویت اخلاص و افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند می‌خوانیم که کسی که گرفتار غفلت شد و چشم اندیشه را به روی جهان بست، آیات الهی را نخواهد یافت و دل به مهر او نخواهد داد و هر قدر که معرفت ما به خداوند بیشتر شود، به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد. پس خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم تا بیشتر دریابیم: «آفرینش همه تشبیه خداوند دل است...» و این موضوع را می‌توان از حدیث شریف نبوی: «افضل العبادة ادمان التفکر فی الله و فی قدرته: برترین عبادت، اندیشیدن مداوم درباره خدا و قدرت اوست.» مشاهده نمود.

(دین و زندگی ۳، درس‌های ۱ و ۳، صفحه‌های ۲ و ۳۴)

۵۶- گزینه ۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

کسانی که چنان در گناه و باطل پیش روند که از کار خود خرسند باشند و با حق دشمنی و لجاجت ورزند، خداوند به آن‌ها فرصتی می‌دهد و بر امکانات و نعمت‌های آنان می‌افزاید و آن‌ها این فرصت‌ها و نعمت‌ها را وسیله غوطه‌ور شدن در گناهان قرار می‌دهند. در حقیقت مهلت‌ها و نعمت‌ها با اختیار و اراده خودشان به صورت بلای الهی جلوه‌گر شده و باعث می‌شود که بار گناهان آنان هر روز سنگین و سنگین‌تر شود و به تدریج به سوی هلاکت ابدی نزدیک‌تر شوند، این سنت که از جمله سنت‌های حاکم (مستولی شده) بر زندگی معاندان (دشمنان) و غرق‌شدگان در گناه است. سنت املاء و استدراج است. قرآن کریم درباره این سنت می‌فرماید: «و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند به تدریج گرفتار عذابشان خواهیم کرد. از آن راه که نمی‌دانند و به آن‌ها مهلت می‌دهیم همانا تدبیر من استوار است.»

(دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۷۴)

۵۷- گزینه ۳»

(مهم رضایی بقا)

انسانی که ایمان ضعیفی دارد، اگر ایمان خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود، به تدریج به گناه عادت می کند و به جایی می رسد که همین ایمان ضعیف را هم از دست می دهد و همه حقایق، حتی خداوند را انکار می کند. قرآن کریم می فرماید: «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ آسَأُوا السَّوْأَىٰ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ». پس سرنوشت آنان که مرتکب گناه شدند، چنین شد که نشانه های خدا را تکذیب کردند و آن نشانه ها را به باد تمسخر می گرفتند.»

(دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه ۸۷)

۵۸- گزینه ۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

وقتی یک جامعه توحیدی است که حاکم آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و همان شرایطی را که خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد و بکوشد قوانین الهی را در جامعه به اجرا درآورد (درست بودن بخش اول همه گزینه ها) انسان موحد چون زندگی خود را بر اساس رضایت خداوند تنظیم کرده و پیرو فرمان های اوست، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است.

(دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه های ۳۳ و ۳۴)

۵۹- گزینه ۲»

(مهم رضایی بقا)

نیایش با خدا و عرض نیاز به پیشگاه او و کمک خواستن از او برای تقویت اخلاص، غفلت انسان را کم می کند و محبت به خدا را در قلب افزایش می دهد و انسان را از کمک های الهی بهره مند می نماید.

عملی که با معرفت و آگاهی بیشتر انجام شود، بسیار ارزشمندتر و مقدس تر از عملی است که انجام دهنده آن نمی داند برای چه آن را انجام می دهد.

(دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه های ۴۶ و ۴۷)

۶۰- گزینه ۳»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

در دیدگاه صحابی، امام چه در سایه دیوار کج و چه در سایه دیوار محکم باشد، اگر قرار بر مردن باشد خواهد مرد (قضای یکسان). یعنی قضای یکسان از هر نوع تقدیری پدید می آید.

(دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه ۵۹)

زبان انگلیسی ۳

۶۱- گزینه ۱»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «راننده ماشین که مورد بازجویی پلیس بود، اکنون آزاد شده است.»

نکته مهم درسی

فاعل جمله "the driver" است، بنابراین باید از ضمیر موصولی انسان استفاده کنیم (رد گزینه ۴). هم چنین وقتی ضمیر موصولی در جمله می آید، ضمیر دیگر نباید به کار رود (رد گزینه های ۲ و ۳).

(گرامر)

۶۲- گزینه ۳»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «دکتر به آن ها گفت که در مورد سرطان ریه او کار زیادی از دستشان بر نمی آید، این طور نیست؟»

نکته مهم درسی

سؤال کوتاه باید برای جمله پایه ساخته شود که در این جمله "The doctor told them" است.

(گرامر)

۶۳- گزینه ۱»

(میرمسین زاهدی)

ترجمه جمله: «الف) اوها پدر، من شغلی پیدا کردم. برای آن مصاحبه هم داشتم و قرار است دوشنبه آینده شروع به کار کنم.»

«ب) خیلی خوب است. خب! چقدر به تو پرداخت خواهند کرد؟»

نکته مهم درسی

فعل "pay" به معنی «پرداخت کردن» در این جمله دو مفعولی است و نبود یکی از مفعول ها جمله را مجهول می سازد، پس گزینه ۲ غلط است. کلمه پرسشی در اول جمله باعث می شود ترتیب کلمات سؤالی باشد که گزینه ۳ نیز غلط محسوب می شود. در گزینه ۴ نیاز به فعل کمکی داریم.

(گرامر)

۶۴- گزینه ۴»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «ما از بیمارانی که در هنگام مراجعه به بیمارستان سخاوتمندانه به سؤالات ما پاسخ دادند، بسیار سپاسگزاریم.»

(۱) شاد (۲) مسالمت آمیز
(۳) معنادار (۴) سپاسگزار

(واژگان)

۶۵- گزینه ۴»

(میرمسین زاهدی)

ترجمه جمله: «امروزه، جوانان افکار خاص خودشان را دارند و به گونه ای رفتار می کنند که برای والدینشان غیرقابل درک هستند. من فکر می کنم این به خاطر شکاف بین این دو نسل است.»

(۱) غیرقابل تغییر (۲) غیرسیستماتیک
(۳) خوش مشرب (۴) غیرقابل درک

(واژگان)

۶۶- گزینه ۱»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «پیشنهادی که در جلسه مطرح کردید جای بررسی جدی دارد.»

(۱) سزاوار بودن (۲) تقویت کردن
(۳) ترکیب کردن (۴) جایگزین کردن

(واژگان)

۶۷- گزینه ۳»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «علم و فن آوری انسان ها را قادر می سازند تا نیروهای طبیعی را به طور مؤثرتری کنترل کنند.»

(۱) به طور معمول (۲) با آرامش
(۳) به طور مؤثر (۴) با میل و رضایت

(واژگان)

۶۸- گزینه ۱»

(میرمسین زاهدی)

ترجمه جمله: «معلم ریاضی ام را نمی توانم درک کنم برای این که او کاملاً غیرقابل پیش بینی است. اگر چه او خیلی صمیمی به نظر می رسد، بدون دلیل عصبانی می شود.»

(۱) درک کردن (۲) پیدا کردن مطلب، دنبال چیزی گشتن
(۳) بیدار کردن (۴) پریدن وسط کاری

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

آیا تا کنون فکر کرده‌اید که تفاوت میان زبان اول و زبان مادری چیست؟ به یک معنا، همه ما یک زبان مادری داریم زیرا همه ما تنها یک مادر زیستی داریم. زبان مادری به‌طور کلی آن زبانی است که شخص اول می‌آموزد. غالباً کودک اصول زبان یا زبان‌های اول خود را از خانواده خود می‌آموزد. یک فرد می‌تواند دو زبانه باشد و دو زبان بومی داشته‌باشد. فقدان مهارت‌های زبان اول اغلب یادگیری زبان‌های دیگر را دشوار می‌کند. ترتیب یادگیری این زبان‌ها لزوماً با ترتیب میزان تبحر در آن‌ها یکی نیست.

۶۹- گزینه «۳»

(نویز مبلغی)
 (۱) به‌روانی
 (۲) تصادفاً
 (۳) عموماً
 (۴) متأسفانه
 (کلوزتست)

۷۰- گزینه «۱»

(نویز مبلغی)
 (۱) دو زبانه
 (۲) تک زبانه
 (۳) مرکب
 (۴) بی‌شمار
 (کلوزتست)

۷۱- گزینه «۴»

(نویز مبلغی)
نکته مهم درسی
 بعد از حروف اضافه فقط از ضمائر "whom" و "which" می‌توان استفاده کرد.
 (کلوزتست)

۷۲- گزینه «۲»

(نویز مبلغی)
نکته مهم درسی
 با توجه به این‌که "these languages" نمی‌تواند انجام‌دهنده فعل «یاد گرفتن» باشد، بلکه فعل روی آن انجام می‌شود، جمله دارای ساختار مجهول است.
 (کلوزتست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

معنای سلامتی در گذر زمان تغییر کرده است. در بخش اعظمی از تاریخ معاصر، سلامتی به عنوان سلامت جسمی تعریف شده است. بر اساس این دیدگاه، تأمین سلامتی مردم به معنای ارائه مراقبت‌های پزشکی برای جلوگیری از بیماری‌ها است. در سال ۱۹۴۶، سازمان بهداشت جهانی این تعریف از سلامتی را به چالش کشید و اظهار داشت که سلامتی عبارت است از سلامت کامل جسمی و روانی. در حقیقت، در این تعریف جدید، سلامتی علاوه بر بدن انسان، شامل ذهن انسان نیز می‌شود. دهه ۱۹۷۰ زمان تأکید بر پیشگیری از بیماری‌ها از طریق تشریح اهمیت سبک زندگی بود. بنابراین، تأمین سلامتی به معنای ارائه نه تنها مراقبت‌های بهداشتی پزشکی بلکه تهیه برنامه‌ها و سیاست‌هایی بود که به افراد کمک می‌کرد سبک زندگی سالم داشته باشند. اما، افراد فقیر که کنترل چندانی بر شرایط زندگی روزمره خود نداشتند، از این سیاست‌ها بهره‌اندکی می‌بردند. این امر به این دلیل بود که آن‌ها هیچ توجهی به شرایط اجتماعی تأثیرگذار بر سلامتی مردم نداشتند. بنابراین، در طی دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰، در حالی که عوامل سبک زندگی همچنان مهم بودند، تعریف سلامتی زمینه‌های اجتماعی که مردم در آن زندگی می‌کردند را نیز شامل می‌شد. در این دیدگاه، تأمین سلامت چیزی فراتر از داشتن یک سبک زندگی سالم بود و توجه به عوامل اجتماعی گسترده‌تری مانند تحصیل و یافتن شغل مناسب را نیز دربر می‌گرفت. هدف کلی سلامت از دیدگاه اجتماعی، قادر ساختن افراد به بهبود سلامتی خودشان بود.

۷۳- گزینه «۲»

(تیمور رهنمی‌کله‌سرایین)
 ترجمه جمله: «کدام گزینه بهترین عنوان برای متن است؟»
 «تغییرات در معنای سلامتی»
 (درک مطلب)

۷۴- گزینه «۳»

(تیمور رهنمی‌کله‌سرایین)
 ترجمه جمله: «مرجع ضمیر "they" در متن «سیاست‌ها» (policies) است.»
 (درک مطلب)

۷۵- گزینه «۴»

(تیمور رهنمی‌کله‌سرایین)
 ترجمه جمله: «متن حاضر چهار دیدگاه مختلف درباره سلامتی را مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد.»
 (درک مطلب)

۷۶- گزینه «۲»

(تیمور رهنمی‌کله‌سرایین)
 ترجمه جمله: «کدام یک از گزینه‌های زیر بر طبق متن نادرست است؟»
 «سیاست‌های ارتقای سلامتی در طول دهه ۱۹۷۰ برای همه مفید بودند.»
 (درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

شرایط اقتصادی همچنین بر امید به زندگی تأثیرگذار است که در مفهوم آماری [امید به زندگی] عبارت است از تعداد سال‌هایی که یک فرد انتظار دارد که عمر کند. آن (امید به زندگی) رایج‌ترین مقیاس برای توصیف سلامت جمعیت است. امید به زندگی در ثروتمندترین کشورها بیشتر از فقیرترین مناطق است. در رتبه‌بندی ۲۰ کشور دارای بالاترین میزان امید به زندگی در سال ۲۰۱۸، هنگ‌کنگ با ۸۵ سال امید به زندگی، رتبه اول را به خود اختصاص داده است. کشوری که دارای کمترین امید به زندگی در سال ۲۰۱۸ است، جمهوری آفریقای مرکزی است. افرادی که در سال ۲۰۱۸ در جمهوری آفریقای مرکزی متولد شده‌اند، می‌توانند به طور میانگین انتظار ۵۳ سال عمر را داشته باشند. تفاوت‌های جنسیتی در [بحث] امید به زندگی، قابل توجه هستند. زنان احتمالاً چند سال بیشتر از مردان عمر می‌کنند. میانگین جهانی امید به زندگی متولدین سال ۲۰۲۰ بیانگر این است که زنان در هنگام تولد، به طور میانگین ۷۵ سال امید به زندگی داشتند، در حالی که در مردان امید به زندگی ۷۰ سال بود. بر اساس آماری از سازمان بهداشت جهانی (WHO)، در سال ۲۰۱۳، یک کودک متولد شده در یک خانواده پردرآمد، در هنگام تولد ۷۹ سال امید به زندگی داشت، در حالی که یک کودک متولد شده در یک خانواده کم‌درآمد، در هنگام تولد ۶۲ سال امید به زندگی داشت. بنابراین، میانگین امید به زندگی در سراسر دنیا به میزان درآمد خانوادگی که افراد در آن زندگی می‌کنند نیز بستگی دارد.

۷۷- گزینه «۴»

(عمران نوری)
 ترجمه جمله: «پاراگراف قبل از این متن به احتمال بسیار زیاد درباره چه موضوعی بحث می‌کند؟»
 «یک عامل یا عوامل مؤثر بر امید به زندگی»
 (درک مطلب)

۷۸- گزینه «۱»

(عمران نوری)
 ترجمه جمله: «کلمه "significant" در پاراگراف دوم از نظر معنایی به "considerable" (قابل‌ملاحظه) نزدیک‌ترین است.»
 (درک مطلب)

۷۹- گزینه «۳»

(عمران نوری)
 ترجمه جمله: «چرا نویسنده در پاراگراف دوم به آماری از سازمان بهداشت جهانی (WHO) اشاره کرده است؟»
 «برای اینکه عامل دیگری که بر امید به زندگی مؤثر است را معرفی کند.»
 (درک مطلب)

۸۰- گزینه «۲»

(عمران نوری)
 ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در متن به عنوان یک عامل مؤثر بر امید به زندگی ذکر نشده است؟»
 «شرایط سلامتی کشوری که یک شخص در آن زندگی می‌کند.»
 (درک مطلب)

ریاضی و آمار (۳)

۸۶- گزینه «۳»

(نسترن صمدی)

چون پاسخگویی به دو سؤال اول اجباری است، کفایت از بین ۸ سؤال باقی مانده ۳ سؤال را انتخاب کنیم. بنابراین:

$$\binom{8}{3} = \frac{8!}{5! \times 3!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5! \times 3 \times 2 \times 1} = 8 \times 7 = 56$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۸۷- گزینه «۱»

(نسترن صمدی)

از ۶ خانواده، ۳ خانواده را انتخاب می‌کنیم، سپس برای هر خانواده انتخاب شده ۲ حالت (زن یا شوهر) وجود دارد. بنابراین تعداد حالت‌های ممکن برابر

$$\binom{6}{3} \times 2 \times 2 \times 2 = 160 \quad \text{است با:}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۸۸- گزینه «۲»

(مهمد بهیاری)

اگر n نقطه متمایز روی محیط یک دایره قرار داشته باشند، می‌توان مثلث متمایز ساخت که ۳ رأس آن از بین n نقطه انتخاب شده

$$\binom{n}{3} = 20 \Rightarrow \frac{n!}{(n-3)! \times 3!} = 20 \quad \text{باشد. بنابراین:}$$

$$\Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)}{3!} = 20 \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)}{6} = 20$$

$$\Rightarrow n(n-1)(n-2) = 6 \times 20 = 6 \times 5 \times 4$$

$$\underline{n} \rightarrow n = 6 \quad \text{طبیعی است}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۸۹- گزینه «۳»

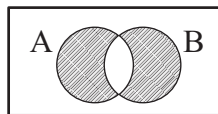
(علیرضا عبیدی)

عبارت «یا» به معنای اجتماع در مجموعه است.

عبارت A یا B رخ دهد ولی همزمان A و B رخ ندهد، یعنی اشتراک دو مجموعه را از اجتماع دو مجموعه کم کنیم:

$$(A \cup B) - (A \cap B)$$

که نمودار آن به صورت زیر است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۹۰- گزینه «۲»

(علیرضا عبیدی)

تعداد کل مهره‌ها برابر ۱۰ تا و تعداد مهره‌های سبز یا آبی ۸ تا است.

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{5}{1} + \binom{3}{1}}{\binom{10}{1}} = \frac{5+3}{10} = \frac{8}{10} = \frac{4}{5}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

۸۱- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

چون در صورت سؤال حرفی از تکرار و یا عدم تکرار نیست، پس تکرار مجاز است. چون باید مضرب ۵ باشد، پس تنها عدد ۵ در یکان قرار می‌گیرد. پس یک حالت در یکان داریم.

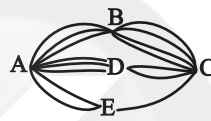
$$5 \times 5 \times 1 = 25$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۸۲- گزینه «۳»

(فامر نصیری)

باید در راه رفت و برگشت از شهر B عبور کنیم. از شهر A به شهر B، ۳ راه و از شهر B به شهر C، ۴ راه وجود دارد. چون قرار است از هر مسیر حداکثر یک بار عبور کنیم، بنابراین در مسیر برگشت یکی از جاده‌ها را در هر بخش کم می‌کنیم.

$$\text{تعداد راه‌ها} = 3 \times 4 \times 3 \times 2 = 72$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۸۳- گزینه «۱»

(نسترن صمدی)

با توجه به شرایط مسئله بسته‌های زیر را می‌توان در نظر گرفت.

$$\boxed{m} \boxed{o} \boxed{b} \boxed{i} \boxed{l}$$

تعداد جایگشت‌های ۴ بسته بالا برابر است با: $4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$ توجه داشته باشید که در بسته \boxed{bi} جابه‌جایی نداریم.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۸۴- گزینه «۴»

(نسترن صمدی)

تعداد زیرمجموعه‌های دو عضوی مجموعه $\{2, 4, 5, 6\}$ را پیدا می‌کنیم و عضو ۳ را به آن‌ها اضافه می‌کنیم تا زیرمجموعه‌های سه عضوی شامل عضو ۳ و فاقد عضو ۱ ساخته شود. بنابراین:

$$\binom{4}{2} = \frac{4!}{2!2!} = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۸۵- گزینه «۲»

(نسترن صمدی)

چون گفته شده عدد از ۴۰۰۰ بزرگتر باشد، پس رقم اول می‌تواند یکی از ارقام ۴، ۵، ۶، ۷، ۸ و ۹ باشد و چون نباید از ارقام ۱ و ۳ استفاده کنیم، برای رقم بعدی ۷ انتخاب وجود دارد و به همین ترتیب رقم‌های دهگان و یکان را انتخاب می‌کنیم. بنابراین:

$$6 \times 7 \times 6 \times 5 = 1260$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۸)

۹۱- گزینه «۱»

(معمیر اصلانی)

چون برای هر دست دادن ۲ نفر لازم است، پس:

$$\binom{n}{2} = 10 \Rightarrow \frac{n(n-1)}{2} = 10 \Rightarrow n(n-1) = 20$$

$$\Rightarrow n(n-1) = 5 \times 4 \Rightarrow n = 5$$

یعنی همکاران در ابتدا ۵ نفر بوده‌اند. وقتی ۲ نفر به آن‌ها اضافه شود، تعداد

$$\binom{7}{2} = \frac{7 \times 6}{2} = 21$$

همکاران ۷ نفر می‌شود. پس داریم:

$$\text{یعنی نسبت دست دادن‌ها } \frac{21}{10} = 2/1 \text{ برابر خواهد شد.}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۹۲- گزینه «۱»

(معمیر اصلانی)

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - 0/3 = 0/7$$

چون A و B ناسازگارند، پس $A \cap B = \emptyset$ بوده و داریم:

$$P(A \cap B) = 0$$

$$\Rightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

$$\Rightarrow 0/8 = 0/7 + P(B) \Rightarrow P(B) = 0/1$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۹۳- گزینه «۳»

(معمیر بفرایی)

احتمال قبول شدن را با $P(A)$ و احتمال قبول نشدن را با $P(A')$ در نظر می‌گیریم. طبق اطلاعات مسئله داریم:

$$P(A) = \frac{2}{5} + P(A')$$

$$P(A) + P(A') = 1 \Rightarrow \frac{2}{5} + P(A') + P(A') = 1$$

$$\Rightarrow 2P(A') = 1 - \frac{2}{5} \Rightarrow P(A') = \frac{\frac{3}{5}}{2} = \frac{3}{10}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - \frac{3}{10} = \frac{7}{10} \Rightarrow \frac{P(A)}{P(A')} = \frac{10/7}{3/10} = \frac{100}{21} = \frac{10}{3}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۷)

۹۴- گزینه «۴»

(کورش دوردی)

برای آنکه حداکثر یک مهره سفید انتخاب شود، یا «یک مهره سفید و ۲ مهره سیاه» یا «هر سه مهره را سیاه» انتخاب کنیم.

$$\binom{4}{1} \times \binom{5}{2} + \binom{5}{3}$$

$$= 4 \times \frac{5!}{2! \times 3!} + \frac{5!}{3! \times 2!} = 4 \times \frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 1 \times 3!} + \frac{5 \times 4 \times 3!}{3! \times 2 \times 1}$$

$$= 4 \times 10 + 10 = 50$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۹۵- گزینه «۲»

(معمیرضا سپوردی)

اگر قرار باشد از ۳ موش بیمار، یک موش سیاه باشد، پس باید دو موش دیگر سفید باشند، بنابراین داریم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{5}{1} \binom{7}{2}}{\binom{12}{3}} = \frac{5 \times \frac{7!}{2! \times 5!}}{\frac{12!}{3! \times 9!}} = \frac{5 \times \frac{7 \times 6 \times 5!}{2 \times 5!}}{\frac{12 \times 11 \times 10 \times 9!}{6 \times 9!}}$$

$$P(A) = \frac{105}{220} = \frac{21}{44}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۹۶- گزینه «۲»

(معمیرضا سپوردی)

چون دو فرزند اول دختر می‌باشد، پس باید احتمال آنکه از چهار فرزند باقی‌مانده دقیقاً دو فرزند پسر باشد را محاسبه کنیم:

$$n(S) = 2^4 = 16$$

$$n(A) = \binom{4}{2} = \frac{4!}{2! \times 2!} = \frac{4 \times 3 \times 2!}{2 \times 1 \times 2!} = 6$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{16} = \frac{3}{8}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۹۷- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

اگر داده‌های دورافتاده داشته باشیم، میانگین و انحراف معیار شاخص‌های مناسبی برای توصیف داده‌ها نخواهند بود و بهتر است که از میانه و دامنه میان‌چارگی استفاده کنیم.

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

۹۸- گزینه «۳»

(علیرضا عبیدی)

در گام دوم از چرخه آمار در حل مسائل «طرح و برنامه‌ریزی» تبدیل اطلاعات کیفی به کمی، انتخاب معیار اندازه‌گیری مناسب انجام می‌شود. علاوه بر آن اندازه نمونه، چگونگی انتخاب نمونه و شیوه تحلیل داده‌ها تصمیم‌گیری می‌شود.

(ریاضی و آمار، (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

۹۹- گزینه «۲»

(معمیر بفرایی)

در این نمودار، بلندی مستطیل برابر میانگین و میله خطا نشان‌دهنده انحراف معیار است. هرچه انحراف معیار کمتر باشد، پراکندگی داده‌ها کمتر است. بنابراین با توجه به نمودار داریم:

$$\bar{x}_A = 12, \sigma_A = 3 \Rightarrow \sigma_A^2 = 9$$

$$\bar{x}_B = 13, \sigma_B = 1 \Rightarrow \sigma_B^2 = 1$$

در نتیجه پراکندگی کلاس B کمتر است.

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای فنی، صفحه‌های ۳۴ تا ۴۴)

۱۰۰- گزینه «۴»

(مهمبر بفریایی)

برای الگوی داده شده جمله a_n را می‌توان به صورت $a_n = 2^{n-1}$ نوشت. در رابطه بازگشتی بدیهی است که $a_1 = 1$ و چون هر جمله ۲ برابر جمله قبلی است، پس:

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فظی، صفحه‌های ۴۹ تا ۵۲)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۰۱- گزینه «۴»

(سمیه قان‌بینلی)

مجله «بهار» به مدیریت میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی، مجله‌های «دانشکده» و «نوبهار» به مدیریت ملک‌الشعراى بهار و روزنامه «قرن بیستم» به همت میرزاده عشقی منتشر شده‌اند.

«شمس‌الدین و قمر» رمانی از میرزا حسن‌خان بدیع و «تاریخ بیداری ایرانیان» اثر ناظم‌الاسلام کرمانی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۰)

۱۰۲- گزینه «۳»

(سمیه قان‌بینلی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صبا از شاعرانی بود که در دوره بازگشت به تقلید از شاعران سبک خراسانی قصیده‌سرایی می‌کردند.

گزینه «۲»: نشاط هرچند قصاید بلندی داشت، اما از نظر غزل‌سرایی در بین هم‌روزگاران خود کم‌نظیر بود.

گزینه «۴»: گلشن صبا به تقلید از بوستان سعدی سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۷)

۱۰۳- گزینه «۱»

(عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد)

شاعران دوره بیداری، نسبت به کاربرد جملات و ترکیب‌های زبانی، بی‌توجه بودند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۱۰۴- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

چهره «لف ۱»، زلف «لف ۲»، نور «نشر ۱» و ظلم «نشر ۲».

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

۱۰۵- گزینه «۴»

(مهمبر مهرثی)

بیت «د»: تضاد: «لفظ» و «معنی»

بیت «ب»: تلمیح: اشاره به داستان طوفان نوح و کشتی ایشان، اشاره به داستان حضرت خضر (ع)

بیت «الف»: تناقض: خلوت داشتن در انجمن (مجلس)، تناقض است.

بیت «ج»: تشبیه: سخن به آفتابی تشبیه شده که مغرب آن گوش و مشرقش دهان است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۰۶- گزینه «۴»

(ویدر رضازاده)

تناقض: غم بودن نشاط (نشاط و غم در یک چیز واحد ذکر شده‌اند، بنابراین تناقض است و نه تضاد) / موازنه: کلمات دو مصراع در مقابل هم، دارای سجع متوازن و متوازی هستند. / مراعات نظیر: «شراب» و «مینا» / تشبیه: شراب ← خون

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۰۷- گزینه «۲»

(تسرین حق‌پرست)

بیت گزینه «۲» دارای سه اختیار حذف همزه است: بیمار از، از ایشان، دینار آمدند.

حذف همزه در سایر ابیات:

گزینه «۱»: کیان اندر، اندر آورد: دو حذف همزه

گزینه «۳»: ببرد از، شیرگیر آسان: دو حذف همزه

گزینه «۴»: فاقد حذف همزه

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۳۹)

۱۰۸- گزینه «۳»

(مهمبر مهرثی)

وزن بیت «الف»: مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل (مفعول مفاعیل مفاعیل فاعلن)

وزن بیت «ب»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

وزن بیت «ج»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

وزن بیت «د»: مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۰۹- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

اف	سو	ن	م	سی	ح	بر	ت	می	خا	نم
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	-
اف	سو	س	ک	کا	ر	گر	ن	می	آ	ید

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۱۰- گزینه «۲»

(مهمبر اصغرثی)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط: جان‌فشانی در راه آزادی

مفهوم بیت گزینه «۲»: ارزشمند دانستن آزادی

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، صفحه ۳۵)

۱۱۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

در ایجاد نهضت بازگشت ادبی عواملی چون توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق شاعری و مدح، ضعیف شدن جامعه در اثر شکست ایران از روسیه و غارت کتابخانه اصفهان توسط افغان‌ها که باعث شد تعدادی از کتاب‌های کتابخانه به دست مردم بیفتد و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود، تأثیر داشتند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه ۱۱۳)

۱۱۲- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

سادگی و روانی از بارزترین شاخصه‌های زبان شعر عصر بیداری است. شعر این دوره به دلیل موقعیت اجتماعی و انقلابی، قابل فهم برای عوام است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۱۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

بیت الف) بیت تلمیح ندارد. / تشبیه: هم چو نوروزی

بیت د) بیت استعاره ندارد. / مصراع دوم تضمین است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۱۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در گزینه «۴» زلف و عارض به ترتیب لفظ ۱ و ۲ هستند و در ادامه صبح و شام به ترتیب نشر ۲ و ۱ هستند. می‌بینیم که لفظ ۱ با نشر ۲ و لفظ ۲ با نشر ۱ مرتبط است. این یک لفظ و نشر نامرتب یا مشوش است.

همچنین کلمات شب و روز - زلف و عارض - صبح و شام با هم مراعات نظیر دارند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ساقی و مستان مراعات نظیر دارند. در این بیت لفظ و نشر وجود ندارد.

گزینه «۲»: دریا و سیل مراعات نظیر دارند. در این بیت لفظ و نشر وجود ندارد.

گزینه «۳»: میخانه و شراب و مستان مراعات نظیر دارند. بیت لفظ و نشر ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بریع معنوی، ترکیبی)

۱۱۵- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: تضاد: خوش - احزان / تشبیه: گلشن احزان

گزینه «۳»: تضاد: برتری - سرنگونی / تشبیه: منصب اقبال

گزینه «۴»: تضاد: غم - عیش، خنده و گریه / تشبیه: چو شمع

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۱۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در هجای نهم مصراع دوم / بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای دهم مصراع دوم

گزینه «۲»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هشتم مصراع اول

گزینه «۴»: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در هجای یازدهم مصراع دوم /

حذف همزه در هجای دوازدهم مصراع دوم

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۳۹ تا ۵۴)

۱۱۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

گف	تم	ک	با	ت	شم	ع
گف	تا	ک	سی	م	گون	م
ط	رب	تا	ب	نا	ک	نیست
ه	گی	تی	ف	رو	ز	هم

هجای نهم مصراع اول بیت گزینه «۱»، هجای دهم مصراع اول و هجای نهم مصراع دوم بیت گزینه «۳» و هجای نهم مصراع دوم گزینه «۴» اختیار تغییر کمیت مصوت دارند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۴)

۱۱۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

وزن صحیح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن

گزینه «۲»: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع

گزینه «۳»: مستفعلن فاعلات مستفعلن (مفعول مفاعلن مفاعلن)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

۱۱۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سه بیت دیگر نغی تقلید است؛ اما در بیت گزینه «۴»، مفهوم بیت حول شکایت عاشق از معشوق می‌گردد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفعول، صفحه ۴۶)

۱۲۰- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

مضمون مشترک ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» بیان رنج و محرومیت مردم و طبقه کارگر و کشاورز و ... است، اما در بیت گزینه «۴» به موضوع «ترتیب» به عنوان یکی از موضوعات ادبیات عصر بیداری اشاره شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و مفعول، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۵)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۲۱- گزینه ۲»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

«لكلّ اختراع علميّ وجهان»: هر اختراع علمی دو جنبه دارد (رد سایر گزینه‌ها) / «فعلینا أن نستفید»: پس ما باید استفاده کنیم (بهره ببریم) (رد گزینه ۱) / «لتیسیر حیاة الإنسان»: برای آسان کردن زندگی انسان (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۲۲- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«قُلّت فی نفسی»: با خود گفتم / «لیتنی»: کاش من (رد گزینه ۴) / «أستطیع»: بتوانم (لیت + مضارع، به صورت مضارع التزامی فارسی ترجمه می‌شود) (رد گزینه ۳) / «أن أساعِدَ»: یاری برسانم (رد گزینه ۳) / «فی المَجالات العلمیّة»: در زمینه‌های علمی (رد گزینه ۳) / «و هم مشتاقون إلی»: (جمله حالیه) در حالی که آنان مشتاقند به (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «القیام بهذا العمل»: انجام این کار (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۲۳- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «إن» به صورت «که» ترجمه شده و نادرست است.
گزینه ۳: لفظ «قطعاً» باید در ابتدای جمله بیاید، زیرا برای تأکید بر روی کلّ جمله است.
گزینه ۴: لفظ «بی‌شک» باید ابتدای جمله بیاید و کلّ جمله بعد از خود را تأکید کند.

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۲۴- گزینه ۴»

(مسین رشایی)

معنای بیت صورت سؤال این است که: «هرکس بالارفتن از کوه‌ها را دوست ندارد، برای همیشه درون چاله‌ها خواهد زیست!»؛ این بیت بر بلندهمتی تأکید دارد و با گزینه ۴ که دارای مفهوم عدم تعلق و وابستگی است، تناسبی ندارد.

(عربی (۳)، مفهوم)

۱۲۵- گزینه ۱»

(ولی برهی - ابهر)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «الإستعانة» و «الشدائد» باید به صورت «الإستعانة» و «الشدائد» باشند.

گزینه ۳: «المُتفرّجون» باید به صورت اسم فاعل (المُتفرّجون) به کار رود.
گزینه ۴: «یطالغ» فعل مضارع معلوم از باب مفاعلة و بدین شکل صحیح است. هم‌چنین «مُجدّین» باید به صورت مثنی (مُجدّین) بیاید، چون حال و مرجع آن «ابراهیم و زمیله» است که مثنی مذکر هستند.

(عربی (۳)، ضبط حرکات)

۱۲۶- گزینه ۴»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «اسم مفعول» نادرست است. دقت کنید «المُطالعة» به معنی «مطالعه کردن» مصدر از باب مفاعلة است.
گزینه ۲: «مزید ثلاثی...» نادرست است.
گزینه ۳: «مصدره علی وزن: إنفعال» نادرست است. فعل «لا تمتنعوا» از باب «افتعال» است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب)

۱۲۷- گزینه ۳»

(سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «اسم مفعول» نادرست است. «المؤمن» اسم فاعل است.
گزینه ۲: «مؤنث، علی وزن: فُعلی» نادرست است. دقت کنید «الأعلی» اسم تفضیل مذکر بر وزن «أفعل» است.
گزینه ۴: «مبني» نادرست است. «معرب» صحیح است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب)

۱۲۸- گزینه ۳»

(عمار تاج‌بشش)

«کان» به معنی «نزدیک بود»، «لعلّ» به معنی «شاید» و «لیت» به معنی «کاش» است، این سه، دلالت بر آن دارند که فعل جمله به‌طور قطعی به وقوع نپیوسته است، اما در گزینه ۳، فعل «اقترب» به معنی «نزدیک شد» و «یتهیئون» به معنی «آماده می‌شوند» کاملاً به وقوع پیوسته‌اند.

(عربی (۳)، انواع جملات)

۱۲۹- گزینه ۱»

(ممبر رضا سوری)

«آیا نمی‌دانی که انسان گرامی آفریده شده است!»؛ در این عبارت «مکرمّاً: گرامی» حال (قید حالت) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «مسروراً» خبر «کان» است و حال نیست. (دقت کنید جمله بدون حضور «مسروراً» ناقص می‌شود، پس نمی‌تواند حال باشد).
گزینه ۳: «مُخلصین» مفعول (مفعول دوم) است و حال نیست.
گزینه ۴: «مُرشداً» صفت برای «نَبیّاً» است و حال نیست.

(عربی (۳)، حال)

۱۳۰- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروزی)

صورت سؤال، جمله‌ای را خواسته که برای بیان حالت یک اسم معرفه آمده باشد؛ به عبارت دیگر، باید جمله حالیه را بیابیم.
جمله «و هم راجون» در حالی که آنان امیدوارند» حال جمله اسمیه است که حالت اسم معرفه «المزارعون: کشاورزان» را توضیح می‌دهد.

(عربی (۳)، حال)

۱۳۱- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

«لا أمل ل...»: هیچ آرزویی ندارد / «من يتكلم عن»: کسی که از ... صحبت می‌کند / «آماله»: آرزوهایش / «لا يُحاول»: تلاش نمی‌کند / «فی حیاته»: در زندگیش (رد گزینه ۴) / «لأنَّ»: زیرا، چون / «لأقوال»: گفته‌ها، سخن‌ها / «لا تُحقَّق»: محقق نمی‌کنند (دقت کنید فعل، متعدی است) (رد گزینه‌های ۴ و ۲) / «آمال»: آرزوها
 «در زندگی خود» در جای نامناسبی در ترجمه قرار گرفته است. (رد گزینه ۳)
 (عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

«لا شيء» (لای نفی جنس): هیچ چیزی نیست (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أحسن» (اسم تفضیل): بهتر / «مِنَ النُّقُوشِ وَ الرِّسُومِ وَ التَّمائِيلِ» (هر سه جمع مکسرند): از نقش‌ها و نقاشی‌ها و مجسمه‌ها / «لِيُشَجَّعَنَا»: برای این که ما را تشویق کند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «إلى كشف الحضارات القديمة»: به کشف تمدن‌های قدیم
 (عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

«لیت»: ای کاش (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «يعرفون»: بدانند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَنَّ الطالب المجتهد»: که دانشجوی (دانش‌آموز) کوشا (تلاشگر) / «يقدر»: می‌تواند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أَنْ يَعْوِضَ»: جبران کند / «بالاتجاهد»: با تلاش
 (عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۴- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

ترجمه صحیح عبارت گزینه «۴»: «پس آنان یک قدم به جلو نمی‌روند!»
 (عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۵- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

«تنها حیوان پستانداری است»: هو الحيوان اللَّبُونُ الوحيد

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لِخَفَاشِ الَّذِي... خفَاشِي كِه...» نادرست است. «و هو قادر» ساختار حال جمله اسمیه است، در حالی که در صورت سؤال «در حالی که» استفاده نشده است.

گزینه «۲»: «لا يقدر» منفی است، در حالی که در صورت سؤال چنین نیست. «الحيوان الوحيد اللَّبُونُ» یعنی «حیوان تنها پستاندار» و نادرست است.

گزینه «۴»: «و هو قادر» ساختار جمله حالیه است و نادرست است (مثل گزینه ۱) همچنین «لیس: نیست» در صورت سؤال وجود ندارد.

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۳۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

«لاهتمام» اسمی مفرد و مذکر و مصدر باب افتعال و معرب و معرف بآل است و محل اعرابی آن هم مبتدا است و اعرابش هم مرفوع است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»: (معرفه ...)، در گزینه «۲»: (اسم تفضیل) و در گزینه «۳»: (مبنی) نادرست‌اند.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب)

۱۳۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در گزینه «۱»، دو فعل «أقام: برپا کرد» و «أسَّس: تأسیس کرد» با هم مترادف هستند.

(عربی (۳)، واژگان)

۱۳۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

از میان حروف مشبَّهة بالفعل حرف «لكن: ولی، اما» برای «از بین بردن ابهام» از جمله ماقبل به کار می‌رود که معادل عربی آن «إزالة الإبهام» است.
 (عربی (۳)، انواع جملات)

۱۳۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

سؤال گزینه صحیح درباره «لا»ی نفی جنس را می‌خواهد. همان‌طور که می‌دانید اسمی که بعد از «لا»ی نفی جنس قرار می‌گیرد، نباید «ال» و «تنوین» داشته باشد و همیشه حرکت حرف آخر آن به صورت فتحه است، با این توضیحات تنها گزینه «۴» (لا شعب) گزینه درست است. در گزینه «۱» «حياة» تنوین گرفته است و نادرست است. در گزینه «۲» «العزة» چون «ال» گرفته است نادرست است و در گزینه «۳» «لا أتذكر: به یاد نمی‌آورم» حرف «لا» بر سر فعل آمده است، در حالی که «لا»ی نفی جنس بر سر «اسم» می‌آید.

(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه ۹)

۱۴۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

در این گزینه جمله اسمیه «و أنتم مُشفقون علیهم» حال است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب «مسروراً»، «راغبین» و «حاملة» حال مفرد هستند.

(عربی (۳)، حال)

تاریخ (۳)

۱۴۱- گزینه «۳»

(علی‌ممد کریمی)
با جنگ جهانی اول تغییرات شگرفی در دنیا ایجاد شد و هندسه سیاسی بخش‌های بزرگی از دنیا تغییر کرده و صورت تازه‌ای گرفت.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون برید و معاصر، صفحه ۸۶)

۱۴۲- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)
روسیه به چند دلیل با نهضت مشروطه ایران مخالفت می‌کرد:

۱- جلوگیری از نفوذ انگلیس که در لباس مشروطه‌خواهی، از مشروطه‌طلبان حمایت می‌کرد؛

۲- کمک به محمدعلی‌شاه که طرفدار روس بود؛

۳- پیشگیری از قیام ملت‌های منطقه قفقاز برای گرفتن آزادی، تحت‌تأثیر پیروزی مشروطه‌خواهان در ایران.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۷۰)

۱۴۳- گزینه «۳»

(علی‌ممد کریمی)
در عصر قاجار، تجار داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی در شهرهای تبریز و اراک کارگاه‌های کوچک و بزرگ فرش دایر کرده بودند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۵۳)

۱۴۴- گزینه «۱»

(میلاد باغ‌شیفی)
ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپی (خزر) محروم شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۴۳)

۱۴۵- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شیفی)
در ماجرای بانک استقراضی روس، آیت‌الله سیدمحمد طباطبایی و سیدعبدالله بهبهانی و روحانی دیگری به نام میرزا مصطفی آشتیانی، به همراه مردم تهران در یک شورش عمومی، ساختمان مذکور را با خاک یکسان کردند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۶۶)

۱۴۶- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)
روسیه در قرن ۱۹م با وجود اینکه از نظر علمی و فرهنگی به مراتب از کشورهای اروپای مرکزی و غربی عقب‌مانده‌تر بود، قدرت نظامی خود را به‌طور فوق‌العاده‌ای تقویت کرد و نسبت به همسایگان خود سیاست توسعه‌طلبانه‌ای در پیش گرفت.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون برید و معاصر، صفحه ۷۸)

۱۴۷- گزینه «۲»

(علی‌ممد کریمی)
واحد نظامی حرفه‌ای بریگاد قزاق بیشتر به عنوان نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنت و دفع‌کننده شورش‌ها و اعتراض‌های داخلی عمل می‌کرد و در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی کارایی چندانی نداشت.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۴۰)

۱۴۸- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شیفی)
نتیجه سیاسی ضرورت نوگرایی و جبران عقب‌ماندگی کشور در عصر ناصرالدین شاه قاجار که وی از آن به شدت وحشت داشت، کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۳۶)

۱۴۹- گزینه «۲»

(میلاد باغ‌شیفی)
انگلستان با تحمیل قرارداد گلداسمیت، مناطقی از سیستان و بلوچستان را از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کردند که خود بر آن فرمان می‌راندند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۴۴)

۱۵۰- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)
در زمان فتحعلی‌شاه و محمدشاه، به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری، تنش‌هایی میان دو کشور ایران و عثمانی بروز کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۴۶)

۱۵۱- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)
جنگ داخلی آمریکا موجب افزایش تولید و صادرات پنبه از ایران به روسیه در عصر قاجار شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۵۱)

۱۵۲- گزینه ۲»

(علیرضا رضایی)

دارالفنون یکی از مدارسی بود که با هدف آموزش علوم مختلف و فنون جدید به دانشجویان ایرانی، در داخل کشور و با ایده و پیگیری امیرکبیر، تأسیس شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۱۵۳- گزینه ۳»

(علی‌محمد کریمی)

روزنامه‌های «عروة‌الوثقی»، «اختر»، «قانون»، «حبل‌المتین»، «حکمت» و «ثریا» از مشهورترین روزنامه‌های فارسی‌زبان بودند که در خارج از کشور چاپ و وارد ایران می‌شدند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۶۳)

۱۵۴- گزینه ۲»

(علی‌محمد کریمی)

اولین نشانه‌های اندیشه‌های نوین در ایران، در سفرنامه‌های عهد قاجار مشاهده می‌شود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۶۳)

۱۵۵- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

رهبری اعتراضات مردم در جریان اقدام نوز بلژیکی را آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی به عهده داشت.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۶۶)

۱۵۶- گزینه ۴»

(میلاد هوشیار)

مهاجرت روحانیون و مردم به شهر ری و تحصن در صحن حضرت عبدالعظیم که به مهاجرت صغری مشهور است، اولین مرحله اتحاد نیروهای ضد استبداد بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۶۷)

۱۵۷- گزینه ۳»

(میلاد باغ‌شینی)

انگلستان و روسیه با بستن معاهده ۱۹۰۷ م. به اختلافات خود در ایران، افغانستان و تبت پایان دادند و اتفاق سه‌گانه (مثلث) را در برابر اتحاد سه‌گانه به وجود آوردند.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون برید و معاصر، صفحه ۸۲)

۱۵۸- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

درگیری داخلی در روسیه، باعث ضعف این کشور در جبهه جنگ جهانی اول با متحدین می‌شد؛ به همین دلیل دولت آلمان به تقویت معترضان پرداخت و به رهبران تبعیدی بلشویک کمک کرد تا به روسیه بازگردند و به این شورش‌ها دامن بزنند.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون برید و معاصر، صفحه ۸۵)

۱۵۹- گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

با نزدیک شدن ارتش روسیه به تهران، شماری از میلیون، شامل برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی، وزیران و شخصیت‌های مذهبی، به کرمانشاه مهاجرت نمودند و دولت موقت ملی را در آن شهر تأسیس کردند، اما به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای اتفاق مثلث، دولت موقت فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۸۸)

۱۶۰- گزینه ۳»

(علیرضا رضایی)

به موجب قرارداد ۱۹۱۹، مسئولیت تجدید سازمان و ایجاد ارتش یکپارچه ایران و تأمین اسلحه و تدارکات آن به افسران انگلیسی داده می‌شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون برید و معاصر، صفحه ۹۰)

جغرافیا (۳)

۱۶۱- گزینه ۱»

(فاطمه سقایی)

هسته اولیه، مکانی است که مردم برحسب نیاز آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند. در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیشترین نقش را داشته‌اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲)

۱۶۲- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه را بیان می‌کند. موقعیت یک سکونتگاه نقش مهمی در ادامه حیات یا گسترش آن و یا حتی زوال و نابودی آن دارد. نزدیکی روستای مذکور به چشمه آب، موقعیت مناسبی را برای رونق گردشگری و مشاغل مربوط به آن فراهم کرده است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۳)

۱۶۳- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

به‌طور کلی در شهرها، خانه‌ها و مغازه‌ها و فضاهای صنعتی به هم فشرده‌ترند و فعالیت‌های متنوع در فضاهای محدودتری متراکم شده‌اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

۱۶۴- گزینه ۴»

(علیرضا رضایی)

هاملت ← روستا ← شهر کوچک ← شهر متوسط ← شهر منطقه‌ای ← پایتخت

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۷)

۱۶۵- گزینه ۳»

(فاطمه سقایی)

امروزه جمعیت شهرنشین جهان بر جمعیت روستانشین پیشی گرفته است و پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۲۰۵۰ میلادی، این نسبت به حدود ۶۶ درصد برسد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۰)

۱۶۶- گزینه «۴»

(مهمعلی قطیبی بایگی)

مادرشهر (متروپل) بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا یک کشور است. معمولاً به مادرشهر، کلان‌شهر نیز گفته می‌شود. برخی معتقدند کلان‌شهر ترجمه و معادل واژهٔ مگاسیتی است و به شهرهایی با بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت اطلاق می‌شود. در ایران، طبق مصوبهٔ شورای عالی معماری و شهرسازی، به شهرهایی که بیش از ۱ میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر گفته می‌شود.

با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها، به تدریج، منطقهٔ مادرشهری به وجود می‌آید.

در نتیجهٔ گسترش فوق‌العادهٔ زیاد دو یا چند مادرشهر در امتداد مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل، زنجیره‌ای از مادرشهرها یا کلان‌شهرها پدید آمده‌اند که به آن‌ها مگالاپلیس گفته می‌شود. برخی، مگالاپلیس را منطقهٔ ابرشهری نامیده‌اند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۶۷- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

در کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی اروپا و آمریکای شمالی، در برخی روستاها، شهرنشینان به سرمایه‌گذاری و خرید زمین‌های کشاورزی به‌منظور ایجاد کشت تجاری اقدام کردند و در نتیجهٔ آن روستانشینی کاهش یافت.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۷)

۱۶۸- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

پس از انقلاب اسلامی نیز مهاجرت از روستا به شهر و از شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ ادامه یافت.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۶۹- گزینه «۲»

(مهمعلی قطیبی بایگی)

یکی از پدیده‌های ناشی از نظام سرمایه‌داری، نابرابری فضایی است. در بیشتر شهرها امکانات و خدمات شهری به‌طور عادلانه و متوازن توزیع نشده‌اند و بین مناطق برخوردار و مرفه و مناطق محروم تفاوت‌های چشمگیری از نظر فضای جغرافیایی مشاهده می‌شود.

یکی از راه‌های حل مشکل اشتغال شهری، توسعهٔ امکانات گردشگری برای جذب گردشگر و ایجاد شغل است.

افزایش نظارت و نصب دوربین‌های مداربسته در نقاط مختلف شهر، بهبود روشنایی معابر و بازسازی محله‌های فرسوده و مخروبه از جمله کارهایی است که می‌توان برای حل مشکل امنیت شهری و آسیب‌های اجتماعی انجام داد.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۲۱، ۲۲ و ۲۴)

۱۷۰- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

مطالعهٔ کاربری زمین یا کاربری اراضی، یکی از بخش‌های مهم برنامه‌ریزی شهری است.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۸)

۱۷۱- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

بیشتر روستاییان با مسائلی چون نداشتن مالکیت زمین، کمبود زمین، یکپارچه‌نبودن و قطعه‌قطعه‌بودن زمین‌های کشاورزی و نداشتن سرمایه لازم برای کشت تجاری و سودآور دست‌به‌گریبان‌اند.

در برخی زمین‌ها میزان تولید پایین و در حد رفع نیازهای داخلی روستاهاست. روستاییان به دلیل عدم دسترسی به بازارها اغلب گرفتار واسطه‌ها می‌شوند و مجبورند محصولاتشان را با قیمت بسیار کم به آن‌ها بفروشند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۱)

۱۷۲- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بخش اول مربوط به توجه به عدالت در توسعه و بخش دوم به توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همهٔ مناطق کشور اشاره دارد.

گزینه «۲»: قسمت اول به توجه به نیازهای حال و آینده اشاره دارد.

گزینه «۴»: بخش دوم توزیع متوازن جمعیت را بیان می‌کند.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا سکونتگاه‌ها، صفحه ۳۶)

۱۷۳- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

بسیاری از اطلاعاتی که با آن‌ها سروکار داریم، به‌نحوی با موقعیت مکانی ارتباط دارند و داده‌ها و اطلاعات دو مؤلفه دارند: موقعیت جغرافیایی دارند (گزینه‌های ۱، ۲ و ۴) و دارای ویژگی‌هایی هستند (گزینه ۳).

(بغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های بغرافیا، صفحه ۳۸)

۱۷۴- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

۱) اختراع موتور بخار تحول بزرگی در حمل‌ونقل آبی و ریلی به وجود آورد.
۲) در اوایل قرن نوزدهم، قطارها در بین شهرهای انگلستان به حرکت درآمدند و این کشور را به زادگاه قطار تبدیل کردند.

۳) بعدها با کشف و استخراج نفت و استفاده از آن به‌جای زغال‌سنگ، سرعت و کارایی وسایل حمل‌ونقل بیشتر شد.

(بغرافیا (۳)، بغرافیا حمل‌ونقل، صفحه ۴۲)

۱۷۵- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

الف) اهمیت سیاسی و دفاعی

ب) اهمیت اجتماعی

(بغرافیا (۳)، بغرافیا حمل‌ونقل، صفحه ۴۴)

جامعه‌شناسی (۳)

۱۸۱- گزینه ۳»

(آزیتا بیدرقی)

در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم، تأکید کردند. آن‌ها روش تجربی را تنها روش کسب علم دانستند و گفتند که همه علوم باید از یک روش یعنی روش تجربی استفاده کنند. آن‌ها با این گفته به تدریج به این برداشت دامن زدند که فقط علم تجربی، علم است. آنان سایر علوم مانند فلسفه، اخلاق و علوم دینی را غیرعلمی دانستند و علوم انسانی و اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی کردند.

دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست. ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم؛ بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و در تعامل با یکدیگر آن را به کار می‌بریم.

(پایانه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۳، ۴، ۵ و ۷)

۱۸۲- گزینه ۴»

(آزیتا بیدرقی)

الف) مطابق با دیدگاه دوم درباره دانش، دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانش است.

ب) تعارض در ذخیره دانشی جوامع است که دانش علمی دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

ج) دانش علمی با بروز یک مسئله در جامعه شکل می‌گیرد و رشد می‌یابد.

(پایانه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۵ تا ۸)

۱۸۳- گزینه ۲»

(آزیتا بیدرقی)

- جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، آن را در اختیار ما قرار می‌دهد ← شناخت عمومی

- گاهی با دست برداشتن از بخشی از راهنمای زندگی به نفع بخشی دیگر حل می‌شود. ← تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی در یک جهان اجتماعی

- هر فرد، گروه و امت جامعه و قومی آن را دارد ← ذخیره دانشی

- علت تعاریف متفاوت از دانش علمی ← هویت فرهنگی

(پایانه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۱۸۴- گزینه ۲»

(آزیتا بیدرقی)

الف) برتری دانش تجربی بر دانش عمومی را بی‌اعتبار می‌داند.

ب) دانش علمی در دانش عمومی ریشه دارد و امکان انتقاد از آن را نیز دارد.

ج) دانش علمی باید از ورود دانش عمومی به قلمرو خود جلوگیری کند.

(پایانه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۸)

۱۸۵- گزینه ۳»

(کتاب آبی)

همه موارد با متن صورت سؤال مرتبط است به جز گزینه «۳»، زیرا: اگر این آگاهی‌ها و شناخت‌های عمومی (دانش عمومی یا حاصل از زندگی) وجود نداشته باشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرومی‌ریزد.

(پایانه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۳)

۱۷۶- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

حمل‌ونقل جاده‌ای از نظر دسترسی به نقاط مختلف در مسیر راه و توقف در ایستگاه‌های متعدد انعطاف بیشتری نسبت به سایر شیوه‌های حمل‌ونقل دارد، احداث پایانه‌ها در این شیوه کم‌هزینه‌تر است و نسبت به سایر شیوه‌ها قابلیت جابه‌جایی تعداد کمتری مسافر را دارد.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۵)

۱۷۷- گزینه ۱»

(فاطمه سقایی)

در حمل‌ونقل ریلی که برای مسافت‌های متوسط و نسبتاً طولانی مناسب است، هزینه احداث پایانه متوسط و به‌طور کلی جابه‌جایی با آن، امنیت زیادی دارد. مصرف سوخت در آن، یک‌هفتم حمل‌ونقل جاده‌ای و آلاینده‌گی آن برای محیط‌زیست بسیار کمتر است.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۴۸)

۱۷۸- گزینه ۲»

(علیرضا رضایی)

مسیر جلفا به تبریز (۱۴۸ کیلومتر) تنها خط برقی کشور است.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۵۰)

۱۷۹- گزینه ۲»

(فاطمه سقایی)

از تحولات مهم در حمل‌ونقل دریایی، تولید و گسترش کشتی‌های کانتینربر بود. قبل از تولید کانتینرها، کشتی‌ها زمان زیادی در بندرها برای تخلیه و بارگیری توقف می‌کردند.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه ۵۳)

۱۸۰- گزینه ۴»

(مهمعلی قطیعی باگی)

از هواپیما برای حمل کالاهای سبک، کم‌حجم و ارزشمند یا فاسدشدنی که باید سریع به مقصد برسند، استفاده می‌شود؛ مانند تجهیزات الکترونیکی، گل، دارو و مواد غذایی.

معمولاً سیالات، یعنی مایعات و گازها، از طریق خطوط لوله از مکانی به مکان دیگر فرستاده می‌شوند.

یکی از کاربردهای مهم کشتی‌های رو-رو حمل خودروه‌های صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورهاست.

از کشتی‌های فله‌بر برای جابه‌جایی کالاهایی مانند نفت و گاز و مواد معدنی، مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود.

(پغرافیا (۳)، پغرافیای حمل‌ونقل، صفحه‌های ۵۳، ۵۵ و ۵۷)

۱۸۶- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

- بیشتر به چشم آمدن بی‌نظمی از نظم: عادت
- نظم اجتماعی: قواعد زندگی اجتماعی
- انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل دادن: یکسان دانستن
نظم طبیعت و جامعه

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۹)

۱۸۷- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

- هر جامعه‌ای نظمی دارد، این نظم تا حد زیادی حاکم بر افراد است و به
اقدامات آن‌ها شکل می‌دهد.
- نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش
اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا
مطالعه می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و
ارزش را مهم می‌دانند، ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند،
همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به
جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

- تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش اجتماعی پدید می‌آیند.
(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۳ و ۳۰)

۱۸۸- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

بررسی و مطالعه پدیده‌های انسانی و اجتماعی، بدون توجه به عمق آن‌ها، به
نتیجه‌گیری‌های غلط و اشتباه منجر می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۳۴)

۱۸۹- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: پیامد بر انسان است.

گزینه «۲»: جامعه بر انسان غالب خواهد شد.

گزینه «۴»: نظم اجتماعی پدیده‌ای بیرونی و مستقل از ما خواهد بود.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۹۰- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

- نظم اجتماعی: در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم
زندگی کردن پذیرفته‌ایم.

- ساختار اجتماعی: چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی
مختلف است.

- نظم اجتماعی: پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر
می‌نماید.

- نظام اجتماعی: همانند یک موجود زنده، تلاش می‌کند با تغییر خود و
محیط، نیازهای خود را تأمین کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۲۴)

۱۹۱- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

به ترتیب:

(۱) تبیین، (۲) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی، (۳) پوزیتیویسم،

(۴) روش تبیینی

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۸)

۱۹۲- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

جامعه‌شناسی تبیینی می‌خواست انسان بر جامعه مسلط شود، ولی او را
مغلوب جامعه ساخت.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷ و ۲۹)

۱۹۳- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

به ترتیب عبارات:

(۱) سقوط ارزش‌ها

(۲) سقوط ارزش‌ها

(۳) رکود اراده‌ها

(۴) افول معانی

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۹۴- گزینه «۴»

(مبیناسارات تاپیک)

- در مبارزه نظامی از نظم مشخصی پیروی می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۱۹۵- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

همراهی همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست؛ بلکه به معنای نگاه کردن
به مسائل آن‌ها از منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۹)

۱۹۶- گزینه «۳»

(مبیناسارات تاپیک)

- نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش
اجتماعی می‌دانند.

- تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختار اجتماعی، به حذف

اراده و خلاقیت، ارزش‌ها و اخلاق و آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی

می‌انجامد.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۴۰)

فلسفه دوازدهم

۱۹۷- گزینه «۳»

(معمداً ابراهیم سلیمانی)

وجود نظریات متفاوت نشانه پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آن‌هاست.

لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح توأمان تفاوت‌های فردی و اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌هاست. برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده‌سر راست و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۱۹۸- گزینه «۳»

(معمداً ابراهیم سلیمانی)

کنشگران بر اساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند. برای پی بردن به هدف کنش، باید به ذهن کنشگر راه یابیم و برای فهمیدن دلالت‌های کنش باید به زمینه فرهنگی که کنشگر در آن عمل می‌کند مراجعه کنیم.

فعالیت و خلاقیت کنشگران موجب پیدایش معانی گوناگون و در نتیجه آن پدید آمدن خرده‌فرهنگ‌ها و گروه‌های مختلف درون هر جهان اجتماعی می‌شوند.

برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که این تنوع‌ها و تفاوت‌ها را در نظر می‌گیرد. این روش‌ها در مقابل روش‌های کمی قرار می‌گیرند که در جامعه‌شناسی تبیینی به کار می‌روند و به نام روش‌های کیفی شناخته می‌شوند.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۱۹۹- گزینه «۲»

تشریح موارد نادرست:

(معمداً ابراهیم سلیمانی)

قوم‌نگاری، نوعی پژوهش کیفی بر اساس مشاهده مشارکتی است که در آن، محقق به دنبال پرده برداشتن از معنایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند. اما در مطالعه موردی، محقق تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد یک نهاد اجتماعی یا یک فرهنگ را مطالعه می‌کند و عمق پنهان و منحصر به فرد آن را نشان می‌دهد.

تنوع و تکثر معانی موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها می‌شود.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱)

۲۰۰- گزینه «۳»

(فارج از کشور ۹۸، با تغییر)

- رویکرد تبیینی: در این روش سعی می‌شود با استفاده از روش علوم طبیعی (تجربی)، پدیده‌های اجتماعی شناسایی شوند و هدف از این کار نیز پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل پدیده مورد نظر است. لذا در مطالعه طلاق به دنبال کنترل این پدیده هستند.

- رویکرد تفهیمی - تفسیری: وبر به‌عنوان یکی از جامعه‌شناسان تفسیری، به معنادار بودن کنش اجتماعی و لزوم فهم معنای آن تأکید کرد. لذا در این رویکرد، پدیده‌ای مثل طلاق، فهم و تفسیر می‌شود.

(پایه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷ و ۵۱)

۲۰۱- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

قدم نخست این است که ما اذعان می‌کنیم که در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که بر حسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم و نیازمان را برطرف می‌سازیم؛ یعنی قبول داریم که مثلاً غذا و آب واقعاً هست و می‌توان با دست خود آن‌ها را برداشت و از آن‌ها استفاده نمود.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۲)

۲۰۲- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

انسان در هر چیزی که مشاهده می‌کند، دو جنبه می‌یابد: «موجود بودن» و «چیستی داشتن» (پس وجود و ماهیت از یک موجود واحد در جهان خارج انتزاع می‌شوند و دارای منشأ واحدی هستند).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از نگاه فلسفی موجود خارجی یک موجود واحد و غیرمرکب ولی با دو جنبه مختلف است.

گزینه «۲»: از موجودات است که مفاهیم وجود و ماهیت دریافت می‌شوند، نه هر مفهومی! (مفاهیم خیالی مانند سیمرغ و ... ماهیت دارند اما وجود ندارند).

گزینه «۳»: وجود و ماهیت هر دو به یک موجود واحد در جهان خارج برمی‌گردند و این‌گونه نیست که هر یک مابه‌ازایی متفاوت در جهان خارج داشته باشند.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۲۰۳- گزینه «۳»

(نیمه پواهری)

اگر مفهوم وجود جزو مفهوم ماهیت بود، پس بین این دو نمی‌توانستیم قائل به مغایرت و تباین باشیم. لذا وجود همان ماهیت شیء می‌بود. اگر وجود همان ماهیت شیء باشد پس همانند ماهیت نیازی به دلیل برای اثبات نداشت. لذا هر شیئی بدون دلیل وجود پیدا می‌کرد و بنابراین مفهوم ممکن‌الوجود دیگر معنایی نداشت (رد گزینه‌های ۱ و ۲). همچنین اوصافی که صرفاً اوصاف وجود شیء هستند اوصاف ماهیت آن شیء می‌شدند. مثلاً این وجود آتش است که می‌سوزاند، اما اگر وجود همان ماهیت بود پس زمانی که آتشی را در ذهن تصور می‌کنیم باید ذهنمان می‌سوخت! (رد گزینه ۴). دلیل ذکرشده در گزینه «۳» مربوط به زمانی است که وجود و ماهیت با هم برابر گرفته شوند. اما در سؤال فرض بر جزئیت بوده (وجود جزء ماهیت باشد) و نه عینیت وجود و ماهیت.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۲۰۴- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

موضوع عبارت صورت سؤال بحث «مغایرت وجود و ماهیت» است. یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام توماس آکوئیناس که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا گسترش داد و موجب مناقشات فراوانی در آنجا شد. او که در قرن ۱۳ میلادی زندگی می‌کرد، فلسفه‌ای را در اروپا پایه‌گذاری کرد که بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی «ابن‌رشد» بود.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۰۵- گزینه «۳»

(نیمه بواهری)

در رابطه امکانی موضوع هم می‌تواند محمول را بپذیرد و هم می‌تواند آن را نپذیرد. دقت کنید که این به معنای این نیست که همزمان هم محمول بر موضوع حمل می‌شود و هم از آن نفی می‌شود. بلکه منظور این است که محمول می‌تواند یکی از دو حالت را بپذیرد و ترجیحی وجود ندارد (رد گزینه ۴)؛ به عبارت دیگر عقل نه ناگزیر از قبول آن است و نه ناگزیر از رد آن (تأیید گزینه ۳). این خود یک رابطه بین موضوع و محمول است که رابطه امکانی نامیده می‌شود، لذا نمی‌توان گفت که هنوز ارتباطی بین موضوع و محمول برقرار نشده است و حالت تعلیق دارد (رد گزینه ۱). ما این رابطه امکانی را در مقام ذهن و ملاحظه موضوع و محمول بیان می‌کنیم. اما در جهان خارج آن موضوع می‌تواند به واسطه عاملی خارجی از این حالت تساوی خارج شود و محمول را بپذیرد یا نپذیرد. مثلاً یک دیوار با محمول سفیدی رابطه امکانی دارد یعنی بالقوه می‌تواند سفید باشد یا نباشد. اما در جهان خارج ممکن است یک نقاش دیوار را رنگ کند و این موضوع از حالت تساوی خارج شود و محمول را بپذیرد.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۰۶- گزینه «۲»

(نیمه بواهری)

شریک خداوند در هر حالتی ممتنع‌الوجود است. پس موضوع محمول را همیشه می‌پذیرد و نمی‌توان خلاف آن را تصور کرد. لذا رابطه وجوبی برقرار است. هر انسانی بالذات ناطق است. انسان نمی‌تواند ناطق نباشد. پس این قضیه رابطه امتناعی دارد. وجود خداوند واجب و ضروری است و نمی‌تواند وجود امکانی باشد پس بین «وجود خدا» و «غیرامکانی» رابطه وجوبی برقرار است.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۰۷- گزینه «۴»

(نیمه بواهری)

ممتنع‌الوجود مفهومی است که نمی‌تواند وجود داشته باشد، ولی این‌گونه نیست که حتی نتوان آن را تصور کرد. مثلاً شریک خدا ممتنع‌الوجود است اما انسان می‌تواند در ذهن برای خداوند شریک قائل شود و تصور این امری محال نیست.

(فلسفه (۲)، جهان ممکنات، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۲۰۸- گزینه «۲»

(نیمه بواهری)

معنای لفظی تحصیل حاصل یعنی به دست آوردن چیزی که آن را اکنون دارا هستیم. اگر رابطه علیت بعد از وجود باشد یعنی معلول وجود دارد و بعد رابطه علیت برقرار می‌شود. اما اگر معلول موجود باشد دیگر رابطه وجودبخشی علت به معلول معنایی نخواهد داشت (رد گزینه ۴). پس در رابطه علیت یک طرف رابطه علت است و طرف دیگر خود رابطه وجودبخشی است، پس یک طرف آن خود رابطه است (رد گزینه ۳). آنچه علت از معلول طلب می‌کند هستی‌یابی است یعنی علت ایجاب می‌کند که معلول به وجود آید (رد گزینه ۱)؛ اما معلول پیش از رابطه علیت اصلاً وجود ندارد که بخواهد طلب یا ایجابی نسبت به علت داشته باشد. معلول تمام هستی خود را از علت می‌گیرد (تأیید نادرستی گزینه ۲).

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه ۱۳)

۲۰۹- گزینه «۱»

(نیمه بواهری)

از میان فیلسوفان اروپایی، دکارت معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء مفاهیم اولیه‌ای است که انسان آن را به طور فطری درک می‌کند (نه اینکه با عقل خود به آن دست یابد)؛ رد گزینه ۲ و تأیید نادرستی گزینه ۱)؛ یعنی هر انسانی، با درکی از رابطه علیت متولد می‌شود و درک این رابطه نیاز به تجربه و یا آموزش ندارد (رد گزینه ۳) ولی یافتن مصداق‌های علت و معلول نیازمند تجربه و آموزش است (رد گزینه ۴). (فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه ۱۵)

۲۱۰- گزینه «۳»

(نیمه بواهری)

هیوم معتقد است که از طریق تداعی پی‌درپی آمدن برخی حوادث خاص ما پنداشته‌ایم که یک رابطه ضروری میان آن دو حادثه برقرار است، در حالی که چنین ضرورتی در شناخت ما وجود ندارد و تنها یک عادت ذهنی است. (تأیید گزینه ۳)

بنابراین از نظر هیوم، علیت چیزی نیست که در شناخت ما (که هیوم آن را همان تجربه می‌داند) مابه‌ازایی داشته باشد و علیت نه در عقل و نه در تجربه مکشوف نیست. (رد گزینه ۴)

هیوم ادراک ناشی از رابطه علیت و حکم دادن به وجود رابطه علی میان دو پدیده را ناشی از عادت ذهنی می‌داند که در اثر تکرار متوالی آن دو حادثه ایجاد می‌شود؛ نه اینکه خود رابطه‌ای وجودی به نام علیت را تکرار حوادث یا عادت ذهنی بدانند! (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه ۱۶)

۲۱۱- گزینه «۱»

(نیمه بواهری)

فلاسفه مسلمان می‌گویند، اصل علیت یک قاعده عقلی است و از تجربه به‌دست نمی‌آید؛ زیرا هر داده تجربی خود مبتنی بر این قاعده است. (پس درک خود اصل علیت از طریق عقل است و با تجربه به‌دست نمی‌آید)

البته، بعد از درک علیت، برای اینکه علت حوادث طبیعی را بدانیم، باید از حس و تجربه خود استفاده کنیم. کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد. کودک وقتی صدایی می‌شنود، رویش را به سمت صدا برمی‌گرداند تا عامل آن را شناسایی کند. (پس کشف علت حوادث طبیعی، یعنی کشف علت چیزها و با تجربه حاصل می‌شود)

در گزینه‌های سؤال کشف علت خاص حادثه مطرح شده است که باید گزینه «۱» که حاوی تجربه است برگزیده شود.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۱۲- گزینه «۳»

(نیمه بواهری)

در عبارت اول فرد با دیدن عدم تحقق معلول به وجود نقص در علت پی می‌برد و به دنبال رفع آن برمی‌آید. زیرا او می‌داند که اگر علت تماماً حاضر باشد ضرورتاً معلول نیز تحقق می‌یابد و به وجود می‌آید. این مورد بیانگر اصل وجوب علی و معلولی است.

اصل سنخیت بیان می‌کند هر علتی، معلول خاص خودش را پدید می‌آورد و نیز بیان می‌کند که هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود. فیلسوفان می‌گویند همه انسان‌ها به طور طبیعی و با همان عقل خود این حقیقت را قبول دارند و طبق همین اصل رفتار می‌کنند؛ مثلاً برای باسواد شدن درس می‌خوانند، برای سلامتی ورزش می‌کنند و ... در عبارت دوم فرد برای موفقیت در کنکور به دنبال علل متناسب با آن می‌رود.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۲۱۳- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

مطابق با اصل سنخیت از هر علت خاص معلول خاصی صادر می‌شود و بین این‌ها تناسب و همبستگی برقرار است. در گزینه «۲» این مضمون بیان می‌شود که خاک شوره‌زار نمی‌تواند گل و سنبل بر بیارد.

(فلسفه (۲)، جهان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۲۱۴- گزینه «۴»

(نیما پواهری)

از نظر آنان «زنوس» خدای آسمان و باران، «آپولون» خدای خورشید و هنر و موسیقی و «آرتمیس» خدای عفت و خویشترن داری بود.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۱)

۲۱۵- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

تیلور می‌گوید: «از نظر افلاطون، کار خداوند هدف‌دار است. به عبارت بهتر، خدا نزد افلاطون یک خدای معین با ویژگی‌های روشن است و این، با چندخدایی یونان تفاوت دارد؛ زیرا در چندخدایی، خلقت آگاهانه معنا ندارد و چندخدایی شکل دیگری از همان کفر و بی‌خدایی است که افلاطون از آن یاد کرده است.»

مقصود تیلور آن است که چندخدایی یا همان شرک نمی‌تواند نظم حکیمانه جهان را تبیین کند، به خصوص که چندخدایی‌ها عقیده داشتند که میان خدایان اختلاف و جنگ هم رخ می‌دهد و هر کدام از آن‌ها می‌خواهد بر دیگران چیره شود. لذا این اعتقاد، تفاوتی با بی‌خدایی ندارد.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۲)

۲۱۶- گزینه «۴»

(نیما پواهری)

بهترین و برترین موجود، جاویدان و غیرمادی، ضرورتاً موجود، محرک غیرمحرک، دارای حیات، تغییرناپذیر و دارای عالی‌ترین اندیشه همگی از اوصافی هستند که در مباحث ارسطو در باب خداوند بیان شده‌اند. اما در این مباحث نمی‌توان یافت که ارسطو خداوند را خالقی مقدم بر پیدایش جهان بداند. (در تکمیل متن کتاب بدانید که نظرات ارسطو مبتنی بر قدیم بودن جهان هستند، او باور داشت که جهان همیشه و به طور ازلی بوده است).

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۲۱۷- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

دکارت، فیلسوف عقل‌گرای قرن هفدهم، در یکی از استدلال‌های خود می‌گوید: «من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر که خود من و هر چیز دیگری به وسیله او خلق شده‌ایم، تصویری دارم. این تصور نمی‌تواند از خودم باشد؛ زیرا من موجودی متناهی‌ام. پس، این تصور از من و هر موجود متناهی دیگری نیست بلکه از یک وجود نامتناهی است؛ اوست که می‌تواند چنین ادراکی را به من بدهد.»

هر دوی این براهین وجود خداوند را از طریق تصور آن در ذهن اثبات می‌کنند.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۱)، صفحه ۳۵)

۲۱۸- گزینه «۳»

(نیما پواهری)

بیان فارابی برای اثبات وجود خدا چنین است:

(الف) در جهان پیرامون ما اشیایی هستند (وجود واقعیات مستقل از ذهن) که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند (معلول بودن اشیای جهان).

(ب) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد (تقدم وجودی علت بر معلول).

یعنی، فقط در صورتی که علت موجود باشد، معلول هم موجود خواهد بود. (ج) اگر معلولی که اکنون موجود است علتی داشته باشد که آن علت هم خودش معلول باشد، به ناچار، این معلول هم علت دیگری دارد. حال اگر این علت دوم هم معلول باشد، برای موجود شدن به علت سومی نیازمند است.

اکنون اگر سلسله علت‌ها بخواند تا بی‌نهایت پیش برود، یعنی منتهی به علتی نشود که معلول دیگری نباشد، «تسلسل علل نامتناهی» پیش می‌آید.

(د) تسلسل علل نامتناهی محال است (نفی تسلسل)؛ زیرا اگر سلسله علت‌ها بخواند تا بی‌نهایت به عقب برگردد بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نیست؛ یعنی اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۲)، صفحه ۴۲)

۲۱۹- گزینه «۱»

(نیما پواهری)

شیخ‌الرئیس در اینجا بدون استفاده از ابطال تسلسل تا بی‌نهایت، بر این نکته تکیه می‌کند که مجموعه ممکنات، چه محدود باشد و چه بی‌نهایت، چون ممکن هستند، به علت نیاز دارند.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۲)، صفحه ۴۴)

۲۲۰- گزینه «۲»

(نیما پواهری)

ابیات مذکور مربوط به نظریه «امکان فقری» یا «فقر وجودی» ملاحظرا هستند. طبق این نظریه جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد. اگر ذات الهی آنی پرتو عنایت خویش را بازگیرد، کل موجودات نابود می‌گردند و نور آن‌ها خاموش می‌شود.

(فلسفه (۲)، فرا در فلسفه (۲)، صفحه ۴۶)